A - 000387

Vol. III
No. 1

26th August, 1985
(Monday)
4 Bhadra, 1907 S. E.

THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

CONTENTS

	Pages
Oral Answers to Questions	... 1
Short Notice Questions and Answers.	... 30
Business of the House	... 40
Matter under Rule 329	
re: Cancellation of Ferry Boat at Khammam for Villages of Rudramkota and Kunavaram etc.	.. 43
Calling Attention Matters	
re: Construction of Over-Bridge at Sanathnagar Railway Crossing.	... 46
re: Abolition of Hostels for Harijan Students in the State	... 52
Papers Laid on the Table	... 56
Annual Financial Statement (Budget) for 1985-86 (General Discussion)	... 59
Business of the House	... 96
Annual Financial Statement (Budget) for 1985-86 (General Discussion Concluded)	... 97

Printed by the Director of Printing, Government of Andhra Pradesh,
at Siddeshwar Printers, Market Street, Secunderabad
1987

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker	:	Sri G. Narayana Rao
Deputy Speaker	:	Sri A. V. Suryanarayana Raju
Panel of Chairmen	:	1. Smt. Y. Sita Devi
		2. Sri M. Rajaiah
		3. Sri N. B. Narse Goud
		4. Sri K. Yerram Naidu
		5. Sri D. Sripada Rao
		6. Sri C. Narsi Reddy
Secretary	:	Sri E. Sadasiva Reddy
Deputy Secretaries :	:	1. Sri A.V.G. Krishna Murthy
		2. Sri C. Venkatesan
Assistant Secretaries :	:	1. Sri P. Bashaiah
		2. Sri N. Pattabhirama Rao
		3. Sri P. Satyanarayana Sastry
		4. Sri P.V.K.L N.V. Raghava Sarma
		5. Sri V.V. Subrahmanyam
		6. Sri K.R. Gopal
		7. Sri T. Muralidhara Rao
		8. Sri V.V. Bhaskara Rao
		9. Sri S. Suryanarayana Murthy
Chief Reporter	:	Smt. M.V.S. Jayalakshmi

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker	:	Sri G. Narayana Rao
Deputy Speaker	:	Sri A. V. Suryanarayana Raju
Panel of Chairmen	:	1. Smt. Y. Sita Devi
		2. Sri M. Rajaiah
		3. Sri N. B. Narse Goud
		4. Sri K. Yerram Naidu
		5. Sri D. Sripada Rao
		6. Sri C. Narsi Reddy
Secretary	:	Sri E. Sadasiva Reddy
Deputy Secretaries :	:	1. Sri A.V.G. Krishna Murthy
		2. Sri C. Venkatesan
Assistant Secretaries :	:	1. Sri P. Bashaiah
		2. Sri N. Pattabhirama Rao
		3. Sri P. Satyanarayana Sastry
		4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma
		5. Sri V.V. Subrahmanyam
		6. Sri K.R. Gopal
		7. Sri T. Muralidhara Rao
		8. Sri V.V. Bhaskara Rao
		9. Sri S. Suryanarayana Murthy
Chief Reporter	:	Smt. M.V.S. Jayalakshmi

CONTENTS (Contd.)

Pages

Papers Laid on The Table ... 182

Statutory Resolution

re : Disapproval of the Andhra Pradesh General Sales Tax (Second and Third Amendment) Ordinance, 1959 ... 185

Government Bill

Andhra Pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1985 .. 186

Business of the House .. 197

Government Bill

Andhra pradesh General Sales Tax (Amendment) Bill, 1985 (passed) ... 198

Statutory Resolution

re : Disapproval of the Andhra Pradesh Excise (Amendment), Ordinance, 1985 ... 225

Government Bill

Andhra Pradesh Excise (Amendment) Bill, 1985 ... 225

— Moved.

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri G. Narayana Rao

Deputy Speaker : Sri A. V. Suryanarayana Raju

Panel of Chairmen
1. Smt. Y. Sita Devi
2. Sri M. Ramaiah
3. Sri N. B. Narse Goud
4. Sri K. Yerram Naidu
5. Sri D. Sripada Rao
6. Sri C. Narsi Reddy

Secretary : Sri E. Sadasiva Reddy

Deputy Secretaries :
1. Sri A.V.G. Krishna Murthy
2. Sri C. Venkatesan

Assistant Secretaries :
1. Sri P. Bashaiah
2. Sri N. Pattabhirama Rao
3. Sri P. Satyanarayana Sastry
4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma
5. Sri V.V. Subrahmanyam
6. Sri K.R. Gopal
7. Sri T. Muralidhara Rao
8. Sri V.V. Bhaskara Rao
9. Sri S. Suryanarayana Murthy

Chief Reporter : Smt M.V.S. Jayalakshmi

CONTENTS (Contd.)

Pages

Calling Attention Matters

(1) re: Leasing out of Government vacant lands and buildings like Ritz Hotel etc. in twin-cities to the private persons by the previous Government .. 330

(2) re: Illegal Lockout of Sirsilk Factory at Khagaznagar, Adilabad District .. 3 6

Papers Laid on the Table .. 360

Annual Financial Statement (Budget) for 1985-86

Demands for Grants ... 361

Industries

Village and Small-Scale Industries

Mines and Minerals

Labour and Employment.

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
PRINCIPAL OFFICERS

Speaker : Sri G. Narayana Rao

Deputy Speaker : Sri A. V. Suryanarayana Raju

Panel of Chairmen :
1. Smt. Y. Sita Devi
2. Sri M. Rajaiah
3. Sri N. B. Narse Goud
4. Sri K. Yerram Naidu
5. Sri D. Sripada Rao
6. Sri C. Narsi Reddy

Secretary : Sri E. Sadasiva Reddy

Deputy Secretaries : :
1. Sri A.V.G. Krishna Murthy
2. Sri C. Venkatesan

Assistant Secretaries : :
1. Sri P. Bashaiah
2. Sri N. Pattabhirama Rao
3. Sri P. Satyanarayana Sastry
4. Sri P.V.K.L.N.V. Raghava Sarma
5. Sri V.V. Subrahmanyam
6. Sri K.R. Gopal
7. Sri T. Muralidhara Rao
8. Sri V.V. Bhaskara Rao
9. Sri S. Suryanarayana Murthy

Chief Reporter : Smt. M.V.S. Jayalakshmi

CONTENTS (Contd.)

Pages

Industries

Village and Small-Scale Industries

Mines and Minerals

Labour and Employment.

Non-Official Resolutions ... 536

re : Supply of inputs at subsidised rates and arrangement of credit facilities to Handloom Weavers.

re : Rejection of the proposals of the State Government for setting up Heavy Industries such as Railway Coach Factory, Ordnance Factory, Atomic Power Plant etc.,

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Tenth Day of the THIRD Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Monday, the 26th August, 1985

The House met at Half-past Eight of the Clock

(Mr. Deputy Speaker in The Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

Modernisation Of Canal Systems

91—

*65-Q. - Sarvasri K. Nageswara Rao (Kothagudem), A. Dharma Rao (Duggirala), K. prabhakar Rao (Amalapuram) and Yerra Narayana Swami (Tadepalli gudem) :— Will the Minister for Major & Medium Irrigation be plased to state :

(a) whether it is a fact that there is any proposal with the Government to streamline and modernise the canal systems like Godavari, Krishna and K. C. Canal in the state; and

(b) if so, when the work is likely to begin in this regard?

పెద్ద తరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖల మంత్రి శ్రీ కె. ఇ కృష్ణ మూర్తి :—

---

* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

(ఎ) అవునండి.

(బి) కృష్ణా, గోదావరి డెల్టాల ఆధునికీకరణ పథకం నివేదికలను తయారుచేసి కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడం జరిగింది. వారు చేసిన వ్యాఖ్యల ఆధారంగా వాటిని ఇప్పుడు సవరించడం జరుగుతుంది. కె. సి. కాలువకు సంబంధించిన నవీకరణ పథకం నివేదికను ఇంకా తయారు చేయవలసి వుంది. ఈ పథకాలకు కేంద్ర జలసంఘం ఆమోదం తెలిపిన తర్వాత, ప్రణాళిక కేటాయింపుల క్రింద నిధుల లభ్యతను బట్టి ఈ పథకాలను చేపట్టే విషయం ఆలోచించడం జరుగుతుంది.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— మోడ్రనైజేషన్ స్కీమ్సుకు ఎంత ఎస్టిమేషన్ వేసారు ? వరల్డు బ్యాంకు ద్వారా సహాయం కోసం ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా? ఇక రెండవది ఏమిటంటే ఈ మోడ్రనైజెషన్ అనేది కాస్టుప్ ప్రొసెస్ అవుతుంది అంటే వంద కోట్లో, రెండువందల కోట్లో ఖర్చు అవుతుంది కాబట్టి ఈ లోగా పోస్టు బారేజ్ బెనిఫిట్స్ రిసీవ్ చేసుకోనడానికి రీఇంప్రూవ్‌మెంట్సు టు ది ఎగ్జిస్టింగ్ కెనాల్స్- అంటే రైజింగ్ ఆఫ్ బండ్స్ మొదలయినవి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— గోదావరి మోడ్రనైజేషన్ స్కీము మొదట 89 కోట్ల 50 లక్షల రూపాయలకు ఏస్టిమేట్ వేసి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషన్ అప్రువల్ కొసం 25-11-1982 నాడు పంపించడం జరిగింది. మళ్ళి దాదాపు 350 కోట్ల రూపాయల అంచనాతో రివైజుడ్ స్కీము తయారు చేసి సెంట్రల్ వాటర్ కమిషనుకు పంపించడం జరిగింది. వరల్డు బ్యాంక్ అసిస్టెన్స్‌కోసం సి. డబ్యు. సి. లో ప్రాజెక్టు ప్రిపరేషన్ సెల్ అని ఒక వింగ్ ఉంది. మనం తయారుచేసిన నివేదికను దానికి 15-11-83 న పంపడం జరిగింది. ఇది 350 కోట్ల రూపాయల కాస్టులే స్కీము కాబట్టి దీనిని మోడిఫైడ్ ఐడెంటిపికేషన్ రిపోర్టు ప్రకారం మొదటి ఐదు సంవత్సరాలలో 55 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టె పథకంగా రు పొందించి ఇక్పుడు పంపించడం జరుగుతోంది.

శ్రీ పై. నారాయణస్వామి :— గోదావరి బరాజ్ పూర్తి అయ్యాక పాండ్ లెవల్ పెరిగింది. అందువల్ల ఇరిగేషన్ సిస్టంను రీమోడల్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఆయకట్టు క్రింద నీరు ఇవ్వవలసిన ప్రాంతాలు ఇంకా వెస్టు గోదావరి జిల్లాలో ఉన్నాయి. అదేకాకుండా టేల్ఎండ్ ప్రాంతాలకు ఎక్కువగా నీరు సరఫరా చేయడానికి తక్షణమే ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకొంటుందా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— మోడ్రనైజేషన్‌కు సంబంధించి మనం చేయవలసిన అంశాలను రూపొందించడం జరిగింది. రీమోడలింగ్ ఆఫ్ ఇరిగేషన్ కెనాల్స్-స్ట్రక్చర్స్‌ను కూడా ఇంప్రూవ్ చేసి కేరియింగ్ కెపాసిటీని పెంచడం జరుగుతుంది. అదేవిధంగా లైనింగు ఆఫ్ కెనాల్స్. మరియు డిస్ట్రిబ్యూటరీస్‌ను కూడా ఇంప్రూవ్ చేసి

స్వీపేజ్ లాసెస్‌ను అరెస్టు చేయడం కూడా జరుగుతుంది. అలాగే ఆయకట్టును డెవలప్ చేయడానికి ఎడిషనల్ క్రాస్ రెగ్యులేటర్స్, గేటెడ్ వెంట్స్‌ను కూడా క్రొత్తగా చేపట్టడం జరుగుతుంది. అంతేకాకుండా గ్రౌండ్ వాటర్ ఎక్స్‌ప్లొరేషన్, రీసైక్లింగ్ ఆఫ్ డ్రైనేజివాటర్ డూరింగ్ లీన్ పీరియడ్-లీన్ పీరియడ్‌లో వాడుకొనడానికి గల అవకాశాలను పరిశీలించడం జరుగుతోంది. ఆయకట్టు రోడ్సు, బ్రిడ్జెస్, సీడ్ బెడ్ టాంక్స్ ఇంప్రూవు చేయడం, ప్రస్తుతం ఉన్న కెనాల్ టెలిఫోన్ సిస్టాన్ని వైర్‌లెస్ సిస్టంగా రూపొందించడం జరుగుతుంది. ఈ కార్యక్రమాలన్నింటిని మోడ్రనైజేషన్ క్రింద చేపట్టడం జరుగుతుంది, సి.డబ్ల్యు.సి. ఆమోదం వచ్చిన వెంటనే పనులు సాగించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— మోడ్రనైజేషన్ అనేది లాంగ్ రేంజ్ ప్లాన్, కాస్టులీ ప్లాన్. బయటనుంచి ఫైనాన్స్‌కు అవకాశం ఉంటే తప్ప జరిగేది కాదు. అందువల్ల మనం ఇమిడియట్‌గా పోస్టు బారేజి బెనిఫిట్స్ రిసీవ్ చేసుకోవాలి. అందుకు నారాయణస్వామిగారు చెప్పినట్టుగా టేల్‌ఎండ్ ప్రాంతాలకు నీరు పుష్కలంగా అందాలంటే రీఇంప్రూవ్‌మెంట్ ఆఫ్ కెనాల్స్‌కోసం సంవత్సరానికి కొంత డబ్బు చొప్పున 3 సంవత్సరాలలో రు. 4, 5 కోట్లు ఖర్చుపెట్టి ఒక పేజ్‌డ్ ప్రోగ్రాంగా చేసినట్టయితే ఎక్కువ బెనిఫిట్స్ రావడానికి అవకాశం ఉంది. అందువల్ల మనకు ప్రస్తుతం ఉన్న సోర్సెస్‌నుంచే కెనాల్స్ రీఇంప్రూవ్‌మెంట్ కోసం తక్షణ ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— ఈ సంవత్సరం గోదావరి బరాజుకు గాను మూడు కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. వారు చెప్పినట్లు ఎక్కడైనా అవసరమైన కార్యక్రమాలు ఉంటే తప్పనిసరిగా ఈ కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ క్రింద చేపట్టడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ వై. నారాయణస్వామి :— గోదావరి బ్యారేజ్‌కు షట్టర్స్ అమర్చారు. కాని ఎలక్ట్రానిక్ సిస్టం లేకపోవడంవల్ల షట్టర్స్‌ను ఓపెన్ చేయకపోవడంవల్ల జూన్ జులై మాసాలలో రైతులు ఇబ్బంది పడిన మాట వాస్తవమేనా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అతి త్వరలోనే ఈ కార్యక్రమాన్ని సిస్టమేటిక్‌గా అమలుపరుస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యం వి. మైసూరరెడ్డి (కమలాపురం) :— కృష్ణా, గోదావరి నదులపై గల ప్రాజెక్టులకాలువల ఆధునీకరణకు ప్రతిపాదనలు పంపించామన్నారు. కె.సి.కెనాల్ గురించి కూడా ప్రతిపాదనలు తయారుచేస్తామన్నారు. దాని ప్రకారం ఎంతవరకు నీటిని ఆదా చేయవచ్చు? ఇక ఆదా చేసే నీటిని కరువు ప్రాంతాలకు తరలిస్తున్నారా? ఆ వివరాలు తెలుపుతారా?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— సి. డబ్ల్యు. సి. కామెంట్స్ ప్రకారం కె. సి కెనాల్‌కు సంబంధించిన డేటాలను తయారుచేయడం జరుగుతోంది. ఆయకట్టును రీలో కల్టివేషన్‌లో దాదాపు 50 వేల ఎకరాలను ఐ. డి.గా రూపొందించాలని సి. డబ్ల్యు. సి. వారు ఆదేశించడం జరుగుతోంది. దానికిగాను ఒక కమిటీని వేసి పరిశీలించడం జరుగు తోంది. ఆ రిపోర్టు రాగానే దీనికి కూడా ఈ పథకం క్రింద రూపొందించి సి. డబ్ల్యు. సి. అప్రువల్‌కు పంపడం జరుగుతుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— కృష్ణా బ్యారేజ్ 130 సంవత్సరాల క్రితం ఏర్పాటు చేసినది. దాని లైఫ్ వంద సంవత్సరాలుగా నిర్ణయించడం జరిగింది. ఆ ప్రకారమే వంద సంవత్సరాలు దాటడంతో అది డామేజ్ అయింది. మళ్ళీ ప్రకాశం బ్యారేజిని కట్టవలసిన అవసరం ఏర్పడింది. అలాగే కెనాల్స్‌ను మోడర్నైజు చేయకుండా నెట్టుకు చేస్తూ వచ్చారు, ఇప్పుడు ఆ అవసరం ఏర్పడింది. వెస్టర్న్ మెయిన్ కెనాల్ స్లూయిస్ దెబ్బ తింటే ఈ సంవత్సరం మేజర్ రిపేర్స్ జరిగాయి. మునుపటి కంటే ఎక్కువ విస్తీర్ణం భూమికి నీరు అందించవలసిరావడంవల్లా, కెనాల్స్ కెపాసిటికి మించి ఫ్లో అవడంవల్ల అవీ కాక కెనాల్స్ కట్టి 120 సంవత్సరాలు దాటిపోవడంతో కెనాల్స్ డామేజి అయి పోయి చెరువులలాగా తయారయ్యాయి. వాటిమీద కట్టిన వంతెనలు కూడా డామేజి అయి పోతున్నాయి. మెయిన్ కెనాల్‌మీద కొలుకలూరు దగ్గర, జాగర్లమూడి దగ్గర, కొల్లూరు దగ్గర, ఇతర చోట్ల వంతెనలు పనిచేయడంలేదని బోర్డులు వ్రాసిపెట్టారు. అందువల్ల మోడర్నైజేషన్ స్కీము అనేది చాలా అవసరమైంది. అంతేకాక తెలుగు గంగ, ఊరాల మొదలైన ప్రాజెక్టులు రావడంతో ఇప్పుడు నీరు సరఫరా అవుతున్న ప్రాంతాలు టేల్ ఎండ్ ప్రాంతాలు కాబోతున్నాయి. టేల్‌ఎండ్ ప్రాంతాలకు ప్రమాదం ఏర్పడే పరిస్థితి రాకుండా మోడర్నైషన్ స్కీము చేపట్టినట్లయితే కెనాల్స్ ద్వారా నీరు స్పీడ్‌గారావడానికి అవకాశంవుంటుంది. ఈ మోడర్నైజేషన్ స్కీములో కృష్ణా జిల్లాకు, ముఖ్యంగా డెల్టా ప్రాంతానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలి. ఏడవ ప్రణాళికలో అందుకు డబ్బు కేటాయిస్తే పనులు జరగడానికి అవకాశంవుంటుంది. కేవలం ఆలోచిస్తాము అంటే ప్రమోదకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది కాబట్టిఈ స్కీమును త్వరితగతిని చేపట్టడానికి మంత్రిగారు శ్రద్ధ తీసు కొంటారా?

శ్రీ కె. యి. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, కృష్ణా డెల్టా క్రింద కూడా యీ మాడర్నైజేషన్ అంశాలు పొందుపరచి సిడబ్లుసి అమోదం కొరకు మొదట 98 కోట్ల 60 లక్షల రూపాయల పథకాన్ని రూపొందించి 7–8–1979 న పంపడం జరిగింది. అటు తర్వాత వారు అడిగిన కామెంట్స్ ప్రకారం యీ స్కీమును రివైజ్ చేసి దాదాపు 220 కోట్ల 44 లక్షల రూపాయలతో పంపించడం జరిగింది. కాని సిడబ్లుసి వారు ఎస్టిమేట్స్ చేసినప్పుడు తిరిగి దీన్ని కామెంట్స్ కోరినప్పుడు ఆదేవిధంగా చేయడం దాదాపు

425 కోట్ల రూపాయల పథకాన్ని రూపొందించబడిందని తెలియపరుస్తున్నాను. ఇది 425 కోట్ల రూపాయల కాస్టింగు ప్రాజెక్టు కదా అంత డబ్బు మనం పొందుపర్చుకోలేని వుద్దేశంతో మాడిఫికేషన్ ఆఫ్ రిపోర్టు తయారుచేసి మొదటి 5 సంవత్సరాలలో 100 కోట్ల రూపాయల పథకంగా రూపొందించి, ఆమోదించవలసిందిగా సిడబ్లుసి వారికి పంపడం జరిగింది. అంతవరకు కాపిటల్ ఎక్స్‌పెండించరు క్రింద మనం ప్రతి సంవత్సరం ఖర్చు చేయడం జరుగుతుందని చెపుతున్నాను. 1981-82 లో కేవలం ప్రకాశం బ్యారేజ్‌కి దాదాపు రూ. 135 లక్షలు ఖర్చు చేయడం జరిగింది, 1982-83లో రు. 42 లక్షలు, 1983-84 లో రు. 225 లక్షలు ఖర్చుచేసి, 1984-85 లో రు. 20 లక్షలు ఇది కేవలం బ్యారేజ్ ఖర్చు. ఇలాగే, కాల్వలకు కూడా 129 లక్షల రూపాయలు మొదట 1981-82 లో చేయడం జరిగింది 1982-83 లో రు. 89 లక్షలు, 1983–84 లో రు. 55 లక్షలు, 1984-85 లో రు. 41 లక్షలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. యిప్పుడు కూడా ఏదైనా రిపేరు అవసరమైతే చేస్తూ యీ కార్యక్రమం ఎక్కడా ఆపుచేయడం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— ఫైనాన్సియల్ పొజిషన్ 7 వ ప్లాను నుంచి ఏమైనా ప్రొవిజన్ వుందా ? వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచి లోన్ తీసుకుంటున్నారా మాడ్రనైజేషన్ గురించే అని అడుగుతున్నాను?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, 7 వ ప్లానులో ప్రొవిజన్‌లేదు కాని, మేము ప్రాజెక్టు సెల్ సిడబ్లుసి వారికి మా రిపోర్ట్సు పంపించి, వరల్డు బ్యాంకు ఎప్రూవల్ చేయాలని అడగడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— కాల్వల ఆధునికీకరణవల్ల నీరు ఎంత ఆదా అవుతుంది ? ఆదాచేసిన నీరు కరువు ప్రాంతాలకు అందించారా లేదా ? దానికి ఖచ్చితంగా జవాబు చెప్పలేదు.

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, ట్రిబ్యునల్ అవార్డు ప్రకారం కె సి. కెనాల్‌కు 39.9 టి ఎం సిల నీరు వున్నది. కాని మనం ఫుల్ యుటిలైజేషన్ యిపుడు చేసుకుంటున్నాము. యీ ఫుల్ యుటిలైజేషన్‌లో మరి నాన్ లోకలైజేషన్ ఆయకట్టు చేయనందువల్ల వీటిని వినియోగించుకుంటున్నారు. వారు చెప్పిన ప్రకారం మాడర్నైజ్ జరిగిన తరువాత మనం దాదాపు 10-12 టి ఎం సిల నీటిని సేవ్ చేయవచ్చు. కె. సి. కెనాల్ నుంచి సేవ్‌చేసి 8 టి ఎం సిల నీటిని శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంకు కెనాల్‌కు యివ్వాలని ఉద్దేశ్యం వుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. వి. మైసూరారెడ్డి :— కృష్ణా, గోదావరి కె. సి. కెనాల్ అనివుంచి. కెసి కెనాల్‌కే చెపుతున్నారు. కాల్వలు కృష్ణా క్రింద, గోదావరి క్రింద, కెసి కెనాల్ క్రింద వుంటాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి) :— అధ్యక్షా, మాడర్నైజేషన్ అంటే సీపేజ్ అని మంత్రివర్యులు సెలవు యిచ్చారు. గోదావరి సిస్టమ్ టు వాట్ ఎక్స్టెండ్ యీ మాడ్రనయిజేషన్ టేకప్ అయివుంది ? కెసి కెనాల్ అండర్‌గ్రౌండు పైపు లైను వేసి ఒక శాసనసభ్యుడు స్వంతానికి వాడుకున్నట్లు, దుర్వినియోగం చేస్తున్నాలని పేపర్‌లో ప్రకటించిన విషయం వాస్తవమేనా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, దాదాపు ఈస్టు గోదావరి అంటే, ఈస్టరన్ డెల్టాలో 2 లక్షల 54 వేల ఎకరాలు, సెంట్రల్ డెల్టాలో 2 లక్షల 8 వేల ఎకరాలు, వెస్టర్న్ డెల్టాలో 19 వేల ఎకరాలకు కవర్ అయ్యేటట్లు మేన్ కెనాల్స్ టోటల్ లెన్త్ 132 కి మీ. బ్రాంచి కెనాల్స్ 80 కి. మీ. డిస్ట్రిబ్యూటర్ 797 మొత్తం 890 టేకప్ చేయడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. రెండవ ప్రశ్నకు జవాబు: మాకు కూడా ఆ కె సి. కెనాల్ నుంచి పైప్స్ ద్వారా సొంత పొలానికి వాడుకుంటున్నారని రిపోర్ట్సు రావడం జరిగింది. దాని గురించి సమగ్ర దర్యాప్తు జరుగుతుందని తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— వారి దృష్టికి వచ్చిందన్నారు కదా, ఆ శాసన సభ్యుడు అధికారం లేకుండా, అనధికారికంగా అండర్‌గ్రౌండు పైపులైను తీసుకుంటున్నారు. ఆ శాసనసభ్యులు ఎవరో పేరు చెప్పగలరా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఆ వివరాలు ఏమైనా మీ దగ్గర వున్నాయా ?

శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణమూర్తి :— అధ్యక్షా, పిటిషన్స్ వచ్చిన మాట వాస్తవమే యిప్పుడు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వుంది. తగిన పరిశీలన లేకుండా సభ్యుల పేరు. చెప్పడం బాగుండదు.

(Qn. No. 92 has withdrawn)

Banning of Toddy Shops in Harijan Wadas

93—

*169-Q—Sri V. Rambhupal Chowdary (Kurnool) :— Will the Minister for Excise be pleased to state:

whether the Government consider to ban the functioning of arrack and toddy shops in harijanwada streets in the State in view of their bad economic conditions ?

ఆబ్కారీ శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం) :—

లేదండి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి (మలక్‌పేట) :— మంత్రిగారు యిక్కడ హరిజన వాడలో వారియొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా యీ కల్లు దుకాణాలను తీసివేయడం లేదని చెపుతున్నారు. మరి డెవలప్ కంట్రీస్ అయిన యు.ఎస్.ఎస్.ఆర్. వంటి స్థలాలతో శ్రీ గొర్బాచేవ్ వచ్చిన తరువాత 30 పర్సెంట్ వీటిని కట్ చేశారు. మనం ఏమో ఇది ఎకనమిక్‌గా వున్న ప్లేస్‌లో వుంచడం, యీ స్లమ్స్‌లలో వాటిని తీసివేయకపోవడం ఏమిటి? యీ ప్రభుత్వం వారు ఎకనామిక్ కండిషన్స్ పెంచాలని. తీసినందువల్ల యిటు వంటి ఆర్థిక యిబ్బందులు రాకుండా వుందే ఉద్దేశ్యం చెప్పారు. యిపుడు ఆయినా ఆలో చన చేస్తారా?

శ్రీ ఎం. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా కొన్ని ప్రాంతాలలో నిషేధించారు, చాలా యిబ్బందులు రావడం జరుగుతుంది. మిగతా ప్రాంతాల వారు మా ప్రాంతాలలో మినహాయించండి అంటే, ప్రభుత్వం ఆదాయం పడిపోయే ప్రమాదం వుంది. అందుచేత యిప్పట్లో నీలు పడదు. యీ బాట్లింగు సిస్టమ్ పెడదామని ఆలోచన వుంది. అపుడు మా గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది పరిశీలిస్తామని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి (జహీరాబాద్) :— అధ్యక్షా. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం కావలసి వుంది కాని నాట్ ఎట్ ది కాస్టు ఆఫ్ ది హరిజన్స్-యీ విధంగా వారు యిండ్లల్లో పెట్టి మరి దీని వల్ల క్రైమ్స్ కూడా పెరుగుతాయి. బాగా త్రాగి రావడం, క్రైమ్ చేయడం, మరి లేడీస్‌ను కూడా ఇన్‌సల్టు చేయడం ఇటువంటి సంఘటనలు ఎన్నో జరుగుతాయి.

దానిగురించి ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి. ఈ సమాజంలో వున్న దుర్వ్యవస్థను తొలగించడానికి. ముఖ్యంగా హరిజనుల ఇండ్ల దగ్గర ఈ దుకాణాలను పెడితే వారు ఎక్కువగా త్రాగడం, క్రాయిమ్స్ కూడా ఎక్కువ కావడం, స్త్రీలు తిరగడానికి కూడా యిబ్బందులు ఏర్పడడం మొదలగు పరిస్థితులు వస్తాయి. దీన్ని కేవలం ఆదాయంతో ముడిపెట్టడం సమంజసం కాదని మనవి.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, మినహాయింపు అంటూ వస్తే టౌన్స్‌కు రెసిడెన్స్‌కు దూరంగా పెట్టాలి అంటే కంట్రాక్టర్సు లైసెన్సుదారులు ముందుకు రారు. ప్రస్తుత మన ఆర్థిక పరిస్థితి దృష్ట్యా యిటువంటి ఆశ పెడితే చాలాపెద్ద ఎత్తులో ప్రభుత్వ ఆదాయం దెబ్బతినే ప్రమాదం వుంది. అధ్యక్షా, ఇది పెట్టడం లేదు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రమౌళి (చీరాల) :—అధ్యక్షా, మామూలుగా ఈ కల్లు, సారాయి దుకాణాలు విద్యాసంస్థలకు. దేవాలయాలకు, ఆసుపత్రులకు దగ్గరగా వుండకూడదని

నిషేధాలు వున్నాయి. కాని కాలేజి ఎలక్షన్సు సందర్భంగా ఏపని అమ్ముతున్నారు. దాని గురించి సరియగు చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, విద్యాసంస్థలు, దేవాలయాలు, ఆసు పత్రులకు 100 మీ. ట్ల దూరంగా ఇవి వుండాలని రూల్సు వున్నాయి. దాన్ని గమనించి సభ్యులు ఎక్కడయినా ఇలాంటివి జరుగుతే నా దృష్టికి తీసుకువస్తే తప్పక చర్య తీసుకుంటాను.

శ్రీ యస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా అక్కడ కూడా యిస్తారు. వాళ్ళకు కావలసింది డబ్బు. ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా కారణమ్సును పరిు లేట్ చేసి యిస్తారా ? రూల్స్ ఛేంజ్ చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్) :— అనేక వేల లక్షల జీవితాలతో ముడిపడి వున్న సమస్య యిది. ఒక వంక వాళ్ళ బాగోగుల గురించి ఆలోచిస్తున్నా మంటున్నారు. మరొక వంక రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితుల దృష్ట్యా హరిజనవాడల నుండి వాటిని తొలగించడానికి యిష్టపడడం లేదు. ఏవయినా మార్గదర్శక సూత్రాలను నిర్ధేశించ డానికి ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా ? మార్గదర్శక సూత్రాలను నిర్ధేశించినట్లయితే గొడవ సమసి పోవడానికి అవకాశం వున్నది.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— అధ్యక్షా, రూల్సును అతిక్రమించి యిచ్చినట్లు మా దృష్టికి రాలేదు. మా దృష్టికి వస్తే తప్పక పరిశీలిస్తాము. హరిజనవాడలకు దూరంగా వుంచడానికి ప్రయత్నిస్తామని మనవి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— మార్గదర్శక సూత్రాలు ఏమయినా చేయబోతున్నారా అన్న దానికి సమాధానం రాలేదు.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— హరిజనవాడలకు దూరంగా పెట్టడానికి ప్రయ త్నం చేస్తాను అధ్యక్షా.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— ఈ ప్రభుత్వం బజార్లలో త్రాగినా తప్పు లేదు అంటోంది. ఇలాంటి ఎమినిటిస్ లేకపోయినా పరవాలేదు. బాలగంగాధరతిలక్ నాటి నుండి మనకు ఏదయినా ఎమినిటిస్ కావాలంటే జనాలను ఎక్కువగా త్రాగిస్తున్నాము పబ్లిక్ లైఫ్ డిస్టర్బ్ కాకుండా మార్గదర్శక సూత్రాలను మార్చాలని మనవి. ప్రొహి బిషన్‌ను పూర్తిగా తీసివేయకపోయినా.........

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— తప్పక పరిశీలిస్తాను.

శ్రీ కె. నాగేశ్వరరావు :— హరిజన ఆర్థికాభివృద్ధి కొరకు బాగోగుల కొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అనేక కార్యక్రమాలను చేపట్టి ఆర్థికపరంగా బాగుచేయాలనే ఆలోచన ప్రభుత్వానికి వుంది. చాలా సంతోషం. మంత్రిగారు హరిజనవాడలలో కల్లు, సారాయి దుకాణాలు వుంటేనే రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆర్థికస్థితి మెరుగవుతుందని చెప్పారు. కాబట్టి హరిజనులు కల్లు త్రాగుతుంటేనే మన రాష్ట్ర ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుంటుందనేది కాకుండా, వారి బాగోగులను గురించి ఆలోచించి, పల్లెకు దూరంగా, కనీసం వూరికి నాలుగు కిలోమీటర్ల దూరంగా కల్లు దుకాణాలను వుంచుతే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం. హరిజనులకన్నా సవర్ణులు ఆర్థికంగా బాగుంటారు. సవర్ణుల ఇళ్ళ మధ్య కల్లు దుకాణాలు పెడతారా అనేది వివాదాస్పదమైన ప్రశ్న. కల్లు దుకాణం అనేది హరిజనుల ఆర్థిక హీనపరిస్థితికి కారణభూతం కనుక, అందరికి దూరంగా వుంచుతారా, లేదా ?అనేది స్పష్టంగా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం: — అధ్యక్షా, హరిజనులకు ఏ విధమైన యిబ్బంది కలుగకుండా వుండడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ యస్. నరసింహారెడ్డి (ముషీరాబాదు) :— మంత్రిగారు ఆర్థికపరిస్థితిని చూస్తున్నారు కానీ, అట్టడుగున వున్న హరిజనుల పరిస్థితిని గురించి ఆలోచించడం లేదు. ఇది చాలా శోచనీయమైన సమస్య. దయచేసి మంత్రిగారు అట్టడుగున పడి వున్న హరిజనులను పైకి తీసుకురావడానికి, హరిజనవాడలలో వున్న అరక్ షాపులను వెంటనే తొలగించడానికి, వాటిని వేరే ప్రదేశాలలో పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా ? ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ ఎమ్. పద్మనాభం :— తప్పక పరిశీలన చేస్తాను.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెకల్) :— హరిజనవాడవద్ద వున్నా వేరే ప్రదేశంలో వున్నా వారు తప్పక త్రాగుతారు. త్రాగేవారు మానతారా ? అందువల్ల ప్రభుత్వ ఆదాయానికి వచ్చే లోటు ఏమీలేదు. ఊరిలో ఎక్కడనో ఒకచోట పర్మిట్ చేయవచ్చు. మీరు ఆర్థికంగా దెబ్బ తింటామని ఆందోళన చందనవసరంలేదు. గుడి బడి దగ్గరలో లేకుండా మరేదైనా స్థలం నిర్ణయం చేస్తే సరిపోతుంది. అందువల్ల ఈ విషయంలో చర్చలు, పట్టుదలలు అవసరంలేదు. మంత్రిగారు ఆ విధంగా చేస్తే సరిపోతుంది.

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల) :— అధ్యక్షా, ఈ కల్లు సారాయి త్రాగే వ్యవస్థలో హరిజనులు, గిరిజనులు, తదితర వర్గాల తేడా లేనేలేదు. చాలామంది

చాలా పెద్ద ఎత్తున త్రాగుతున్నారు. కాబట్టి ఈ త్రాగే అలవాటు వున్నవారు త్రాగి న్యూసెన్సును చేయడం తగ్గించడం కోసం పట్టణాలలోగానీ, గ్రామాలలోగానీ తగిన చర్యలు చేపట్టాలి. ఈ న్యూసెన్సును గురించి తగ్గించండంటూ అనేకమంది ఆప్లికేషన్స్ పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వం వారు ప్రణాళికను తయారుచేసి క్రమంగా త్రాగే కేంద్రాలను గ్రామాలలో, పట్టణాలలో మధ్యలో రాకుండా, హరిజనవాడలలో కాకుండా గ్రామాలకు పట్టణాలకు వెలుపల వుండే పద్ధతిలో పెట్టే ఆలోచన చేస్తారా ? అదయినా చేస్తే త్రాగడం వలన వచ్చే అనర్థాలను కొంతవరకు అరికట్టగలుగుతాము.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్. టి. రామారావు) :— అధ్యక్షా, మద్యపానం కేవలం ఈనాడు సమాజానికి శ్రేయోదాయకం కాదన్న సంగతి, నీతిబాహ్యం అన్న సంగతి గౌరవ సభ్యులకు తెలుసు. ప్రత్యేకంగా దాన్ని అమలుపరచి ఎక్కువ డబ్బు గడించాలనే వుద్దేశ్యంలేదు. ఈనాడు నైతిక విలువలు సమాజంలో కలగందే కేవలం ఒకచోట నుండి మరొక చోటుకు కల్లు దుకాణం మార్చినంత మాత్రాన వెనుకబడిన వర్గాలవారుగాని, మరొకరుగాని మారతారు అని నేను అనుకోను. వారిని నిందించనవసరంలేదు. పైన వున్న వర్గాలవారు పెద్ద సరుకులు త్రాగుతున్నారు సమాజిక చైతన్యం, నైతిక పరమైన విలువలు పెరిగితేగాని పూర్తిగా దాన్ని అరికట్టలేము. మద్యపానం విషయంలో మా ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం సుముఖంగాలేదు ఐనప్పటికి ఈనాడు వున్న పరిస్థితుల దృష్ట్యా ఆచరించక తప్పడంలేదు. దీన్ని యింకా కట్టుదిట్టంగా బాట్లింగ్ చేయాలనే వుద్దేశ్యంతో ప్రత్యేకంగా కార్పొరేషన్ పెట్టి ఈనాడు వున్న అవకతవకలను నిరోధించి ఏ విధంగా ప్రజల జీవనానికి, ప్రాణానికి భయం లేనటువంటి విధానాన్ని సృష్టించేందుకు ప్రభుత్వం తప్పక ఆలోచిస్తుంది. గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలను ఆమోదిస్తుందని మీ ద్వారా అందరికి మనవి చేస్తున్నాను.

Abolition of Application Fees etc. from unemployed

94—

*225-Q.—Sarvasri N. Raghava Reddy (Nakrekal) and M. Ramakrishna Rao (Khammam) :— Will the Minister for Labour and Printing be pleased to state:

(a) whether there is any proposal with the Government to abolish the collection of application fee, examination fee, etc., from the unemployed job-seakers in Andhra Pradesh; and

(b) whether the Government take steps to allow free travel for those job seakers in the A.P.S.R.T.C buses for attending interviews/examinations based on the interview/call letters ?

కార్మిక, పుద్రణలశాఖ మంత్రి (శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి)

(ఎ) రాష్ట్రంలో ఉద్యోగార్థులైన నిరుద్యోగులకోసం కార్మిక, ఉపాధికల్పన, పౌష్టికాహారం, సాంకేతిక విద్యాశాఖ ఏ పరీక్ష నిర్వహించటంలేదు. అందుచేత, శాఖ దరఖాస్తు రుసుము, పరీక్ష రుసుము మొదలైనవి వసూలుచేసే ప్రశ్నే ఉత్పన్నంకాదు.

(బి) అట్టి ప్రతిపాదన ఏదీలేదు.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— మొన్న సి. యం. గారు లేరు. ఇవి పెద్ద కోర్కెలు ఏమి కాదు. ఇందులో పరిశీలించడం ఏమీ లేదు. హరిజనులకు, గిరిజనులకు యిస్తున్నామని చెప్పారు. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారికి కూడా కాల్ లెటర్ ఆధారంగా, కాల్ వచ్చిన వారికి ఫ్రీ బస్ ఛార్జి అప్లికేషన్ రుసుములో ఎగ్జామినేషన్ ఫీజు, ఈ మూడు మాఫీ చేయడానికి ప్రతిపాదన ఏదయినా వుందా? దీనికి కోట్ల రూపాయలు ఏమీ ఖర్చు కావు. కొద్దిమొత్తం మాత్రమే ఖర్చు అవుతుంది. నిరుద్యోగికి తనకే తిండి వుండదు. అక్కడికి యిక్కడికి రమ్మని కాల్ లెటర్ పంపి 10 ఉద్యోగాలకు పిలిచి ఆఖరుకు అక్కడ వున్న వారిని సెలక్టు చేసుకొని వీరిని ఇంటికి పంపే పద్ధతి అమలు జరుగుతున్నది. దయచేసి అట్లాంటి వారికి ఫీజు మాఫీ చేయడానికి నిరుద్యోగ యువకులకు తోడ్పడినట్లు అవుతుంది. ఈ విషయం ప్రభుత్వం పునరాలోచన చేస్తే మంచిది. సి. యం. గారు చెప్పవలసిందిగా రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను. ఇది చాలా చిన్న విషయం. కాల్ లెటర్ వచ్చిన వారికి ఫ్రీ ప్రయాణ సౌకర్యం, ఫీజ్ మాఫీ, అప్లికేషన్ రుసుం మాఫీ, ఇందులో ప్రభుత్వానికి నష్టం లేదు. 9-00 a.m.

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్. టి. రామారావు) :— అధ్యక్షా, కేవలం దుర్వినియోగం అవుతుందనే భయం ప్రభుత్వానికి వుంది. సౌకర్యాలు, సదుపాయాలు, అందరికీ ఉద్యోగాలు యిచ్చే విషయంలో కానీ, మరో విషయంలో కానీ ప్రభుత్వం కలుగజేసుకుంటుందనే సంగతి గౌరవనీయులైన సభ్యులందరికి తెలుసు. గౌరవనీయ రాఘవరెడ్డి గారు తప్పక పరిశీలించవలసిందిగా చెప్పారు. తప్పక పరిశీలించడం జరుగుతుందని వారితో ప్రత్యేకంగా ఈ విషయంలో మాట్లాడతాననీ మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట) :— గౌరవనీయ రాఘవరెడ్డిగారు అడిగిన ప్రశ్నకు కాల్ లెటరు ఆధారంగా ప్రయాణఛార్జీ విషయంలో దుర్వినియోగం జరగడానికి తావులేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు దుర్వినియోగం అవుతుందని చెప్పడం జరిగింది. బస్‌లో

గానీ, ట్రెయిన్‌లో గానీ కాల్ లెటర్ చూపించే వెడతారు, కనుక దుర్వినియోగానికి అస్కారం లేదు. అదే విధంగా ఎగ్జామినేషన్స్ కొరకు వచ్చే బి.సి., యస్.సి., యస్.టి.,లకు అటువంటివి లేకుండా ప్రభుత్వం ఏమయినా చేస్తుందా? ముఖ్యమంత్రి గారు దయచేసి తెలుపుతారా?

శ్రీ యు. సాంబయ్య (నేరెళ్ళ) :— అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు దుర్విని యోగం జరగడానికి అస్కారాలు వున్నాయని అన్నారు. యూనియన్ గవర్నమెంట్‌లో ఎక్కడ ఇంటర్వ్యూలు జరిగినా అభ్యర్థులందరికీ రాకపోకల సౌకర్యాలను కలిగించడం జరుగుతోంది. అదే విధంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా రోడ్డురవాణా సంస్థకు ఆదేశాలు యిచ్చి పేదప్రజానీకం హరిజనులు, గిరిజనులకు ఐడెంటిటీ కార్డుల ఆధారంగా రాక పోకల సౌకర్యాలను కలిగించినచో బాగుంటుందని మీ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరు తున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్ర నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం) :— అధ్యక్షా, ఇదివరలో ప్రభుత్వోద్యోగాలకు దరఖాస్తులు పెట్టినప్పుడు ఎంప్లాయ్‌మెంట్ ద్వారా ఇంటర్‌వ్యూలు వచ్చేవి. ఒక ఉద్యోగానికి 20 మంది దాకా యింటర్‌వ్యూకు పిలిచేవారు. ఇప్పుడు పత్రికా ప్రకటనలు చేయడంవలన ఒక ఉద్యోగానికి కనీసం రెండువేల దాకా అప్లికేషన్స్ వస్తున్నాయి. వారందరికీ కాల్ లెటర్స్ పంపుతున్నారు. అందువల్ల ఈ విషయం కూడా ప్రభుత్వం పరిశీలించాలని తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, దీనిని గంభీరమైన సమస్యగా ప్రభుత్వం భావించాలి. ఇది నిరుద్యోగులకు సంబంధించిన సమస్య. నిరుద్యోగాన్ని రూపుమాపా లంటూ మనం అనేక ప్రణాళికలు వేసి నిరుద్యోగుల గురించి ఆలోచిస్తున్నాము కేవలం దీన్ని వెనుకబడిన వర్గాల వారికి మాత్రమే కాకుండా నిరుద్యోగులందరికి అప్లికేషన్ ఫీజు మాపీ చేయండని అంటున్నాము. మహారాష్ట్రలో వున్న విధంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా ఎంప్లాయ్‌మెంట్‌గా గ్యారంటీ స్కీమ్ చేపట్టే ఆలోచన ముఖ్యమంత్రిగారు చేస్తారా?

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— వారు తరువాత సమాధానం చెబుతారు. నరేంద్ర గారూ మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. నిరుద్యోగులకు సంబం ధించినది. సమాధానం చెప్పమనండి.

శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :— ఉపాధికల్పనా చట్టాలను ఉల్లంఘించి మన రాష్ట్రంలో వున్న సింగరేణి కాలరీస్ మేనేజ్‌మెంట్ 4 నుంచి 5 సంవత్సరాలు సీనియారిటీతో

ఎంప్లాయ్‌మెంటులో రిజిష్టర్ చేసుకున్న వారిని కాకుండా, నిన్న, మొన్న కార్డులు తీసుకున్న వారికి ఇంటర్‌వ్యూలకు పిలిచి రాష్ట్రంలో ఎక్కడా లేని పద్ధతిలో, నిరుద్యోగులను పరుగుపందేలకు ఈష్ట్ర ఇంటర్‌వ్యూలకు పిలుస్తున్నారు. ఇంటర్‌వ్యూలలో సీనియారిటీ కార్డును ప్రాతిపదికగా తీసుకోకుండా, బొగ్గగనిలో తమ ప్రాణాలను లెక్క చేయకుండా గనులలో పనిచేస్తున్న వాళ్ళ పిల్లలకు ఉద్యోగాలు యివ్వడానికి ప్రాధాన్యత లేకుండా వున్నటువంటి రిక్రూట్‌మెంట్ పాలసీని సింగరేణి మేనేజ్‌మెంట్ జరుపుతోంది. ఈ విషయంలో కార్మికుల బిడ్డలకు న్యాయం జరిగేవిధంగా ఉపాధికల్పనా చట్టాలను ఉల్లంఘించకుండా సరియగు పద్దతిలో మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటుందో మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారా ?

శ్రీ పి. ఇంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, శ్రీరాములుగారు, నరేంద్రగారు అడిగిన విషయంలో జనరల్ షెడ్యూల్ 5—ఎ క్రింద వెనుకబడిన వర్గాలవారికి, యస్.సి., యస్.టి.లకు పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ నుంచి పరీక్షరుసుము కానీ, పరీక్షలకు ప్రవేశ ఫారం ఫీజు కానీ వసూలు చేయడం లేదు. అదే విధంగా గౌరవసభ్యులు మల్లేశం గారు సింగరేణీ కాలరీసులో ఉపాధి కల్పనా చట్టానికి వ్యతిరేకంగా రిక్రూట్‌మెంట్సు జరుగుతున్నాయని అన్నారు. ఆ విషయాలను ప్రభుత్వం పరిశీలించి, అలాంటివి జరుగకుండా చూస్తుందని చెబుతున్నాను.

Division of Tribals on Economic Basis

95—

*561-Q.—Sri Md. Rajab Ali (Sujata Nagar) :— Will the Minister for Tribal Welfare be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government have decided to divide the tribals into two groups on the basis of their economic status;

(b) if so, the special facilities that the Government propose to provide to the tribals who are economically weak;

(c) the number of castes that are categorised under tribal community; and

(d) the castes which are more economically backward among the tribals ?

గిరిజన సంక్షేమ శాఖామంత్రి (శ్రీ జి. రామారావు) :—

(ఎ) లేదండి.

(బి) ఈ ప్రశ్నరు తావు లేదు.

(సి) 33 కులాలు.

(డి) తోటి, ఖోండ, పోర్జా, గదబ, కొండ సవర, కొండ-రెడ్డి, చెంచు, కోలం కులాంవారిని ఆర్థికంగా చాలా వెనుకబడిన గిరిజనులుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం గుర్తించింది.

శ్రీ యస్. రాఘవరెడ్డి :— అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ మొదటి ప్రశ్నకు లేదండీ అన్నారు. ఆర్థికస్థోమత ప్రాతిపదికగా గిరిజనులను ప్రభుత్వం రెండువర్గాలుగా విభజించాలని నిర్ణయించిన మాట వాస్తవమా ? కేంద్రప్రభుత్వం కొన్ని తెగలను ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వర్గాలుగా నిర్ణయించిందని చెబుతున్నారు. మొదటిది లేదు ఎలా అవుతుంది.? నిర్ణయించినతరువాత లేదు అనేది సరియగు సమాధానం కాదు. ఆర్థికంగా వెనుకబడితె తెగలు ఏవి ? ముందు పడిన తెగలు ఏవి ? మీరు కల్పించే సౌకర్యాలలో వున్న వ్యత్యాసాలు ఏమిటి ? దయచేసి వీటికి సమాధానాలను వ్రాతపూర్వకంగా సభవారికి తెలుపుతే అర్థం చేసుకొనుటకు ప్రయోజనకరంగా వుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను వెనుకబడిన తెగలు ఏవి? ముందుపడిన తెగలు ఏవి ? కల్పించే సదుపాయాలు ఏమిటి ? వ్రాతపూర్వకంగా సభవారికి తెలుపుతారా ?

శ్రీ జి. రామారావు :— అధ్యక్షా, మొత్తం వివరాలు వ్రాత పూర్వకంగా యిస్తానని మనవి చేస్తున్నాను.

Quality Control Check Over Flat Builders

96—

*721-Q.—Sri C Narsi Reddy (Maktal) :— Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state ;

(a) whether there is any quality control check over the builders of flat construction in Hyderabad City;

(b) if so, what are those controls; and

(c) whether the Government or Municipal Corporation is inspecting the flats after construction ?

మునిసిపల్ పరిపాలన శాఖామంత్రి (శ్రీ కె. కళావెంకటరావు) :—

(ఎ) ప్లాట్ల నిర్మాణానికి అనుమతి జారీచేయడానికి ముందు ప్లాట్లు వుండే భవనాలను వారు ఎంత దృఢంగా నిర్మించదలచింది నిశితంగా పరిశీలిస్తారు. మంజూరు చేసిన ప్లాను ప్రకారం భవనాలను నిర్మించాల్సిన పూర్తి బాధ్యత నిర్మాణదార్లపై వుంటుంది.

(బి) హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్‌వారు ఆమోదించి అనుమతి జారీచేయడానికి ముందు అనేక అంతస్తుల భవనం ఎంత దృఢంగా నిర్మించదలచింది తెలుసుకోవడానికి 5-9-1981 తేదీన లగాయతు ఈ క్రింది పద్ధతిని అవలంబిస్తున్నారు.

1. ఆ భవనంలో ఏదయినా అగ్నిప్రమాదం సంభవిస్తే సహాయక చర్యలు తీసుకొనేందుకు అవసరమైన సదుపాయాలు కల్పిస్తున్నట్లు భవనం డిజైనును రూపొందించారని, వాటికి తాను సంతృప్తి చెందుతున్నానని అగ్నిమాపకశాఖ డైరెక్టరు నుండి నిర్మాణదారు ఒక ధ్రువపత్రాన్ని తప్పనిసరిగా తీసుకోవాలి.

2. లైసెన్సు పొందిన భవన నిర్మాణాల ఇంజనీరు తయారుచేసిన డిజైనును, దానితోపాటు జతపరచిన నేల స్వభావాన్ని తెలిపే ధ్రువపత్రాన్ని హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషనుకు హైదరాబాదు పట్టణాభివృద్ధి సంస్థకు చెందిన చీఫ్ ఇంజనీర్లలో తనిఖీ చేయించి, అనుమతి పొందుతారు.

3. పైరెండు పనులు పూర్తిచేసిన మీదట, 1981, అనేక అంతస్తుల భవనాల నిర్మాణానికి సంబంధించిన నిబంధనల క్రింద ఏర్పాటుచేసిన కమిటీ ఆ ప్రతిపాదనలను పరిశీలిస్తుంది. ఆ కమిటీ సిఫార్సు చేసిన తరువాతనే హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషన్ ప్రత్యేక అధికారి అనేక అంతస్తుల భవన నిర్మాణానికి అనుమతి యిస్తారు. మంజూరు చేసిన ప్లాను ప్రకారం నిర్మానం జరుగుతున్నదో లేదో అనే విషయాన్ని గమనించేందుకు నిర్మాణం జరుగుతున్న సమయంలో ఎప్పటికప్పుడు తనిఖీ చేయడం జరుగుతున్నది.

(సి) అవునండీ.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— ఈ హైదరాబాదు నగరములో మల్టీ స్టోరీడ్ బిల్డింగ్స్ ప్లాట్స్ కట్టడం చాలా ఎక్కువగా జరుగుతోంది. అమాయకులైన ప్రజల నుంచి ఎక్కువ మోతాదులో డబ్బు వసూలుచేసి ప్రతి ఘనపుటడుగుకు రు. 250, రు. 300 వరకు వసూలు చేస్తున్నారు. కాని కట్టడాలు మాత్రం పటిష్టంగాలేవు, సబ్‌స్టాండర్డుగా కడుతున్నారు. దానివల్ల ప్లాట్స్ కొన్నవారు వెళ్ళి చేరవలసిన పరిస్థితి వస్తోంది. గవర్నమెంటు తరఫున బొంబాయి, బెంగుళూరు నగరాలలో అక్యుపెన్సీ సర్టిఫికెట్

ఇచ్చేటప్పుడు క్వాలిటీ కంట్రోలు విషయాన్ని తీసుకొని రకరకాల టెస్టులు జరిపి హేమర్ టెస్టు జరిపి ఆ బిల్డింగు సక్రమముగా కట్టినదీ లేనిది నిర్ధారణ చేసిన తరువాత మాత్రమే ఆక్యుపెన్సీ, సర్టిఫికెట్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. వారు ఈ సర్టిఫికెట్ ఇచ్చిన తరువాత వాటర్ సప్లయి, కరంట్ ఆ కన్సరన్ డిపార్టుమెంట్స్ రిలీజు చేస్తాయి. కాని ఆ విధంగా ఇక్కడ జరగడంలేదు. ఇంకా కడుతూ ఉండేనే మంది చేరిపోతున్నారు. మున్సిపాలిటీవారు టాక్సు కలక్టు చేసేముందు ఎసెస్‌మెంట్ చేసి టాక్సు కలక్టుచేసే ముందు ఆక్యుపెన్సీ సర్టిఫికెట్ ఇస్తున్నారు కాని ప్రజల మేలు కొరకు వారికి నష్టం జరగకుండా బిల్డర్స్ పని చేస్తున్నారా లేదా అనేది మున్సిపాలిటీవారు చూడడంలేదు. ఏది ఏమైనా ప్రజల మేలును దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆక్యుపెన్సీ సర్టిఫికెట్ ఇచ్చేటప్పుడు క్వాలిటీ కంట్రోలు, హేమర్ టెస్టులు జరిపి అన్నివిధాల టెస్టు జరిపిన తరువాత మాత్రమే వాటర్, కరంట్ రిలీజు చేయడానికి అవకాశం కల్పిస్తారా అని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కె. కళా వెంకట్రావు :— క్వాలిటీ కంట్రోలు అనే దానికి ప్రస్తుతం ఆక్టులో సరియైనటువంటి లాస్ లేవు. కాని ఆక్యుపెన్సీ సర్టిఫికెట్ ఇస్యూ చేసిన తరువాతనే ప్రజలు దానిలో దిగాలనే నిబంధన ఉంది. గౌరవసభ్యులు చెప్పినట్లుగా ఆక్యుపెన్సీ సర్టిఫికెట్ ఇచ్చాకే ఈ ఫ్లాట్స్ ఉపయోగించే విధంగా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందని తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఇంతవరకు ఆక్టులో లేదన్నారు ఇప్పుడయినా ఆక్టులో పెట్టి ఇరెగ్యులర్, ఇల్లీగల్‌గా జరుగుతున్నటువంటి కనస్ట్రక్షన్స్ ఆపుతారా ? ఇదివరకు ఆక్టులోలేదు, ఇప్పుడు చేంజు చేయవచ్చుకదా ? బెంగుళూరు, బొంబాయి, పూనాలలో ఆక్యుపెన్సీ సర్టిఫికేట్ ఇస్తే తప్ప అక్కడ డ్రెయినేజి, వాటర్, కరెంటు ఇవ్వరు. ఆ రకమైన నిబంధన ఇక్కడ తీసుకువచ్చి ఇరెగ్యులర్, ఇల్లీగల్ కన్‌స్ట్రక్షన్స్ ఆపు చేస్తామని ఒక వాగ్దానము ఇవ్వమవండి.

శ్రీ ఎన్. టి రామారావు :— ఈనాడు ఉన్నటువంటి దురాక్రమణల విధానములో ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఇదివరకే నేను వివరించడం జరిగింది. ఎవరైనా ప్రభుత్వ భూమిని ప్రత్యేకమైనటువంటి ఒక ఉపయోగం కోసం తీసుకొని దానిని ఉపయోగించుకోకుండా ఉంటే దాని విషయములో తిరిగి ప్రభుత్వం తన ఆదీనం చేసుకోడానికి కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నదని గౌరవ సభ్యులకు తమద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఇదివరకు పెద్ద పెద్ద భవంతులు, భవనాలు ఇదివరకు ప్రభుత్వాన్ని అండగా చేసుకొని తమ పనుల కోసం తీసుకొన్న వాటిని ప్రభుత్వ అవసరాలను గుర్తించి వారందరు దయతో తిరిగి ప్రభుత్వానికి అప్పచెప్పినట్లయితే ప్రజల సొమ్మును సద్వినియోగం చేయడానికి వీలులేదు. ఈనాడు ఇటువంటి అక్రమమైన గృహనిర్మాణాలు అరికట్టడానికి

ప్లాన్ సాంక్షన్ అయిన తరువాతనే ఆ ప్లాన్ చూపించితేనేకాని విద్యుచ్ఛక్తి, మంచినీటి సప్లయి కనక్షన్స్ ఇవ్వకూడదని ప్రభుత్వపరంగా చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. ఇంకా అవసరమైన అన్ని చర్యలను దురాక్రమణ కాని లేక ఏమైనా అవకతవకలు జరిగి ప్రభుత్వపరంగా సంక్రమించినటువంటి విలువైన ఆస్థుల మీద ఏమైనా ఆక్రమణ జరిగి నప్పటికి దాని విషయములో ప్రభుత్వం తిరిగి ఆధీనం చేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తుందని గౌరవనీయ సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— పైగా ప్లాజా కూలిపోతోంది.

శ్రీ నర్సిరెడ్డి :— వారు చెప్పింది చాలా బాగుంది. సమంజసమే, వారు శ్రద్ధతో ఆలోచిస్తున్నారు, చాలా సంతోషం. ఈ బిల్డర్స్ అనేటటువంటి వారు ఎవరైతే పెద్ద పెద్ద భవనాలు నిర్మిస్తున్నారో వారు లక్షల రూపాయలు సంపాదించే ఉద్ధేశముతో చాలామంది బిల్డింగ్స్ లేక స్థలాలులేక బాధ పడుతూ ఉండి అడ్వర్ టైజ్ మెంటు వస్తూనే వారు చెప్పిన రేటుకుడబ్బు చెల్లించి ప్లాటు కొనడం జరుగుతూ ఉంది. ప్లాటు నిర్మాణముతో లేదు, ఊహ తోనే డబ్బు చెల్లించడం జరుగుతూఉంది. డబ్బు తీసుకున్నటువంటి వారు సబ్ స్టాండర్డ్ గా డబ్బుకు తగిన మోతాదులో కట్టకుండా సిమెంటు తక్కువ వాడి, ఇనుము తక్కువ వాడి రకరకాల లోపాలతో బిల్డర్స్ లక్షలు సంపాదిస్తున్నారు, కొనేటటువంటి వారిని మోసం చేస్తున్నారు. ప్రజలకు నష్టం జరగకుండా ప్రభుత్వం ఈ లోపాలను అరికట్ట డానికి ఏమి ఆలోచిస్తున్నది?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ప్రభుత్వానికి సంబంధించినంతవరకు ఇది ప్రత్యేకమైన ఎవరెవరో వ్యక్తుల యొక్క బాధ్యత మీద ఈనాడు భవన నిర్మాణం జరుగుతోందని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. వారు రిపోర్టు ఇస్తే పరిశీలించడం జరుగు తుంది. బలహీనవర్గాలకు గృహనిర్మాణం మొదలైన ప్రభుత్వానికి సంబంధించినటు వంటి భవనాల నిర్మాణములో ఏమైనా అవకతవకలు జరుగుతూ ఉంటే చర్యలు తీసు కోవడం జరుగుతుంది. ఎవరైనా ప్రత్యేకమైన వ్యక్తులకు భవనాల నిర్మాణం కోసం ఇచ్చాము వారు మమ్ములను మోసం చేస్తున్నారని తెలియపర్చినట్లయితే దాని విషయం కూడా చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ వి. నరేంద్ర :— ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా బాగుంది. అది అమలు చేస్తే ఏ గొడవలు లేకుండా ఉంటాయి. కాని ఇప్పుడు హైదరాబాద్ నడిబొడ్డులో ఉన్నటువంటి హైగా ప్లాజా నడిమిట్లో ఉన్న పిల్లర్ అంతా శిధిలమైపోయి పడిపోయే

పరిస్థితిలో ఉంది. అందులోని వారందరూ ఖాళీచేసి పోగా ఇంకా ఏడెనిమిది మంది కిరాయిదారులు ఉన్నారు. ఈ బిల్డింగు సంగతి ఏమి చేయబోతున్నారు ? ఇది ఎన్నో అంతస్థుల భవనం, నాణ్యత లేకుండా హైదరాబాదు నడిబొడ్డున కట్టిన భవంతి. దీని గురించి ప్రభుత్వం ఏమి చర్య తీసుకుంటుంది ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఆ బిల్డింగులో ఉన్నవారు ప్రత్యేకంగా మాకు సదుపాయాలు కలిగించండని ప్రభుత్వం తీసుకొనే నిర్ణయాలకు బద్ధులమై ఉంటామని వారు విజ్ఞప్తి చేస్తే దాని విషయం పరిశీలించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

Insurance Scheme To Fire Victims

97—

*455—Q,—Sri R. Chenga Reddy (Nagari) Will the Minister for Revenue be Pleased to state :

(a) whether it is a fact that the Government are planning to implement insurance scheme for paying compensation to hut dwellers of towns whose huts are burnt out in fire accidents;

(b) if so, the places selected for the scheme; and

(c) whether there is any proposal under consideration of the Government to extend the said scheme to all the towns and villages in the state?

రెవెన్యూ శాఖామంత్రి (శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి):—

(ఎ, బి, సి) రాష్ట్రంలోని మునిసిపలు పట్టణాలన్నింటిలో గుడిసెలకు అగ్ని ప్రమాదాలు మొదలగు వాటి విషయంలో భీమా చేసే ఒక నమూనా పథకాన్ని 18-5-81 నుండి ప్రారంభంలో ఒక ఏడాదిపాటు ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఆ పథకాన్ని మరో ఏడాదిపాటు అంటే 17-5-83 వరకు పొడగించడం జరిగింది.

ఈ పథకాన్ని పునరుద్ధరించి, విస్తరింపచేసే విషయం పరిశీలనలో ఉంది.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— గ్రామాలలో కూడా అగ్ని ప్రమాదాలు ఎక్కువగా అవుతున్నాయి కాబట్టి గ్రామాలకు కూడా ఈ పథకం విస్తరింపచేస్తారా ? ఇప్పుడు ఏ ఏ ప్రదేశాలకు దీనిని విస్తరింపచేశారు ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— 22-5-1981 నాడు ఒక జి. వో. ఇష్యూ చేశారు. ఆ జి. వో. ప్రకారం 7 పట్టణాలకు మాత్రమే ఈ పథకం వుంది. తిరిగి వారం రోజుల్లో అంటే అదే నెల, అదే సంవత్సరం 28 వ తేది నాడు ఇంకో జి. వో. ఇష్యూ చేశారు. దాని ప్రకారం రాష్ట్రంలో వుండే అన్ని మునిసిపల్ టౌన్స్‌కు విస్తరించడం జరిగింది. ఈ స్కీము ఒక సంవత్సరం మాత్రమే పని చేసింది గాని పూర్తిగా పని చేయలేదు. ఆ సంవత్సరం అయిన తరువాత 1982 లో ఆనాటి ప్రభుత్వం ఈ పథకాన్ని విస్తరించడానికి ఆర్డర్స్ ఇష్యూ చేసింది కాని ప్రీమియం రిలీజు చేయలేదు. అప్పుడు అది సమాప్తం అయినది ముందుగా మునిసిపల్ కార్పొరేషన్స్, మునిసిపల్ పట్టణాలలో దీనిని పెట్టటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు, రిలీఫ్ కమీషనర్ సలహాలు తీసుకుని దీనిని పునరుద్ధరించటానికి ప్రయత్నిస్తాము. గ్రామాలకు విస్తరించే విషయం తరువాత ఆలోచిస్తాము.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— పట్టనాలలో ఏ తేదీ నుండి పెడతారు ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటు సలహా తీసుకోవాలి. మునిసిపాలిటీలు 50 పర్సెంటు భరించాలని కోరుతున్నాము. మిగిలిన 50 పర్సెంటు గవర్నమెంటు ఎడ్వాన్స్‌చేసి హట్‌డ్వెల్లర్స్ నుండి రికవర్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తాము. మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ డిపార్టుమెంటును, రిలీఫ్ కమీషనర్ సలహాలు తీసుకుని వీలైనంత తొందరగా ఈ స్కీమును పునఃప్రవేశ పెట్టటానికి ప్రయత్నిస్తాము.

శ్రీ కె. ఎర్రనాయుడు :— తెలుగుదేశ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత 150 రూపాయల నుండి 250 రూపాయలకు పెంచారు. కాని 40 రూపాయల శిస్తు చెల్లించేవారికి ఈ నష్ట పరిహారం చెల్లించడంలేదు. ప్రాజెక్టు ఏరియాలలో 50 సెంట్లు వున్న భూమికి కూడా 40 రూపాయల శిస్తు చెల్లిస్తున్నారు. మా ప్రాంతంలో 50 ఇండ్లు కాలిపోతే 6 ఇండ్లకు మాత్రమే ఇచ్చారు. ఎందుకు మిగిలినవారికి ఇవ్వలేదని మండల అధికారిని అడిగితే వారు 40 రూపాయలకు పైన శిస్తు చెల్లిస్తున్నారని కనుక ప్రభుత్వ పరంగా ఇవ్వటానికి వీలులేదని తెలియచేశారు 6000 రూపాయల ఆదాయం గలవారికి, పచ్చకార్డు ఇచ్చినప్పుడు వారిలో 40 రూపాయలపైన శిస్తు కడుతున్నవారు వున్నారు కనుక వారికి కూడా వర్తింపచేస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— సభ్యులు రిలీఫ్ గురించి చెబుతున్నారు. ఈ ప్రశ్న ఇన్స్యూరెన్స్ గురించి, ఒక్కొక్క హటు రెండువేల రూపాయలకు ఇన్స్యూర్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇండ్లు కాలిపోయినా, రెయిడింగు జరిగినా, ఎయిర్ క్రాఫ్టుకూలినా రెండువేల రూపాయలు ఇన్స్యూరెన్స్ ద్వారా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఇన్స్యూరెన్స్ వేరు, రిలీఫ్ వేరు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— ప్రీమియం చెల్లించడానికి మొత్తం ప్రభుత్వానికి డబ్బు ఎంత అవుతుంది.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఏ టౌనులో ఎన్ని హట్స్ వున్నాయి. ఎన్ని ఇన్స్యూర్ చేయాలనేది లెక్కవేసి అవి డిసైడ్ చేయాలి. అది 1981లో సంపూర్ణంగా చేయలేదు. 1981లో ఒక లక్ష 68 వేల 620 ఇండ్లకు ఇన్స్యూర్ చేశారు. 5లక్షల 65 వేల 720 రూపాయలు ప్రీమియం కట్టారు. క్లెయిమ్స్ క్రింద 5 లక్షల 94 వేల 145 రూపాయలు పే చేయడం జరిగింది. తరువాత ఈ స్కీము జరుగలేదు. 1982లో ఎక్స్టెండ్ చేశారు కాని ఆనాటి ప్రభుత్వం బడ్జెటు ప్రొవిజన్ ఇవ్వలేదు. ప్రీమియం చెల్లించలేదు. కనుక డిస్‌కంటిన్యూ అయింది. ఇప్పుడు పునరుద్ధరించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాము అన్ని మునిసిపాలిటీలలో హట్ డ్వెల్లర్స్ ఎంతమంది వున్నారో లెక్కవేసి ఆలోచనా చేయబడుతుంది.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) :— మునిసిపాలిటి వారు గమకు వున్న ఫండ్స్‌తో తమ కార్యక్రమాలే అమలు చేయకుండా వున్నారు కనుక వారిని కూడా ఇందులో భాగస్వాములుగ చేస్తే వారు డబ్బు ఇవ్వలేరు కనుక ప్రభుత్వమే ఈ స్కీమును చేపట్టాలి కనుక దీనిని గురించి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— పురపాలక సంఘాలు 50 పర్సెంట్ ప్రీమియం కట్టాలని 1982లో ఆనాడు ప్రభుత్వం జి.ఒ. ఇన్స్యూర్ చేసింది. ఈ కార్యక్రమాన్ని పునరుద్ధరించే విషయం అన్ని విషయాలను క్షుణ్ణంగా పరిశీలించి నిర్ణయించడం జరుగుతుంది.

Construction Of Bridges By Private Parties

98—

*689—Q.—Sarvasri Ravindranath Reddy (Alampur), N. Indrasena Reddy M. Nagi Reddy, (Rayachoti)M. V. Mysoora Reddy, A Lakshmi Narayana, (Miryalaguda), N. Raghava Reddy, P. Venkatapathy (Sathanapalli) and N. Amarnadha Reddy, (Vayalpadu)-will the Minister for Transport, Roads and Buildings be pleased to state :

(a) Whethere it is a fact that the Government are considering a proposal to entrust the construction work of new bridges to private parties; and

(b) if so, the details thereof ?

రోడ్లు, భవనాలు, రవాణాశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—

(ఎ) అవునండీ.

(బి) రాష్ట్ర రహదార్లపైన కొన్ని ముఖ్యమైన పెద్ద వంతెనలను నిర్మించే పనిని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు లేదా ఫర్మ్‌లకు అప్పగించాలని ప్రభుత్వం సంకల్పించింది. ప్రైవేటు కంట్రాక్టర్ల పెట్టుబడితో రాష్ట్రంలోని రాహదార్లపై వంతెనలు నిర్మింపజేయాలని, నిర్దిష్ట పరచిన గడువులోపల టోలు పన్ను, వసూలు ద్వారా ఆ పెట్టుబడిని రాబట్టుకునేటట్లు చేయాలనే ప్రతిపాదనకు గల అవకాశాలను పరిశీలించటానికి ఒక ఉన్నతాధికార సంఘాన్ని ఏర్పాటు చేసింది. ఆ సంఘం 1985, ఆగష్టు చివరినాటికి తన నివేదిక సమర్పించగలదని ఆశిస్తున్నది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఆ కమిటి చేసిన రికమెండేషన్స్ ఏమిటి ? మన రాష్ట్రంలో ఎన్ని వంతెనలు తీసుకోవాలని అనుకున్నది ? వాటికి గవర్నమెంటు ఎస్టిమేషన్సు వేసిన తరువాతనే వారికి ఇస్తుందా ? టెండర్సు పిలుస్తుందా లేదా ? కన్‌స్ట్రక్షన్ అయిన తరువాత ఎన్ని సంవత్సరాలలో, ఏ రేటు చొప్పున వారు కలెక్టు చేస్తారా ? కంట్రాక్టు తీసుకున్న వారికి గవర్నమెంటు ఆర్థిక రూపంలో సహాయం చేస్తుందన్న విషయం వాస్తవమా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— కమిటి నివేదిక ఆగస్టుచివరి నాటికి అందగలదని నేను నా సమాధానంలోనే చదివాను. మొదటి సారి అయిదు వంతెనలు చేపట్టటానికి, వాటి పరిశీలన తర్వాత మిగిలిన వాటిని చేపట్టాలని నిర్ణయించాము. దానికి ప్రకటన చేసి వున్నాము. వశిష్ట నదిపై నరసాపురం వద్ద, గౌతమి నదిపై కోటిపల్లి వద్ద, కృష్ణా నదిపై పులిగడ్డ వద్ద, కృష్ణానదిపై వాడపల్లి వద్ద, శ్రీకాకుళం పరిసరాలలో నాగావళి పైన ఈ అయిదు వంతెనలు ప్రకటించవున్నాము. ప్రభుత్వానికి అంగీకారమైన రేటుతో, నిర్ణిత కాల పరిధిలో రేటు వసూలు చేసుకోటానికి అనుమతి ఇవ్వాలని ప్రభుత్వ ఉద్దేశ్యం.

ఇన్వెస్టిగేషను ఎవరు పూర్తి చేయాలనేది ఒక ప్రశ్న. ఇన్వెస్టిగేషను, డిజైన్సు 9-30 a.m. ప్రభుత్వంయొక్క నిబంధనలకు లోబడి ప్రకటించాము. అయినప్పటికి కొంతమంది అప్లికేషన్సు ఇచ్చి వారితో ఒక సమావేశం ఏర్పాటు చేసుకున్నారు. దానిలో ఇన్వెస్టిగేషను గురించి, ఇతర అగ్రిమెంటుల గురించి మొత్తం 10 పాయింట్సు రెయిజు చేసారు వాటిగురించి పరిశీలన చేస్తున్నాము. వారు రెయిజు చేసిన పాయింట్సును దృష్టిలో ఉంచుకొని ఆ కమిటీ రిపోర్టు ఇవ్వబోతున్నది. ఈ సెప్టెంబరు, ఆఖరి వెలాఖరుకు

ఫైనల్‌గా చెప్పగలము. ఫైనాన్షియల్‌గా ఏమి ఇవ్వాలి, ఏమి ఇవ్వకూడదనే కమిట్‌మెంటు గురించి ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేదు సమావేశాలు ఫ్రీక్వెంటుగా జరుగుతున్నాయి. ప్రభుత్వ ఆలోచనా విధానం, అప్లికేషన్సు పెట్టిన వారి ఆలోచనా విధానం ఆ కమిటీవారు పరిశీలనచేసి రిపోర్టు సబ్‌మిట్ చేస్తారు. అప్పుడు సబ్జెక్టు ఆ విషయాలన్నీ ఖరారుపడతాయి.

శ్రీ ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— బ్రిడ్జిల నిర్మాణం ఇచ్చే విధంగానే ప్రయివేటు వ్యక్తులకు రోడ్లు వేసే బాధ్యత కూడా అప్పగిస్తారా ? అన్ని డిపార్టుమెంటులోని పనులన్నీ ప్రయివేటు వ్యక్తులకు అప్పగిస్తారా ? ఇంతవరకు ఈ పనులను ఏ కాంట్రాక్టరుకు అయినా ఇచ్చే పరిశీలనలో ఉందా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఇచ్చే పరిశీలనలో ఉందని అనుకుంటున్నాను సదా.

శ్రీ ఎమ్. వి. మైసూరారెడ్డి :— వంతెనలు ప్రయివేటు వ్యక్తులకు ఇచ్చి నిర్మాణం చేసిన తరువాత వారు రుసుము వసూలు చేసుకోవచ్చునని అన్నారు. దాదాపు ఆ వంతెనను వారికి అమ్మివేసినట్లు లెక్క.

(ఇంటర్రప్షన్సు)

శ్రీ ఎమ్. బాగారెడ్డి :— మంత్రిగారు ఇవన్నీ పరిశీలనలో ఉన్నాయని చెప్పారు ఫైనల్ స్టేజికి ఇంకా రాలేదని కూడా చెప్పారు. అమెరికా వంటి కాపిటలిస్టు దేశాలలో ఈ విధంగా రోడ్సు, బ్రిడ్జెస్ వేసి టాక్సు కలెక్టుచేసే పద్ధతి ఉంది. ఆ దేశంలో ఆర్థిక పరిస్థితి-టాక్సు పేయింగు కెపాసిటీ ఉంది, అందుచేత అక్కడ సిస్టం వేరే ఉంది అమెరికాలో ఉన్న ఆర్థిక పరిస్థితి మనకు ఉందా అని అడుగుతున్నాను. మన సామాన్య ప్రజలకు ఆ టాక్సు పేయింగు కెపాసిటీ ఉందా అని అడుగుతున్నాను. ఈ రోడ్లమీద ఎన్నో టాక్సులు వేస్తే రోడ్లమీద పోయేవారు నోట్ల కట్టలు జేబులో పెట్టుకొని ప్రతిచోట ఇచ్చుకుంటూ పోయే పరిస్థితి వస్తుంది. ఆ విధంగా చేయడం మంచిది కాదు. ఇది ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అంతకుముందు గౌరవసభ్యులు అడిగిన ప్రశ్నకు నేను చెప్పిన సమాధానం కమిటీ ఉంది. ప్రతిపక్ష నాయకులు శ్రీ బాగారెడ్డిగారు అడిగినదానికి సమాధానం చెబుతాను. ఈ విషయంలో అమెరికాను కాపీ కొట్టే ఉద్దేశం కాదు, ఇతర ఉద్దేశం కూడాకాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్నటువంటి వనరులను దృష్టిలో ఉంచుకొని, ట్రాఫిక్ ఎదుర్కొంటున్న ఇబ్బందులను తొలగించడానికి ఈ విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని అనుకున్నాము. ఆ వంతెన అక్కడ లేకపోవడ వల్ల 100, 150 కిలోమీటర్లు తిరిగి వస్తున్నటువంటి పరిస్థితులలో కొన్ని వందల వాహనాల వారు ఎంతో డబ్బు వెచ్చించవలసిన అవసరం వస్తున్నది. అందుకు ఈ విధంగాచేసి 1, 2 సంవత్సరాలలో ఈ బ్రిడ్జీలు పూర్తి చేస్తే ఆ వాహనాలవారు 10, 20 కిలోమీటర్లు తిరిగి పోవలసి ఉన్నవారు లాభపడతారు. వారు వాటిని ఉపయోగించుకొనడానికి

వీలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ విషయాన్ని మేము పరిశీలనలోకి తీసుకున్న తరుణంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు కూడా ఇటువంటివాటిని ఎంకరేజి చేయాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సూచనద్వారా తెలరు పంపించారని మనవి చేస్తున్నాను ఇతర కష్ట నష్టాలను దృష్టిలో ఉంచుకొని రాష్ట్రాభివృద్ధికి, ట్రాఫిక్ ఉపయోగపరం కోసం ఈ కార్యక్రమం చేపట్టడం జరుగుతుందో తప్ప వేరే ఆలోచన ఈ ప్రభుత్వానికి లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. రాఘవరెడ్డి :— ఈ 5 బ్రిడ్జీలయొక్క ఎస్టిమేటు కాస్టు ఎంత ? ప్రయివేటు వ్యక్తులకు ఇచ్చేకన్నా ప్రభుత్వం అప్పు తెచ్చి వాటిని నిర్మించి పన్ను వసూలుచేసి ఆ అప్పు తీర్చవచ్చును కదా ఆవిధంగా చేస్తే ప్రభుత్వం వడ్డీతోసహా చెల్లించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఆ విధంగాచేస్తే 5 కు బదులు 6 బ్రిడ్జీలు కట్టడానికి అవకాశం ఉంటుంది. లేకపోతే ప్రాజక్ట్సు కూడా ప్రయివేటువారికి అప్పగిస్తారా అనే ప్రశ్న వస్తుంది.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు .— ఇది చాలా మౌలికమైన, విధానపరమైన విషయం ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నది. కమిటీ వేశాము అన్నారు - దాని రిపోర్టు రాక ముందే ఆయిదు బ్రిడ్జిలు ప్రయివేటు వారికి ఇస్తున్నాము అంటున్నారు. బ్రిడ్జీలు చాలా అత్యవసరముగా ఉన్నాయి కాబట్టి ప్రయాణీకులకు వందల మైళ్లు తిరిగి వెళ్ళవలసి వస్తున్నది కాబట్టి ఇలా చేయవలసి వచ్చింది అన్నారు విద్య కూడా అత్యవసరం కాబట్టి ప్రయివేటు వారికి కాలేజిలు పెట్టె విషయం అలాగే వైద్యం గురించి, ఓన్న నీటివనరుల విషయం కూడా ఇచ్చేయడం హేతుబద్ధంగా ఉంటుంది కదా ? ఇలా చేస్తే ఈ దేశంలో పెట్టుబడిదారీ విధానం విశృంఖలంగా పెరిగిపోతుందని ప్రతిపక్ష పార్టీలు చెప్పడం వాస్తవం కాదా ? దానిపై అసెంబ్లీలో గాని లేక ఒక అఖిలపక్ష కమిటీలో గానీ చర్చించడం సరైనదిగా ఉంటుంది. ఇటువంటి మౌలికమైన విధానం విషయంలో ప్రభుత్వ వైఖరి ఒంటెత్తు పోకడగా కనిపించడం లేదా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— దీనికి ఒక రఫ్ అంచనా మొదటిసారి వేయబడినవి ఇలా ఉన్నాయి- ఆ బ్రిడ్జిలు - నర్సాపురం వద్ద వశిష్ట నది మీద రు. 12.5 కోట్లు, కోటిపల్లి వద్ద గౌతమి నది మీద రు 12 5 కోట్లు, పులిగడ్డ వద్ద కృష్ణానది మీద రు. 18.8 కోట్లు, వాడపల్లి దగ్గిర కృష్ణానది మీద రు. 8 8 కోట్లు, శ్రీకాకుళం వద్ద నాగావళి నది మీద రు. 2.5 కోట్లు - అంచనా వేయబడింది. ఇవి ప్రయివేటు వ్యక్తులకు ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వమే అప్పు తెచ్చి చేయడం సులుబుగా ఉంటుంది అన్నారు-అసలు ప్రయివేటు వ్యక్తులకు ఇవ్వకూడదు అనే. ఏది ఏమైనా మేము ప్రయివేటు ఆధిపత్యం చేస్తున్నది కాదు. ప్రయివేటువారు సహకరించితే వారిని ఉపయోగించాలని ఉద్దేశం.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ విధానం అన్ని రంగాలకు వినియోగిస్తారా ?

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— వారికి ఏ విధమైన హక్కులు గానీ ప్రజలకు అంగీకారం కాని ప్రజలు మన్నించని కట్టుబాట్లను వారితో చేసుకోడం లేదు. ఉదాహరణకు-ఈ మధ్యనే ఈ ప్రకటన తరువాత నాకు వరంగలు జిల్లా నుంచి ఒకరు ఉత్తరం వ్రాసారు- మ్యాపుతో సహా ఆలేరు పైన బ్రిడ్జి లేక ప్రజలు ఇబ్బంది పడుతున్నారు. ప్రభుత్వం అనుమతి ఇస్తే నేను బ్రిడ్జి నిర్మిస్తాను. టోల్‌గేట్ లేకున్నా పర్వాలేదు, రిజర్వు బ్యాంకు నుంచి అప్పు తీసుకుని చేస్తాను అని వ్రాసారు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు కూడా రు. 20 లక్షలు పైబడిన బ్రిడ్జెస్ యీ విధంగా చేయడం బాగుంటుందని తెలిపారు. మేము ఇచ్చిన ప్రకటనలో కూడా చేసిన పనికి ప్రతిఫలంగా వారి పెట్టుబడి, దానికి సరైన వడ్డీ లభించేవరకు నిర్ణీత కాలానికి టోల్ సుంకం వసూలు చేసుకోవచ్చునని ఉంది. మేము అప్పు చేసుకుని వడ్డీ కట్టుకున్నా-వారు పెట్టుబడి పెట్టి నిర్ణీత కాలంలో వసూలు చేసుకున్నా భేదం లేదు. అన్ని రంగాలలో ఇలా ప్రయివేటుగా చేస్తారా అంటే అది విధానానికి, ఒక పాలసీకి సంబంధించిన విషయం. ఈ విషయంలో కూడా ప్రయివేటు వ్యక్తులకు ఏదో చేయాలని కాదు. పనులు బాగా త్వరగా జరపడానికి ఇలా చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాఘవరెడ్డి :— డిబెంచర్స్ జారీ చేయండి-ఆ రకంగా వసూలైన డబ్బుతో యీ పనులు చేయండి. అంతేగాని పాలసీ మార్పు చేయకండి. మీకు పెద్ద పేరు వస్తుంది.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మంత్రికి వారు అనుసరించే పాలసీ పైన నమ్మకం ఉన్నప్పుడు-యీ రాష్ట్రంలో అన్నిరంగాలలో ప్రజాసమస్యలు పరిష్కరించేందుకు ఈ విధానాన్ని విస్తరింపజేస్తారా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— మన రాష్ట్రంలో ప్రజా సంక్షేమం ప్రయివేటు వారికి తాకట్టు పెట్టడం అనేది లేదు. ప్రజా సంక్షేమం ప్రభుత్వ కర్తవ్యంగా భావిస్తుంది. ప్రజలకు సదుపాయాలు కల్పించడం అవసరం. క్యాపిటేషన్ ఫీజు రద్దు చేశాము. కిలో రెండు రూపాయలకు బియ్యం సరఫరా చేస్తున్నాము....

(ఇంటరప్షన్సు)

(చాలా మంది ఒకేసారి లేచి మాట్లాడటం మొదలుపెట్టారు)

(మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ తమ స్థానం నుంచి లేచి నిలబడి సభ్యులను శాంతంగా ఉండమని పలుమార్లు విజ్ఞప్తి చేశారు)

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— సామాన్య ప్రజానీకానికి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ఎన్నో ప్రభుత్వం చేపడుతోంది. ముఖ్యంగా ఈ తలపెట్టిన గ్రిడ్లలతో సామాన్య ప్రజల నుంచి టోల్‌గేట్ పన్ను వసూలు చేయరు. వృత్తులు చేసుకునే వారి నుంచీ, కాలి నడకన వెళ్ళే వారి నుంచి ఈ టోల్ పన్ను వసూలు చేయరు. కార్లు, లారీలు, బస్సులు నడుపుకునే వారినుంచే వసూలు చేస్తారు. ఏవైనా సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మన రాష్ట్రంలో జరగాలంటే-ఈనాడు తరతరాలుగా, యుగయుగాలుగా అధరువు లేకుండా ఉన్నటువంటి వారు ...

(ఇంటరప్షన్సు)

డా. వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— ఉపన్యాసం కాదు జవాబు కావాలి.

(ఇంటరప్షన్సు)

(అన్ని వైపుల నుంచి సభ్యులు ఒకేసారి లేచి గట్టిగా మాట్లాడటం మొదలు పెట్టారు)

మిస్టర్ డెప్యూటి స్పీకర్ :— (తమ స్థానం నుంచి లేచి) ముఖ్యమంత్రి సమాధానం చెప్పుతున్నప్పుడు ఎవరూ అడ్డుతగల కూడదు అందరూ మీ స్థానాల్లో కూర్చోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— అధ్యక్షా, ఏ విధంగా అయిన సత్వర రాష్ట్రాభివృద్ధి కోరడం ప్రభుత్వ ధర్మంగా భావిస్తున్నది. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు జరుగాలి సామాన్య ప్రజానీకానికి రవాణా సౌకర్యాలు కలిగించాలి. అదే ధ్యేయముతో ప్రభుత్వం పని చేస్తున్నది. కేవలం ధనికవర్గాలకు గాని పెట్టుబడిదారీ వర్గాలకు గాని సహాయం చేయడానికి కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఆన్ ఎ పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికేషను సర్. నేను ప్రశాంత వాతావరణములో ఒక సౌమ్యమైనటువంటి చర్చ జరుగాలనే వుద్దేశముతో లేవదీశాను గాని ఆందోళన సృష్టించాలనే వుద్దేశం నాకు లేదు. ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాన్ని అత్యంత త్వరగా చేపట్టి రోడ్ల, రవాణా సౌకర్యాల అభివృద్ధి చేయాలన్న ఆందోళనతో వున్నట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. వారి ఆందోళనను అన్ని రంగాలకు విస్తరించవచ్చు గదా. అలాంటప్పుడు యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఒక చట్టం లేకుండా రూలు ఆఫ్ లా లేకుండా పి. డబ్ల్యు. డి. వారు యిలాంటివి చేసే అధికారం వుందా?

(3—1—4)

రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అధికారం వుందా. కొన్ని నిర్ణీతమైనటువంటి పరిధులు వున్నవి. ప్రయివేటు యాజమాన్యానికి అప్పగించి వంతెనలు నిర్మించే పధకము ప్రభుత్వ హద్దు అలో లేదు దానిని సాకల్యంగా చర్చించి విదాన చట్టం చేస్తే తప్ప సాధ్యం కాదని, దీనిని పాయింటు ఆప్ అర్డరుగా గమనించి చర్చకు అవకాశం ఇవ్వాలనికోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు :— అధ్యక్షా, క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయి అరగంట అయింది. దీనిని ఆపివేసి నెక్స్ట్ బిజినెస్‌కు పోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రతిరోజు గంట అంటున్నారు. గాని అది పయలట్ అవుతున్నది. దీని మీద తమరు రూలింగు యివ్వాలి.

మిస్టరు డిప్యూటి స్పీకరు :— ఇస్తాను కూర్చోండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ యం. ఓంకార్ :— అధ్యక్షా, సమస్య ఏమంటే యిది ఎటు దిగి పెట్టు బడిదారీ భూస్వామ్య వ్యవస్థే, కాని యీ పెట్టుబడిదారీ భూస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రభుత్వ రంగం అనేది ఒకటి ప్రైవేటు రంగం అనేవి ఒకటివుంచి. ప్రైవేటు రంగములో మనం జోక్యం ఏమిచేసుకోవడంలేదు. ప్రభుత్వరంగ బాధ్యతలను ప్రైవేటు రంగానికి యివ్వ బోతున్నారు. దీనిద్వారా ఏమి జరుగుతుంది? పరిపాలనలో యిదివరకు వున్నటు వంటి భూస్వామ్య పెట్టుబడిదారీ ధనాధిపతులకు వున్న ఆధిపత్యాన్ని యింకా పెంచడం జరుగుతుంది. అందుచేత, ప్రైవేటు వ్యక్తుల చేతుల్లో వున్న వాటిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోబోతున్న యీ దశలో ప్రభుత్వ స్వాధీనములో వున్న ప్రభుత్వ రంగాన్ని ప్రైవేటు వ్యక్తులకు అప్పజెప్పడం నష్టదాయకమైన విష యము. ఈ దృష్ట్యా దీనిని పూర్తిగా ఉపసంహరించుకుంటారా ? ఉపసంహరించు కోవాలని కోరుతున్నాము. ఇది ఫండమెంటల్ విషయం. డబ్బు రాబట్టుకోడానికి మార్గాలు వేరే చూద్దాము. ప్రభుత్వ రంగాన్ని ప్రైవేటువారికి అప్పగించే విషయం చిన్నదికాదు, సహించరానటువంటిది. కేంద్రంచెప్పినా మరొకరుచెప్పినా రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆ పనిచేయకూడదు. దానికి కట్టుబడి ఉంటారా ?

శ్రీ ఎన్. టి. రామారావు :— ఈనాడు ప్రజాస్వామ్యం పూర్తిగా అమలు పరచబడలేదన్న సంగతి అందరికి తెలుసు. ఈనాడు పెద్ద పెద్ద కాంట్రాక్టర్లు-బ్రిడ్జెస్ నిర్మాణాలు, మిగతా అన్నీ వారి చేతుల్లో పెట్టి-అప్పజెబుతున్నామంటే యిది నిజమైనటు వంటి ప్రజాస్వామ్యమా ? డబ్బు వున్నవారికే మనము కాంట్రాక్ట్సు యివ్వడం లేదా అని అడుగుతున్నాను. ఈ దేశము ఆ విధంగా ముందుకు పోయేవరకు, ప్రజలందరు బాధ్యతతో నిర్మాణాత్మక విధానం చేపట్టేవరకు అభ్యుదయకరమైనటువంటి విషయములో రాష్ట్రాన్ని సత్వరాభివృద్ధి చేసుకోవడములో, యీ విధానం అనుసరించడం తప్పదని

మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కేవలం సామాన్య మానవుడిపై పన్ను విధించే విధానం కాదు. ఎవరైతే దీనిని వాడుకుంటారో, ఆ సౌకర్యాలు ఎవరైతే పొందుతారో, కారు, లారీ ఓనర్ల వారు ఎవరైతే వాటిని ఉపయోగించుకుంటారో వారి మీద నడిచే సామాన్యుడి నుండి కూరగాయలు అమ్ముకునేవారి నుండి, రైతుల నుండి పన్ను విధించి వసూలు చేయడం జరుగదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది కొత్త విధానం కాదు. ఇదివరకు టోల్ గేట్ పెట్టారు. ఏ విధంగా పెట్టారు ? ఇది డబ్బు వున్న వాడికి రహదార్లను అమ్ముకోవడం కాదు. అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టడం. ఈనాడు శిస్తు వసూలు చేస్తున్నాము పంచదార ఫ్యాక్టరీల నుండి. సత్వర అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టి ఫలితాలు చూపించే విధానం ఈనాడు ప్రభుత్వం తీసుకున్న కార్యక్రమము. కేవలం ప్రైవేటు రంగానికి అప్పగించడం కాదని మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టరు వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి :— అధ్యక్షా, దురదృష్టం ఏమంటే, ముఖ్యమంత్రిగారికి సిద్ధాంతం అంటూ ఏమీలేదు, ఏమీ తెలియదు.

(ఇంటరప్షన్సు)

మిస్టరు డిప్యూటి స్పీకరు :— క్వశ్చన్ అవర్ అయిపోయి అరగంట అయి పోయింది. క్వశ్చన్ నెంబర్సు 99 అండ్ 100 కు సంబంధించిన ఆన్సర్సు టేబుల్ మీద పెట్టమని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, దానిమీద ఏమి చేస్తున్నారు ?

మిస్టరు డిప్యూటి స్పీకరు :— అది అయిపోయింది. దానికి ముఖ్యమంత్రి గారు సమాధానం యిచ్చారు.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఈ మౌలికమైన విషయం యింత చర్చతో 10-00 a.m. సరిపోదు. దీనికి చర్చకు రెండు గంటల సమయం యివ్వాలని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— గౌరవ సభ్యులు నోటీసు యివ్వండి. నేను ఎలా చేస్తాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— నోటీసు యిచ్చి ఉన్నాము. ఇదేమిటో చెప్పండి. దీనికి రెండు గంటల సమయం యివ్వడానికి అనుమతి యిస్తున్నారా? లేదా? చెప్పండి.

మిస్టర్ డిప్యూటి స్పీకర్ :— ఇప్పటికే అర్ధగంట టైము అయిపోయింది. యీ నాడు బడ్జెటు మీద రిప్లయి ఉంది. నోటీసు యివ్వండి. డిస్కషన్‌కు ఎలావ్ చేస్తానని చెప్పినాను కదా.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— దీనికి యీ నాడు కాదు ఎప్పుడైనా టైము యివ్వండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీరు మరల నోటీసు యివ్వండి. ఎలో చేస్తాను.

(యింటరప్షన్స్)

శ్రీ ఆర్. చంగారెడ్డి :— ఇంతకు ముందు ప్రశ్నలకు కనీసం సమాధానం చదివేవారు. ఈ రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానం చదవమనండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇప్పటికే టైము అయిపోయి అర్థ గంట అయింది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— మొన్న హవుస్ అడ్‌జస్ట్ అయినప్పుడు నా వాయిదా ప్రశ్న సిద్దార్థ మెడికల్ కాలేజి, విజయవాడ గురించి సోమవారంకు అవకాశం యిస్తామన్నారు. అది రానిదే ఎస్. ఎస్. క్యూకు యెట్లా పెడతారు?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— తర్వాత ఐటెమ్ ఎజెండా ప్రకారం వస్తుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర ;— నా వాయిదా ప్రశ్నకు సోమవారం పోస్టు చేస్తామని చెప్పినారు. అది యీ నాడు కాకపోయినా రేపటికి అయినా యిస్తామని చెప్పండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— రేపటికి యిస్తాము.

శ్రీ కుడుపూడి ప్రభాకరరావు :— ఇప్పుడు మనకు ఈ ఆగస్టు హవుస్‌లో యాక్స్‌పెక్టెడ్ కన్వెన్షన్ ఒకటి ఉంది. అది యేదైనా కాని స్పీకర్ తయాసెస్ నుంచి హవుసుకు వాగ్దానంచేసినతర్వాత దానిని అమలుజరపాలి. గతరెండు రోజులుగా క్రితం స్పీకర్‌గారు హవుసులో ఎనౌన్సు చేసినవి యిప్పుడు టైము అయినప్పటికీ మినిస్టరుగారు జవాబు చదివిన తర్వాత గౌరవనీయ సభ్యునికి ఒక సప్లిమెంటరీకి అవకాశం యివ్వండి.

సప్లిమెంటరీ లేకపోయినా, మంత్రిగారు కనీసం చదివితే చాలు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— నో.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు .— నో అంటే యెట్లా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— టైము అయిపోతోంది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— కనీసం మంత్రిగారు చదివితే సరిపోతుంది. It is on record. There is a precedent also. It is an 'accepted Convention and on the other day the Speaker also promissed on this point. మీరు పట్టుదల పడితే యెట్లా ? మంత్రిగారిని చదవమనండి.

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :— మీరు సప్లిమెంటరీ అడగను అని హామీ యిస్తే మంత్రిగారిని చదవమంటాను.

Mess Charges To Siddartha Medical College Students

99—

*87—Q.— Sarvasri M. Omkar (Narsampet) and N. Narasimha Reddy, (Musheerabad) —will the Minister for Social welfare and Tourism be pleased to state :

(a) whether the Government received representations from the SC/ ST/BC students studying in the Siddartha Medical College Vijayawada for the last two years for providing full mess charges room rent, tution fee and bus facilities etc., ; and

(b) if so, the action taken in this regard ?

సాంఘిక సంక్షేమశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి)

(ఎ) అవునండి.

(బి) షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగల, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన సిద్దార్థ వైద్య కళాశాల విద్యార్థుల తండ్రి లేదా పరిరక్షకుని వార్షిక ఆదాయం రూ. 12,000 లకు మించనట్లయితే ఆ విద్యార్థులకు 1984 ఏప్రిల్ వరకు పూర్తి భోజన ఖర్చులు మంజూరు చేయడమైంది. భోజన ఖర్చులను 1984 మే నుండి సెప్టెంబరు దాకా నెలకు రూ. 225 చొప్పున. 1984 అక్టోబరు నుండి నెలకు రూ. 275 చొప్పున మంజూరు చేయడం జరిగింది. జేబు ఖర్చు క్రింద వారికి ఒక్కొ-క్కరికి రూ. 25 మంజూరు చేస్తున్నారు. భోజన ఖర్చులతో గది అద్దెకూడ చేరి ఉంది. కళాశాల అధికారవర్గం నిర్ణయించిన విధంగా ఆ విద్యార్థులకు బోధనా రుసుముకూడ మంజూరు చేయడం జరుగుతున్నది. వారికి బస్సు చార్జీలు మంజూరు చేసేందుకు ఎట్టి ఏర్పాటు లేదు.

U. G. C. For Southern States

100—

*506—Q.— Sri V. Narayana Rao, (Siripur) —will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether the State Government requested the Union Government for setting up of a separate University Grants Commission (U.G.C.) for the south with the Headquarters at Hyderabad: and

(b) if so, whether the Union Government accepted our request ?

విద్యాశాఖామంత్రి (శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు)

(ఎ) అవునండి

(బి) భారత ప్రభుత్వం నుండి సమాధానం రావలసి వుంది. ఈ విషయంలో భారత ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుగుతున్నాయి.

SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

100—A

Exemption from Land Ceiling Act in East Godavari

S. N. Q. No. 1346 H : Sri Chikkala Ramchandra Rao (Tallarevu) will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that 700 acres of land out of the 1400 acres of Gouri Salts and Gayatri Salts of Poleykurru Revenue village of East Godavari District which was exempted from the provisions of land Ceiling Act, has been brought under irrigated cultivation, and

(b) if so, what action has been taken by the Government to apply the land ceilings Act for the said 700 acres of land brought under irrigated cultivation ?

రెవెన్యూ శాఖామంత్రి (శ్రీనల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి)

(ఎ) గాయత్రి సాల్టు వర్క్సువారికి చెందిన 607 ఎకరాల 52 సెంట్ల భూమిని వ్యవసాయేతర భూమిగా పరిగణించ దానిని భూ గరిష్ట పరిమితి చట్టం క్రింద మినహా

యించడం జరిగింది. ఈ భూమిలో ఎంత విస్తీర్ణంగాని నీటి పారుదల సాగు క్రిందకు తీసుకురాలేదు. గౌరి సాల్టు వర్క్స్ వారి భూమికి ఇంతవరకు ఎట్టి మినహాయింపు ఇవ్వడం జరగలేదు.

(బి) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు :— అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరిజిల్లా పాత కుర్రు రెవెన్యూ గ్రామము నందు ఎం. ఓ. రాజుగారికి 1900 ఎకరములు భూమి ఉండేది. ఆయన 1956 నుంచి 1972 వరకు కూడా వరి, చెరకు పండించేవారు. దానిని 1973 లో యీ ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్టు వచ్చిన తర్వాత ఒక రాత్రి మొత్తం అంతా ట్రాక్టర్స్‌చేత దున్నించి సాల్ట్ క్రింద మార్చి గాయత్రీ సాల్ట్, గౌరీసాల్ట్ అనే పేర్లు పెట్టి బినామీ పేర ఆ భూమిని సాల్టుగా మార్చిన మాట వాస్తవమా ? ఈ సాల్టుగా మార్చిన భూములలో ప్రస్తుతం 700 ఎకరములు భూమి సాగు అవుతున్న మాట వాస్తవం కాదా ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— గాయత్రి సాల్టు వర్క్స్ వారికి చెందిన 607 యకరాల 52 సెంట్ల భూమిని వ్యవసాయేతర భూమిగా పరిగణించి దానిని భూ గరిష్ట పరిమితి చట్టం క్రింద మినాహాయించడం జరిగింది. నాన్ ఎగ్రికల్చరల్ లాండుగా కన్‌వర్ట్ చేసినట్లుగా ట్రిబ్యునల్ తీర్పు చెప్పింది. గాయత్రి ఖండసారి ఫ్యాక్టరీకి .73 యకరాలు ఎగ్జంప్షన్ యివ్వడం జరిగింది. గౌరి సాల్ట్ వారు 260 యకరాలు పేడి 26 యకరాలు కోకొనట్ వ్యవసాయము చేస్తున్నారు. అది ట్రిబ్యునల్ దృష్టికి తప్పకుండా తీసుకురావడం జరుగుతుంది. ఎవరికి పేవరు చేయకుండా ఖచ్చితమైన పరిస్థితులు కల్పించడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యన్. రాఘవరెడ్డి :— మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ వ్యవసాయేతర భూమిగా ఎగ్జంప్షన్ యివ్వడం జరిగింది. కాని దానిని మరల వ్యవసాయ భూమిగా కన్‌వర్టు చేసినారు. వారు దానిని భూసంస్కరణలు చట్టం క్రింద మినహాయింపు పొంది వ్యవసాయభూములుగా చేసుకుని వ్యవసాయం చేసుకుంటూ రైతులకు అమ్ముకుంటున్నారు. మీరు వారికి ఏమీ ఫేవరు చేయమని చెబుతున్నారు. కాని ఈ సమస్య 1975 నుంచి 1985 వరకు జరుగుతూనే ఉంది. యింతవరకు ఆ సమస్య తేలనే లేదు. అమ్ముకున్నది పేదవారికే పోయింది కదా యనే స్థితికి వచ్చింది. ప్రత్యేకంగా ఈ భూమిని స్వాధీనము చేసుకుని వ్యవసాయ ఉపయోగాలకు బీదవారికి పంచిపెడితే బాగుంటుంది. వ్యవసాయేతర భూమి క్రింద మినహాయింపు పొంది వ్యవసాయము చేసుకుంటున్న ఈ భూమిని స్వాధీనము చేసుకుంటారా? ప్రభుత్వము వెంటనే అందు గురించి చర్యలు తీసుకుంటారా?

(Sri H. B. Narsa goud in the chair)

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— గాయత్రి సాల్టు వర్క్సు వారు 607 ఎకరాల 52 సెంట్ల భూమిని నాన్ ఎగ్రికల్చరల్ లాండుగా పరిగణించి దానిని భూగరిష్ట పరిమితి చట్టం క్రింద మినహాయించడం జరిగింది. ఎగ్రికల్చరల్ పర్పసుకు వాడడం లేదు. ఖండసారి ఫ్యాక్టరీ క్రింద 67.73 సెంట్సు వ్యవసాయము క్రింద యిచ్చినారు. గౌరీ సాల్ట్ వర్క్సు ఉంది. ఇది యం. టి. రాజుగారి భూములనేది నేను అంగీకరిస్తున్నాను. గౌరి సాల్ట్ వర్క్స్ క్రింద 572 యకరాల 41 సెంట్సు వ్యవసాయము క్రింద ఉంది. ఎగ్జమ్షన్ పెట్టారు. అది ఇంతవరకు రాలేదు. లాండు రిఫార్మ్సు ట్రిబ్యునల్ తీర్పు రాలేదు. సాగుచేయడం అనేది యదార్థం అని నేను అంగీకరిస్తున్నాను. అందులో 264 యకరాలు పాడీ, 26 యకరాలు కొబ్బరి సాగు అవుతున్నది, జడ్జిమెంటు వ్యతిరేకంగా రావడం వలన, ట్రిబ్యునల్‌కు వెళ్ళడం జరిగింది. మేము ఫేవరు ఎవరికీ చేయము దీని మీద గట్టి ప్రయత్నం చేస్తాము.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— భూసంస్కరణల చట్టము పరిధి నుంచి యం టి రాజు గారు వారి బంధువులు చాలా యకరాలు గత ప్రభుత్వాల సహాయంతో సంపాదించు కున్నారనే విషయం మంత్రిగారి సమాధానము ద్వారా ధృవీకరించబడు తున్నది. ట్రిబ్యునల్ తీర్పు అని కాకుండా వారి కుటుంబములో ఎవరెవరి పేర్లతో ఉన్నాయో తెలుసుకునేందుకు స్పెషల్ ఆఫీసరును వేసి ఎంక్వయిరీ చేయించి దానిని బయట పెట్టించాలి. అట్లా బయటకు వచ్చిన భూమిని పేదవారికి, హరిజనులకు, గిరి జనులకు పంచిపెట్టడానికి ప్రభుత్వము ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకుంటుందా ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— తప్పకుండా మీ సూచనలు తీసుకుంటాను కమీషనర్ ఫర్ లాండు రిఫార్మ్సు వారి చేత ఎంక్వైరీ చేయించి అందులో ఏమేమి పోరపాట్లు ఉన్నవో, ఏమేమి పేర్లు ఉన్నవో వాటిని బయటకి తీసుకుని రావడానికి ప్రయత్నం చేస్తాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి (నర్సాపూర్) :— ఇది చాలా ముఖ్యమైన సిద్ధాంతానికి సంబంధించిన విషయం. దీని మీద గంట చర్చ గాని, అర్థ గంట చర్చ గాని అంగీకరించాలి. ఖండసారి సుగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చారు. 700 యకరాలు భూమి ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చారు. దీని మీద మీద ఎపీల్ చేయవలసి ఉంటుంది. సేద్యపు లాయక్ క్రింద ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చే అధికారం ఏక్టులో ప్రొవిజను లేదు. ట్రిబ్యునల్ ప్రొవిజనుకు వ్యతిరేకంగా వారికి ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చినది కనుక ట్రిబ్యునల్ అధికారాన్ని శిక్షించేందుకు మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :— మొత్తం దీనిని కెల్తుకుతున్నారు. గాయత్రీ సాల్ట్ వారు 706 యకరాల 27 సెంట్సు ఎగ్జంప్షన్ పెట్టుకుంటే 607-52 యకరాల

ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చింది లాండు రిఫార్మ్స్ ట్రిబ్యునల్. ఎపీల్‌లో వారి కుటుంబానికి అనుకూలమైనది. యం టి రాజు గారి కుటుంబానికి హైకోర్టులోకూడా అనుకూలమైనది. **In 1981, it in not a fit care to be referred to the Supreme Court.** అని తీర్మానించింది. గాయిత్రీ సాల్ట్ వర్క్సు ఎగ్రికల్చరల్ పర్సన్‌కు 600 యకరాలు వాడడం లేదు. గౌరి సెల్ట్స్ వారు వాడుతున్నారు. ట్రిబ్యునల్ తీర్పు యింకా రాలేదు. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ రాజేశ్వరరావు గారి సూచన మేరకు కమీషనరు ఫర్ లాండు రిఫార్మ్స్ ఆఫీసరుచేత దీనిమీద ఎంక్వైరీ చేయించుతాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్‌రెడ్డి :— గాయత్రీ సాల్ట్ వర్క్సుకు ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చినారు. గాయత్రీ సాల్ట్ వర్క్సు భూమి శ్రీ యం టి రాజు గారికి సంబంధించినటువంటి భూమి. ఆ భూమిగురించి డిక్లరేషను తప్పు యిచ్చారు. గాయత్రీ సాల్ట్ వర్క్సుకు 650 యకరాల భూమి ఎగ్జంప్షన్ యిచ్చే అధికారము ఉందా ? వారికి ఎగ్జంప్షన్ ఏ సెక్షను క్రింద యిచ్చినారు ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— దీనిమీద ఎపిలెట్‌కు వెళ్ళాము. వారికే అధికారము యిచ్చారు. హైకోర్టుకు వెళ్ళినా వ్యతిరేకంగా వచ్చింది మాకు. సుప్రీం కోర్టు ఇది ఫిట్ కేసు కాదని డ్రాప్ చేసినది. గాయత్రీసాల్టు వర్క్సు సేద్యము చేయడములేదు. గౌరీసాల్ట్ వర్క్సు సాగు చేస్తున్నది. వారు సాగు చేయడం అనేది తప్పు. కమీషనరు ఆఫ్ లాండు రిఫార్మ్స్ ట్రిబ్యునల్ దృష్టికి తీసుకునిరాగా స్యూటుబుల్ కేసు అని తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర (హిమాయత్‌నగర్) :— శ్రీ యం. టి. రాజుగారు ప్రధాన కార్యధర్శిగా ఉన్నప్పుడు వారు బినామీ పేర్లతో ఉపయోగించుకోవడం రాష్ట్రములో అందరికి విదితమే. ఈ ప్రభుత్వము వచ్చిన తరువాత 1984 సంవత్సరములో బినామీ పేర్లతో హైదరాబాదులో రిజిస్ట్రేషను జరిగినది. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చినదా ? ఆ విధముగా రిజిస్ట్రేషను ఎట్లాగు చేసుకున్నారు ? ట్రిబ్యునల్ ముందు కేసు ఉన్నప్పుడు బినామీ పేర్లతో ఎట్లాగు జరిగింది ? గౌరీ సాల్ట్సు రద్దు చేశారని నాకున్న సమాచారము ప్రకారం తెలిసింది. గాయత్రీ పేరున వున్న భూములు ఇంకనూ అలాగే వున్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఆ భూములను తీసుకొని పేదలయిన హరిజన గిరిజనులకు పంచడానికి ఆలోచిస్తారా ?

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— గౌరీ సాల్ట్సు విషయం ట్రిబ్యునల్ విచారణలో వుంది. ట్రిబ్యునల్ జడ్జిమెంటును ఇంప్లిమెంటు చేయడం జరుగుతుంది, తేలిన సర్‌ప్లస్ ల్యాండును పంచడం జరుగుతుంది. ఏ పరిస్థితిలోనూ వెనుకంజ వేసే ప్రశ్న

లేదు. భూములను కొన్నవారు తెలిసి అయినా కొని వుండాలి. తెలియకయినా కొని వుండాలి. ఏ విధంగా కొన్నప్పటికీ కొనడం మాత్రం తప్పు. ఎవరయినా చట్ట పరిధి నుండి బయటకుపోలేదు. తప్పకుండా చర్యలు తీసుకొంటాము.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— 1984 లో రిజిష్టరు కేసుకొని ఆ భూములను వేరు వేరు పేర్లతో రిజిష్టరుచేస్తూ వుంటే ప్రభుత్వము ఏమి చేస్తున్నది ?

శ్రీనల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ఎవరి పేర్లమీద కొన్నా, ఎవరి పేర్లమీద రిజిష్టరు చేసుకొన్నా చట్టరీత్యా ఎవరూ తప్పించుకోలేరు.

శ్రీ జి. బుచ్చయ్యచౌదరి (రాజమండ్రి) :— భూసంస్కరణ చట్టాన్ని గతములో అపహాస్యము చెప్పినట్లు అందరికి తెలుసు. దొంగలు దొంగలు కలిసి ఊళ్ళు పంచుకొన్నట్లుగా అధికారులే కుమ్మక్కయినారు. అందువల్ల తీర్పు కూడా మిగులు భూమి విషయంలో ప్రభుత్వపరంగాలేదు. ఇప్పుడు మొత్తం ల్యాండును ఎగ్జెంప్షన్ తీసుకొన్నారు. ఇప్పుడు తిరిగి అమ్ముతున్నారు రామచంద్రరావుగారు నా నియోజక వర్గములో భూములను అనుభవిస్తున్నారు. ఎక్కడికక్కడికి అమ్ముతున్నారు కూడా. అంతర్వేది దేవాలయం, 90 సంIIలు లీజుకు తీసుకొని ఇప్పుడు అమ్ముతూ వున్నారు. దీనిపై సమగ్ర విచారణ అవసరమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— కమీషనరు ల్యాండ్ రెవిన్యూని సమగ్రమైన విచారణ జరపవలసిందిగా కోరడం జరుగుచున్నది.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— ధనికుడు వచ్చేసరికి చట్టాలు రక్షణగా వుంటాయి. వారిని మంత్రులు సమర్ధిస్తారు. పేద వారికి ఏ చట్టం రక్షణగా వుండదు. చట్టాన్ని బహిరంగంగా ధిక్కరించినట్లు ఇక్కడ సమాచారాన్ని బట్టి తెలుస్తున్నది. ఇప్పుడున్నటువంటి ల్యాండ్ అక్విజిషన్ ఆక్టు ప్రకారం కలెక్టరుకు అధికారాలున్నాయి డైరెక్టుగా చర్య తీసుకోడానికి. ట్రిబ్యునల్ తీర్పు వరకు వెయిట్ చేయవలసిన అవసరములేదు, అది కాలయాపన మాత్రమే అవుతుంది. వెంటనే స్వాధీనము చేసుకోడానికి జిల్లా కలెక్టరును ఎందుకు ఆదేశించరు?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— కేసు ట్రిబ్యునల్ ముందు వుంది. కలెక్టరు ఎట్లా జోక్యము చేసుకొంటాడు ? పూర్వపరాలను ఆలోచనచేసి ఏమి చేయాలో, ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో కమీషనర్ ల్యాండ్ రెవెన్యూని ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుగా చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం ఓంకార్ :— కలెక్టరుకు ఫుల్ పవర్సు వున్నాయి కదా?

చైర్మన్ :— మినిస్టరు గారు క్లియరుగా చెబుతున్నారు. కోర్టులో కేసు వున్నపుడు ఏమీ చేయలేమని.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్ :— పేదవాడు రూల్సును అతిక్రమిస్తే గుడిసెలను పీకేస్తారు. ఎవరు వచ్చి అడ్డుపడుతున్నారు వారి తరఫున? ట్రిబ్యునల్ ముందున్న మాట వాస్తవమే. ట్రిబ్యునల్ డిక్లరేషన్ వ్యతిరేకంగా వున్నపుడు, కలెక్టరుకు భూమిని స్వాధీనము చేసుకొనే అధికారం వుంది. దానిని ఎందుకు అమలు చేయకూడదు?

శ్రీనల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— ట్రిబ్యునల్‌లో డిక్లరేషన్ దాఖలు చేశారు. తీర్మానం మాత్రం చేయాలి. అవసరం అనుకుంటే హైకోర్టుకు గాని, సుప్రీంకోర్టుకు గాని పోవచ్చు. అందువల్ల మనము ఇపుడు ఏమి చేయడానికి వీలు లేదు. అయినా రాజేశ్వర రావుగారు సూచించినట్లుగా నేను దానిని అంగీకరిస్తున్నాను. స్టేట్ లెవెల్ ఆఫీసరుగా ల్యాండు రెవెన్యూ కమిషనర్‌ను ఎంక్వయిరీ ఆఫీసరుగా వేస్తున్నాము, ఫర్దర్ డిస్కషన్ అవసరము లేకుండాచేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. విఠల్ రెడ్డి :— ఎన్ని రోజులలో పరిష్కరిస్తారు?

శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి :— తొందరగా పరిష్కారము చేస్తాము,

100— B

Non-Availability Of UrduText Books

S. N. Q. No. 1346-X : Sri Mohd. Amanullah Khan .— will the Minister for Education be pleased to state :

(a) whether it is a fact that Urdu Text Books are not available for the Inter and Degree Courses ;

(b) if so, the steps taken by the Government to supply the books ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— ఇంటర్మీడియట్ కోర్సులో రెండవ పార్టు క్రింద ఉరుదు వాచకాలను ఇంటర్మీడియట్ బోర్డు ప్రచురించింది. అవి తెలుగు అకాడమిలో అమ్మకానికి లభిస్తున్నాయి. మూడవ పార్టు అంశాలక్రింద ఉరుదు పాఠ్య పుస్తకాలను ఉరుదు భాషలో తయారుచేసి, ప్రచురించడానికి ఉరుదు అకాడమీ వారిని అనుమతించింది. వాటిల్లో రసాయనిక శాస్త్రము వెలువడింది. డిగ్రీ కోర్సులలో ఉరుదు వాచకాలను ఆయా విశ్వవిద్యాలయాలు చేసుకొన్న ఏర్పాట్ల మేరకు అవి కూడా

సరఫరా అవుతున్నాయి. డిగ్రీ కోర్సు వాచకములు కాకుండా, ఇతర ఉరుదు పాఠ్య పుస్తకాలను కూడా వెలువరించవలసిందని ఉరుదు అకాడమీ వారిని కోరటం జరుగుచున్నది,

Sri Mohd. Mukramuddin : — Please answer either in english or in urdu, so that I can understand the answer.

Sri G. Muddukrihnama Nadu : — The Intermediate Board has published Intermediate course Urdu text books under 2nd part They are available for sale in the Telugu Academy. The Urdu Academy was accorded permission to prepare and publish the Urdu text books in urdu language under 3rd part. In that series, chemistry text book was published. As far as the Urdu text books under degree courses are concerned, as per the arrangements made by the concerned Universities text books are being supplied. The Urdu Academy are being requested to supply other Urdu text books also, apart from the degree course textbooks.

Sri Mohd. Mukharamuddin : — It is already nearing september. Classes have already been started and no action has been taken The Govt. Of India and other authorities are being approached now and it is too late. It should have been done earlier. I request the Minister to take early action.

Sri G. Muddukrishnama Naidu—We will definitely take action. Regarding Intermediate and Degree text books, we have asked the Urdu Academy.

శ్రీ. ఎం. బాగారెడ్డి :— గౌరవ మంత్రిగారు ఉరుదు బుక్స్ తెలుగు ఎకాడమీ లోనూ, యూనివర్సిటీలోను మూడు చోట్ల దొరుకుతాయని అన్నారు. మూడు వేరు వేరు చోట్ల దొరికితే అవకాశము కల్పించే బదులుగా, ఒకే చోట దొరికేటట్లు చేస్తే బాగుంటుంది. కేంద్రం పరిశీలనలో వుంది, వాళ్ళ పరిశీలనలో వుందని అంటే ఇపుడు సంవత్సరము స్టార్ట్ అయి ఎపుడో అయింది. మొదట్లో పుస్తకాలు వస్తే బాగుంటుంది. ఉరుదు వారికి నష్టము కలగకుండా చేస్తారా? ఇంకా కన్సల్ట్ చేయడమనేది ఆలస్యం అవుతుంది.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పింది ప్రభుత్వానికి అర్ధమయింది. ఇంటర్‌మీడియట్ బోర్డు వారి సబ్జెక్టులు సిలబస్ ఫిక్సు చేస్తారు. డిగ్రీవారు వారి సిలబస్ ఫిక్స్ చేస్తారు. ఉర్దూ ఎకాడమీకి అప్పజెప్పాలి అంటే ముందు మనం ట్రాన్సులేటు చేయాలి. ప్రింటింగు కొంచెం కష్టము. కొంత డిలే అవుతుంది. కాని 1 వ తరగతి నుంచి 10 వ తరగతి వరకు ఉర్దూ పుస్తకాలు మన సౌత్ ఇండియాలోనే ప్రింటు చేయటం జరుగుతున్నవి. అన్ని రాష్ట్రాలకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ నుండే ఫీడ్ చేస్తున్నాము. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు తెలుగు ఎకాడమికి రు. 100 కోట్లు ఇచ్చినది. అదే విధంగా ఉర్దూ ఎకాడమికి కూడా ఇవ్వాలని అడిగాము. వారు ఇస్తారని ఆశిస్తున్నాము. దీనిని అభివృద్ధి చేయాలని ప్రభుత్వము భావిస్తున్నది. 10-30 a.m.

Dr. Md. Vizarat Rasool Khan :— Mr. Speaker, Sir, Government is clearly showing discrimination against Urdu Medium Schools and text-books. Article 311 enshrines and gives right to study through one's mother tongue. and thus the minority has got a right to study through Urdu, whether High School, Intermediate, or College studies.

The Government ought to have ordered printing Urdu text-books along with English and Telugu textbooks. Now that has not been done, this shows clear discrimination, and has resulted in the non-availability of books from IV to XII classes. Preparations for printing should be made well in advance of the commencement of academic year, and books made available on the commencement of classes. This is already August ending. Four months study is lost. Books should be available for sale at the book shops not at this Academy or that Academy, for that will put the students to a lot of trouble in going round.

I may also mention here about (School) Madarsa Aizza. 105 students are forced to sit in one class, and for such a big strength there is only one teacher. Minorities representatives have been demanding to post sufficient number of Urdu teachers and lecturers. On the one hand they say Urdu hands are not available, and when we bring to their notice that a number of

qualified persons are there waiting employment, they say then that posts are not available. This is the discrimination towards which I am pointing out.

Day in and day out we swear by Democracy. But it will have no mean ng if the minority languages are not encouraged; proper schooling facilities are not created; required number of teachers is n t posted and text-books are not made available on time.

There is another Urdu School (Ahmedia School ...) where 1700 students are studying. Not a single student passed the X Class examination. There are no teachers, no books, no electricity, not even drinking water is available in sufficient quantity, and classes are not held. With all such complaints can you say there is no discrimination ?

Will the Minister make available all the Urdu Text books from I to XII Classes, well before the commencement of academic session every year ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణనాయుడు :— అధ్యక్షా, డిస్క్రిమినేషన్ ఏమీలేదు. 1 వ తరగతి నుంచ 10 వ తరగతి వరకు ఉర్దూ మీడియం బుక్సు ఇక్కడనే ప్రింటు చేస్తు న్నాము. దీని ప్రింటు కొంచెము కష్టము అవుతుంది. ముందు వ్రాత మూలకంగా వ్రాసి వాటిని ఫోటోతీసి ప్రింటు చేయాలి. ఉర్దూను కూడా గుర్తించాలనే ప్రభుత్వము ఈ పని చేస్తున్నది. We are sending the books to the Schools after they are published by the Academies and printed.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— మంత్రిగారు ఇవి అన్ని వ్రాయడానికి ప్రింటు చేయడానికి ఆలస్యం అవుతుంది. అన్నారు కాబట్టి మనం అలిగడ్ యూనివర్సిటీనుంచి గాని ఉర్దూ మీడియంలో ఉన్న పాకిస్తాన్ నుంచిగాని ఆ పుస్తకాలు తెప్పించుకుంటే బాగుంటుంది కదా ? అట్లా తెప్పించడానికి పరిశీలన చేస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— తప్పకుండా అన్నిటినీ పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— దానికి నేను అభ్యంతరం ప్రకటిస్తున్నాను. మన దేశానికి అవసరమైన పుస్తకాలను పాకిస్తాన్ నుంచి తెప్పించుకోవడం ధర్మంకాదు,

రాజధర్మం అసలేకాదు. ఇన్ని ఇబ్బందులు ముఖ్యంగా ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉర్దూ పుస్తకాలకు రావడం చాల దురదృష్టకరం. దీనిలో డిస్క్రిమినేషన్ ఏమీ లేనేలేదు. దీనికి అవసరమైన ప్రాధాన్యత ఇచ్చి అవసరమైన కేటాయింపులు ఇచ్చి కేంద్ర ప్రభుత్వం యొక్క గ్రాంట్ల కొరకు ఎదురు చూడకుండా ప్రాధాన్యత ఇచ్చి చేస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— దీనిలో నిధుల కొరత ఏమీలేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుని అడిగాము కాబట్టి చెప్పాను. మేము నిధులు కేటాయించి దీనికి ప్రిఫరెన్సు ఇచ్చి చేస్తున్నాము అని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జె. వెంకయ్య (అలూరు) :— అధ్యక్షా, 1 వ క్లాసు నుంచి 10 వ క్లాసు వరకు ఉర్దూ పాఠ్యపుస్తకాలు నెల్లూరు జిల్లాలో ఏ సంస్థకు, ఏ స్కూలుకు కూడారాలేదు. అక్కడ విద్యార్థులకు చాల ఇబ్బందిగా ఉంది. వారికి సరఫరా చేయిస్తారా ?

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— 1 నుంచి 10 వ క్లాసు వరకు ఉర్దూ బుక్సు సిద్ధముగా ఉన్నాయి. డిస్ట్రిబ్యూషనులో ఉండి ఉండవచ్చును.

శ్రీ జె. వెంకయ్య :— జిల్లాపరిషత్తు ఇంతవరకు డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయలేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :— ఉర్దూ పుస్తకాలే కాదు తెలుగు పుస్తకాలు కూడా సరిగా అందడంలేదు. దీనిలో డిస్క్రిమినేషన్ అనే ప్రసక్తిలేదు తెలుగు పుస్తకాలు అన్ని భాషల పుస్తకాలు కూడా విద్యార్థులకు సకాలములో అందేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా ?

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— తమిళ పుస్తకాలు కూడా సరిగా అందడంలేదు వాటిని కూడా సప్లయి చేయాలి. మంత్రిగారు తమిళంలో చెప్పాలి.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్న ఉర్దూ పాఠ్య పుస్తకాలకు సంబంధించినది. అయితే మన ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో తమిళభాష కూడా ఉంది. తమిళం చదివే విద్యార్థులకు తమిళ పాఠ్య పుస్తకాలు లేవు. హైస్కూలునుంచి కాలేజి స్థాయి వరకు ఉన్న విద్యార్థులు తమిళ పాఠ్య పుస్తకాలు లేక చాలా బాధ పడుతున్నారు, కాబట్టి ఈ విషయంలో మంత్రిగారు సమాధానమివ్వాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా చిత్తూరు జిల్లాలో ఎక్కువగా తమిళభాష ఉంది. సమాధానం తమిళంలో చెప్పండి.

(తమిళ భాషలో మాట్లాడారు)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— జులై 6వ తేదిన తమిళనాడు విద్యాశాఖ మంత్రిగారు ఇక్కడికి వచ్చారు. తమిళ పాఠ్య పుస్తకాలు సప్లయి చేయమని నేను

వారిని అడిగాను, వారు ఒప్పుకున్నారు. గౌరవ సభ్యుడి నియోజక వర్గం ప్రక్కనే నా నియోజక వర్గం ఉంది. పుత్తూరులో కూడా యీ సమస్య ఉంది. నేను ప్రాబ్లం సాల్వ్ చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

(తమిళ భాషలో మాట్లాడారు.)

(అంతరాయము)

గౌరవ సభ్యులు :— వారు మాట్లాడేది మాకు అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ జి మల్లేష్ (అసిఫాబాద్) :— వేరే భాషలో మాట్లాడవచ్చా ?

ఛైర్మన్ :— ఏ భాషలో అయినా మాట్లావచ్చు.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— వారు పుత్తూరు గురించి చెపుతున్నారు. కాని చిత్తూరు జిల్లాలోని అనేక ప్రాంతాలలో తమిళం మాట్లాడేవారు ఉన్నారు. సత్యవీడు, నగరి, పుత్తూరు మొదలయిన అనేక ప్రాంతాలలో తమిళ పాఠ్య పుస్తకాలు లభించడం లేదు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు :— ఆ విషయం చూస్తాం అధ్యక్షా.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మన సభలో తెలుగు, ఇంగ్లీషు, తదితర భాషలలో మాట్లాడవచ్చు అని మనం రూల్స్ రూపొందించుకొన్నాం. తెలుగు, ఇంగ్లీషు భాషలు రాని సందర్భంలో ఇతర భాషలు ఉపయోగించుకోవచ్చు. కాని మంత్రిగారూ, గౌరవ సభ్యులు ఉద్దహూ—ఉత్కృష్టమైన తెలుగు దేశంలో స్వచ్ఛమైన తెలుగు భాష మాట్లాడేవారు తమిళంలో మాట్లాడుకోవడంఅంటే తమిళ భాషను అపహాస్యం చేసినట్లు వుంటుంది. అందువల్ల వారితో తెలుగులో మాట్లాడించమని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. చెంగారెడ్డి :— తమిళ పాఠ్య పుస్తకాలకు సంబంధించిన సమస్య కాబట్టి తమిళంలో మాట్లాడాను.

BUSINESS OF THE HOUSE

ఛైర్మన్ :— ఇక 328వ నిబంధన క్రింద వున్న అంశాలను తీసుకొందాం.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఉద్యోగుల రిటైర్‌మెంటుకు సంబంధించి సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన జడ్జిమెంటు కాపీ వచ్చింది. అందువల్ల ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారు సమాధానం చెపుతాను అన్నారు.

(సర్వశ్రీ ఏ. నరేంద్ర, ఆర్. చెంగారెడ్డి, డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి, ఎన్. నరసింహారెడ్డి, సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు మొదలయిన గౌరవ సభ్యులు ఒక్కసారిగా లేచి ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రకటన చేయాలని కోరారు)

Chairman :— I will take up the matter with the C. M. and see that he makes a statement on 28th or 29th. I am assuring the House. It is an issue which concerns all- రేపుగాని ఎల్లుండి గాని ‑ మెంటు చేయిస్తానని చెపుతున్నాను, దయచేసి కూర్చోండి.

డాక్టర్ వై. ఎస్. రాజశేఖర్ రెడ్డి :— ఇంతకు ముందు ఇదే ఎస్యూరెన్స్ ఇచ్చారు ముఖ్యమంత్రిగారు, దాని సంగతి ఏమిటి ?

చైర్మన్ :— రేపుగాని, ఎల్లుండిగానీ స్టేట్ మెంటు చేయిస్తానని చెపుతున్నాను

(అంతరాయము)

I have already told I would discuss with the C.M.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్ రావు (మెట్ పల్లి) :— మేము 329 రూల్ క్రింద విద్యార్థుల హంగర్ స్ట్రయిక్ కు సంబంధించి నోటీసు ఇచ్చాం. నెల్లూరులోని వి. ఆర్. కాలేజి మేనేజ్ మెంట్ కు వ్యతిరేకంగా ఇద్దరు విద్యార్థులు హంగర్ స్ట్రయిక్ చేస్తున్నారు. వారి పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉంది వారు చావు బ్రతుకుల్లో ఉన్నారని మొన్ననే 329 వ రూల్ క్రింద నోటీసు ఇచ్చాము. దానిని గురించి చర్చించాలని మనవిచేస్తున్నాను

చైర్మన్ :— స్పీకర్ ఛేంబరుకు రండి, చర్చిద్దాం.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— పది రోజులనుంచి ఇద్దరు విద్యార్థులు నిరహార దీక్ష చేస్తున్నారు. వారి పరిస్థితి ప్రమాదకరంగా ఉంది. అది కాకుండా ఈరోజు నెల్లూరుతో బంద్ కూడా ఉంది. అక్కడ ఏమవుతుందో తెలియదు. దీనికి విషయ ప్రాధాన్యత లేదంటరా? సమస్య తీవ్రంగా లేదంటారా?

చైర్మన్ :— మిమ్మల్ని ఛేంబరుకు రమ్మంటున్నాను కదా. డిస్కస్ చేసి టైమ్ ఫిక్స్ చేద్దాం.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి (నెల్లూరు) :— ఇది చాలా తీవ్రమైన విషయం. నేను నెల్లూరునుంచి ఈ రోజే వచ్చాను. అక్కడ ఇద్దరు విద్యార్థులు ఆమరణ నిరహార దీక్షలో ఉన్నారు. అక్కడ ఉద్రిక్తత నెలకొని ఉంది. ఈ రోజు బంద్ కూడా చేస్తున్నారు.

చైర్మన్ :— ఛేంబర్‌లో డిస్కస్ చేసి తప్పక టైము ఇస్తానంటున్నాను కదా.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— రేపు సెలవు. ఇద్దరి ప్రాణాలు పోయిన తరువాత అవ కాశం ఇస్తారా?

చైర్మన్ :— తప్పకుండా మాట్లాడదామంటున్నాను కదా. విద్యాసాగర్‌రావు గారితో పాటు మీరు కూడారండి.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర్‌రావు :— 329 రూల్ క్రింద ఈ రోజు ఇప్పటికే రెండు నోటీసులు ఉన్నాయి. ఇంకొకటి తీసుకొనడానికి వీలు లేదుకదా. ఇవ్వాళే వచ్చే టట్టు చూడాలి.

చైర్మన్ :— యస్, వుయ్ విల్ సీ.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాధరరావు (చింతలపుడి) :— ఈ రోజు సమావేశం పూర్తికాకముందే తీసుకొంటామని అస్యూరెన్స్ ఇవ్వండి.

Chairman :— **I am not postponing the matter.**

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి (ఆదిలాబాద్) :— అధ్యక్షా, 22-8-85 వ తేదీనుంచి నేటివరకూ ఆదిలాబాద్ మరియు నిజామాబాద్‌జిల్లాలు మొత్తం అంధకారంలో ఉన్నాయి. అందుకు కారణం ఏమిటంటే రామగుండం నుంచి ఆదిలాబాద్, నిజామాబాద్ జిల్లాలకు పవర్ సప్లయిచేసే 132 కె. వి. లైనును సబొటైజ్ చేసి పడగొట్టడం జరిగింది. దీని వల్ల ఆ రెండు జిల్లాలలో చీకటి ఉండడమే కాక విద్యుచ్ఛక్తితో నడిచే మోటార్లు ఆగి పోయినందువల్ల బావులనుంచి నీటి సరఫరాలేక అక్కడ ముఖ్యమైన పంటలైన మొక్క జొన్న, మిర్చి, పసుపు వంటి పంటలన్నీ చెడిపోయి రైతులకు లక్షలాది రూపాయల నష్టం వాటిల్లింది. దీనిగురించి రూల్ 329 క్రింద నేను నోటీసు ఇచ్చాను.

చైర్మన్ :— నోటీసు వచ్చింది, వుయ్ విల్ ఎలాట్ టైం.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, నేను కూడా ఒక ఫ్యాక్టరీకి సంబం ధించి రూల్ 329 క్రింద నోటీసు ఇచ్చాను. దాదాపు 40 రోజులుగా సమ్మె జరుగు తోంది. రాత్రి 40 మందిని అరెస్టు చేసారు. పరిస్థితి తీవ్రంగా ఉంది. నేను నోటీసు ఇచ్చి కూడా 15 రోజులు అయిపోయింది. దాని ఆవశ్యకతను గురించి

అసెంబ్లీ స్టాఫ్ అర్థం చేసుకోకపోతే చాలా ఇబ్బంది అవుతుంది. దీనిని వెంటనే తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ వి. నరేంద్ర :— వి. ఆర్. కాలేజి విషయం ముఖ్యమైంది. దానిని కూడా తీసుకోవలసివుంది. అయితే ఇప్పటికి రూల్ 329 క్రింద ఇప్పటికే రెండు అంశాలు ఉన్నాయి, మూడవదానిగా దీనిని తీసుకోవచ్చా ?

చైర్మన్ :— మాట్లాడి నిర్ణయం చేద్దామంటున్నాను కదా. విద్యాసాగర్ రావుగారితో మీరు రండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇది సరే. మీరు సెటిల్ చేస్తారు. మా ఆందోళన అర్థం చేసుకోండి. మేము నగరానికి చెందిన శాసన సభ్యులము. మొన్న పొద్దున ముఖ్యమంత్రి గారు గోతులు త్రవ్వడానికి పోయారు. మా గోతులు త్రవ్వడానికి పోయినట్లుగా కనిపిస్తున్నది. మమ్మల్ని ఆహ్వానించకుండా ఎం.ఎల్.ఏలు గోతులు త్రవ్వడానికి పోయారు. దాని ఉద్దేశ్యంఏమిటి? మా నియోజకవర్గంలో ముఖ్యమంత్రిగారు కార్యక్రమాలు పెడుతూ మాకు పాల్గొనే అవకాశంలేదు. పోతే, మా నాయకులను అడిగారండి. నగర ఎం.ఏల్.ఏ లతో మాట్లాడండని మానాయకులు జవాబు చెప్పారు. వారు ఎవరూ మాట్లాడలేదని మనవి చేస్తున్నాను. ఆ విధంగా కార్యక్రమాలు చేస్తే, మాకు కూడా ప్రెస్టీజి వుంది. మాకు అర్థం కాలేదు. మాకు గోతులు త్రవ్వేది ఆలోచిస్తున్నారా?

MATTER UNDER RULE 329

re : Cancellation of Ferry Boat at Khammam For villages of Rudramkota and Kunavaram etc.

శ్రీ సిహెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, రుద్రమకోట మొదలగు ప్రదేశాలను ఫెర్రీ బోట్‌లు కాన్సిల్ చేయడంవల్ల తక్షణమే అక్కడ చాలాపెద్ద యిబ్బందులు వచ్చి కొంత మంది ప్రాణాలను కోల్పోవటం జరిగింది. పాండు రాజు అనే ఒక మంగలి ఆతను లక్ష్మయ్య అనే ఒక ట్రైబల్ అతను, వీరికి రవాణా సౌకర్యాలు లేకపోవడంవల్ల చనిపోవడం జరిగింది. నిత్యావసర సరుకులు కొనుక్కోవడానికి చాలా యిబ్బందులు వున్నాయి. దయచేసి, మంత్రిగారు దాని విషయంలో ఏమి ఆలోచించారు. వారి దృష్టికి

వచ్చిందా ? అయితే, ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు ? ఎంత త్వరగా పునరిద్ధరిస్తారో సెం విసారా ?

శ్రీ జి. మల్లేశ్ :— అధ్యక్షా, 20వ తారీకున 7వ నెల 85వ సంవత్సరం ఖమ్మం జిల్లా కలెక్టరుగారు ఒక అర్డరు యిస్యూ చేశారు. అది ఏమిటంటే, రుద్రమకోట కూనవరం నుంచి ఖమ్మం వెళ్ళే ఫెర్రీ బోట్‌ను రద్దు చేయడం జరిగింది. ఇది వెల్లూరు పాడు మండలంలోని గ్రామాలకు సంబంధించినటువంటిది. ముఖ్యంగా అది ఒక గిరిజన ఏరియా ఏజెన్సీ ఏరియా అవుతుంది. ఈ బోటును రద్దు చేయడంవల్ల ఆ ప్రాంతంలో ప్రజలకు అసలు రాకపోకలు లేక సామాన్య ప్రజలకు తీవ్రాతి తీవ్రమైన ఇబ్బందులు జరుగుతున్నాయి. మనం యిటీవల స్వాతంత్ర్యదినోత్సవం జరుపుకున్నాము. మొత్తం దేశం అంతకూడా పండుగగా జరుపుకున్నాము. యీ చర్యలవల్ల 15 ఆగస్టున స్వాతంత్ర్యదినోత్సవం జండా ఎగురవేసే వచ్చిన ఆ గ్రామాలలోని వచ్చిన ప్రజలలో మంగలి అతను చనిపోయిన వార్త ఒక పెద్ద వార్తగా తయారు అయిపోయింది అసలు రవాణా సౌకర్యాలు లేక ప్రజలు చచ్చిపోతున్నారని స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం జండా ఎగురవేసే సందర్భంలో పెద్ద డిస్కషన్‌గా మారింది లక్ష్మయ్య అనే అతను చనిపోయాడు. ఇంకా బీము అనే స్త్రీ నిండు చూలాలు అయిన ఆమె-సరియైన సమయంలో డాక్టరుగాని, ఆయా గాని ఆ గ్రామంలో ఎవరూ లేక అక్కడి నుంచి ప్రసూతి కేంద్రమైన ఆసుపత్రులకు తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంటే, రవాణ సౌకర్యాలు లేక యీ బోటు కూడ లేనందువల్ల ఈ ప్రమాదం జరిగింది. బోటు తప్ప మరే సౌకర్యం లేదు. అది అత్యంత ముఖ్యమైంది. ఆ రుద్రమ కోట, కూనవరం ప్రాంతాలలో వుండే ప్రజలు యీ బోటు రద్దుచేయడం వల్ల చాలా తీవ్రమైన బాధలకు గురి అవుతున్నారు. వారు ఆందోళన, నిరహారదీక్ష, ఊరేగింపులు, సత్యాగ్రహాలు పెద్దఎత్తున చేపడుతున్నారు. అది ఒక ప్రధాన సమస్యగా ఆ గిరిజన ప్రాంతాలలో వుందని, దాని మీద ప్రభుత్వం తక్షణ చర్యలు తీసుకోకపోతే, బోటును తిరిగి ప్రవేశపెట్టకపోతే, మరి కొంతమంది ప్రాణాలు పోయే ప్రమాదం వుంది. తిరిగి ప్రవేశపెట్టాలని డిమాండు చేస్తున్నాము. తిరిగి ప్రవేశపెడుతూ ప్రజల ప్రాణాలను కాపాడాలని కోరుతున్నాను. మంత్రిగారు సరియైన ప్రకటన చేయాలని కోరుతున్నాను.

(పెద్ద తరహా, మధ్యతరహా నీటి పారుదల శాఖామంత్రి) శ్రీ కె. ఇ. కృష్ణ మూర్తి) :— 1985 మార్చి 30 వ తేదీన భద్రాచలం తాలూకా, శ్రీరాంగిరి గ్రామం

దగ్గర లైసెన్సు లేని ఫెర్రీ కేంద్రం నుంచి ప్రయాణం చేస్తున్న ఒక పడవ గోదావరి నదిలో ప్రమాదానికి గురి అయింది. ఆ ప్రమాదంలో 35 మంది మరణించారు. తీవ్రమైన ఈ పడవ ప్రమాదం జరిగాక, అనధీకృత ఫెర్రీ కేంద్రాల నుండి పడవలను నడపడానికి ఏ విధమైన వేలం నిర్వహించరాదని ఖమ్మంజిల్లా కలెక్టరు గ్రామ పంచాయతీలకు సాధారణ ఆదేశాలు జారీచేశారు. అయితే, భద్రాచలం, రాజమండ్రిమధ్య మోటారు లాంచీలను నడపడం ఎప్పుడూ ఆపలేరు. భారీ వర్షాలవల్ల రోడ్డు ప్రయాణం కష్టతరమైన సమయంలోకూడ గ్రామాలమధ్య రాకపోకలు దీనితో నిరాటంకంగా కొనసాగాయి.

ఎస్. పాండురాజు అనే గిరిజనుడు ఖమ్మం ఆసుపత్రికి వెళ్ళలేక పోయినందువల్ల, 15-8-85 న అతడు మరణించాడని చెప్పడానికి సమాచారమేదీ లభ్యంగా లేదని ఖమ్మంజిల్లా కలెక్టరు తెలియజేసారు. భద్రాచలం సబ్‌డివిజను పోలీస్ అధికారి నుండి అందిన సమాచారం ప్రకారం, గ్యాస్ట్రో ఎంటరైటిస్‌వల్ల 19-8-85 న వెలర్‌పాడు మండలంలోని పోచవరం గ్రామంలో ఎం. లక్ష్మయ్య అనే పేదగల వ్యక్తి మరణించినట్లు తెలియవచ్చింది.

1964, ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామపంచాయతీల చట్టంలోని 66 (1) (ఎ) విభాగంతో పాటు 1890, ఆంధ్రప్రదేశ్ (ఆంధ్ర ప్రాంతం) కాలువలు, పబ్లిక్ ఫెర్రీల చట్టంలోని 4 వ విభాగం క్రింద, 1314 ఫస్లీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ (తెలంగాణా ప్రాంతం) ఫెర్రీల చట్టంలోని 3 వ విభాగం క్రింద 44 ఫెర్రీ కేంద్రాలను ప్రకటించవలసిందని కోరుతూ, 1985 ఏప్రిల్ 30 వ తేదీగల తన లేఖలో ఖమ్మంజిల్లా కలెక్టరు ప్రతిపాదనలు పంపారు. ఈ 44 ఫెర్రీ కేంద్రాల్లో గోదావరి నదిపై 38 ఫెర్రీ కేంద్రాలు, శబరి నదిపై 6 కేంద్రాలు ఉన్నాయి. ప్రతిపాదించిన కేంద్రాల్లో రుద్రంకోట, కూనవరం మధ్య ఫెర్రీ క్రాసింగు కూడ చేరి ఉంది.

ఫెర్రీ కేంద్రాలవద్ద పడవల రాకపోకలను క్రమబద్ధీకరించడానికి తగినంత మంది సిబ్బందిని నియమించాలన్నది ఒక షరతు కావడంవల్ల తగినంతమంది సిబ్బంది ఉన్నదీ లేనిదీ పరిశీలించడం జరిగింది. అన్ని ఫెర్రీ కేంద్రాలను పర్యవేక్షించడానికి ప్రస్తుతమున్న నలుగురు వర్కు ఇన్‌స్పెక్టర్లు సరిపోరు. అదనంగా మరో 40 వర్కు ఇన్‌స్పెక్టర్ల పదవులు ఏర్పాటు చేయడం అవసరమని భావించడం జరిగింది. దీనికిగాను సాలీనా రూ 4 లక్షలు ఖర్చు అవుతుంది. అయినప్పటికీ, మారుమూల ఉన్న గ్రామాలకు రాకపోకల సౌకర్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి, పడవల రాకపోకలు నిరపాయకరంగా

జరగడానికి వీలుగా ప్రభుత్వం 24-8-1985 తేదీగల నీటిపారుదలశాఖ ఎం. ఎస్. నెం. 303 జి. ఓ. లో ఖమ్మం జిల్లాలో గోదావరి, శబరి నదులపై 44 ఫెర్రీ కేంద్రాలను ప్రకటించింది. అంతేకాక, 40 మంది వర్కు ఇనస్పెక్టర్లను అదనంగా నియమించాలని కూడా నిర్ణయించింది.

44 ఫెర్రీ కేంద్రాలను ప్రకటించడంవల్ల, ఈ కేంద్రంలో సురక్షితంగా పడవల రాకపోకలు జరిగేటట్లు చూడడానికి అదనంగా 40 మంది వర్కు ఇన్‌స్పెక్టర్లను నియమించడంవల్ల ఖమ్మం జిల్లాలో మారుమూల గ్రామాల్లోని ప్రజలు గోదావరి, శబరి నదులలో ఎల్లవేళలా సురక్షితంగా రాకపోకలు కొనసాగించగలరని ఆశిస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, యీ పడవ ఎక్సిడెంటు తరువాత దాదాపు 35 మంది చనిపోయిన తరువాత కలక్టరుగారు ప్రజల శ్రేయస్సును దృష్టిలో ఉంచుకుని జనరల్ ఆర్డరు ఒకటి పాసుచేయడం జరిగింది. 27-4-1985న యీ ఆర్డరు పాసు చేశారు. అక్కడక్కడ యీ లైసెన్సు లేని ఫెర్రీ పాయింట్స్ మరి ఆక్షన్ వేసి నడపడం కూడా జరుగుతూ వుంది. మరి అటువంటి దాంట్లో యీ రుద్రవరము కోట నుంచి కూనవరం ఫెర్రీ పాయింటు కూడా వుంది. దాన్ని 13-6-1980న సస్పెన్షన్‌లో పెట్టారు. ఆ మాట వాస్తవము. కాని సభ్యులు చెప్పినట్లు ఇక్కడ అత్యవసర పరిస్థితి దృష్టిలో వుంచుకుని జివో, 40లో యిచ్చిన ఫెర్రీ పాయింటు లో యిది కూడా వుంది. యీ అత్యవసర పరిస్థితిలో యీ జివో అమలు చేయడానికి, ఆక్షన్ పెట్టడానికి టైమ్ ఉన్నా కూడా యింతకు ముందు ఆక్షన్ పెట్టడం జరిగింది. కాబట్టి, వెంటనే రెగ్యులర్ చేయడానికి ఆర్డర్సు పంపిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

Chairman :— Next item of 329 postponed for two days, as the material is not available. Now let us take Calling Attention Matters.

CALLING ATTENTION MATTERS

re. Construction of Over Bridge at Sanatnagar Railway Crossing.

రవాణా రోడ్లు, భవనాలశాఖ మంత్రి (శ్రీ కె. జానారెడ్డి) :—

9 వ జాతీయ రహదారి అయిన హైదరాబాదు- షోలాపూర్ రోడ్డు 8/1 మైలులో సనత్‌నగర్ వద్ద ప్రస్తుతం ఉన్న లెవల్ క్రాసింగు స్థానే రోడ్డు ఓవర్ బ్రిడ్జిని నిర్మించే ప్రతిపాదన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలనలో ఉంది. ఈ ప్రతిపాదనలో భూసేకరణ, సర్వీసు రోడ్లు, ప్రధానమైన రోడ్ ఓవర్ బ్రిడ్జి, అప్రోచి రోడ్ నిర్మాణం వ టి నాలుగు అంశాలున్నాయి.

రోడ్డు ఓవర్‌బ్రిడ్జి, అప్రోచ్ రోడ్లు పాక్షికంగా మునిసిపలు హద్దుల్లో ఉన్నాయి ఇందుకయ్యే వ్యయాన్ని రైల్వేశాఖ, కేంద్ర రవాణా మంత్రిత్వ శాఖ, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను భరించాల్సి ఉంది. యీ వ్యయంలో రైల్వేశాఖ రూ. 74.03 లక్షలు, కేంద్ర రవాణా మంత్రిత్వశాఖ రూ 171.11 లక్షలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రూ. 98.32 లక్షలు, హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను రూ. 30.04 లక్షలు భరించాలి.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం యీ విషయాన్ని గురించి కేంద్ర రవాణా మంత్రిత్వ శాఖ తోను, రైల్వేశాఖతోనూ సంప్రదించి, వారు భరించాల్సిన వాటకు మంజూరు పొందింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా తమ వాటాను మంజూరు చేసింది. అయితే హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను తన వాటాను ఇంకా మంజూరు చేయాల్సి ఉంది. కార్పొరేషను త్వరలోనే ఆ మొత్తాన్ని మంజూరు చేస్తుంది. భూసేకరణ ప్రొసీడింగులను ఆమోదించడం జరిగింది. భూసేకరణ చట్టం క్రింద ముసాయిదా నోటిఫికేషను, ముసాయిదా డిక్లరేషనును ప్రచురించడమయింది. కానీ భూసేకరణపై ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన స్టే ఫలితంగా భూసేకరణ సాధ్యం కాలేదు. దరిమిలా స్టే ఉత్తరువులను ఎత్తివేయించేందుకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన ప్రయత్నాలు ఫలించాయి. స్టే ఉత్తరువు ఎత్తివేసినందువల్ల, ఆ భూమిని స్వాదీనం చేసుకొని, రోడ్లు, భవనాల శాఖకు అప్పగించడానికి రెవెన్యూ అధికారులు తగు చర్యలు తీసుకొంటున్నారు. భూసేకరణ హైకోర్టులో సవాలు చేసినందువల్ల యీ పనిలో జాప్యం జరిగింది. ఓవర్ బ్రిడ్జి నిర్మాణపు పనిని రైల్వేశాఖ నిర్వహిస్తుంది. యీ నిర్మాణానికి అయ్యే వ్యయంలో రాష్ట్రం తన వాట మొత్తాన్ని రైల్వేశాఖ వద్ద డిపాజిటు చేసింది. ఓవరు బ్రిడ్జి నిర్మాణం పని పూర్తి అయిన తరువాత, రాష్ట్ర రోడు భవనాల శాఖ అధికారులు, గేటు మూసివేయగలరని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డిక్లరేషను ఇవ్వాలని రైల్వేశాఖ కోరగా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆమేరకు హామీ ఇచ్చింది, రెవెన్యూ శాఖ కొన్ని భూసేకరణ కార్యక్రమాల్లో నిమగ్నమై ఉండగా, కొన్ని ఇతర చర్యలను చేపట్టాల్సి ఉంచి, ఈ భూమిని స్వాదీనంలోకి తీసుకున్న తరు

వాత, టెలిగ్రాఫ్ స్తంభాలను, అండర్ గ్రౌండు కేబుళ్ళను, విద్యుచ్ఛక్తి లైన్లను, ట్రాన్స్‌ఫార్మర్లను ఓ హెచ్. టి. టవరును పని ప్రారంభించడానికి ముందే అక్కడి నుండి తొలగించాల్సి ఉంది. అంతేగాక పని ప్రారంభించడానికి ముందే ప్రస్తుతమున్న లెవల్ క్రాసింగను కూడా శాశ్వతంగా మూసివేసి, ట్రాఫిక్‌ను బాలానగర్, ఫతేనగర్ గేట్ల ద్వారా మళ్ళించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇందుకుగాను బాలానగర్ నుండి ఫతే నగర్, ఫతేనగరు నుండి ఎర్రగడ్డ వరకు గల రోడ్డును మెరుగు పరచాల్సి ఉంది. జాతీయ రహదార్ల ఛీఫ్ ఇంజనీరును, హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను, రాష్ట్ర రోడ్లు, భవనాల శాఖ చీఫ్ ఇంజనీరును ఆవసరమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరడ మయింది. ఈ పని భారీ ఎత్తున కొనసాగడానికి రోడ్లు, భవనాల శాఖ, హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్పొరేషను, టెలిఫోన్ల శాఖ, విద్యుచ్ఛక్తి మండలి, రైల్వేశాఖ, పోలీసు శాఖల మధ్య మంచి సమన్వయం ఎంతైనా అవసరం. ఇందులో ఏయే అంశాలు ఇమిడి ఉన్నాయో తెలుసుకొని, పని ప్రారంభించడానికిగాను కార్యదర్శుల స్థాయిలో ఒక ఉన్నత స్థాయి సమావేశాన్ని అతి త్వరలో ఏర్పాటు చేయడం జరుగుతుంది, ఆ భూసేకరణ విషయంలో కోర్టులలో ఉన్న కేసులు అన్ని ముగిశాయి, సంబంధించిన శాఖలు ఆర్థిక వనరులను కూడ మంజూరు చేశాయి కాబట్టి ఈ పనిని చేపట్టడంలో ఎట్టి వంటి ఇబ్బంది ఉండదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ పనిని ప్రారంభించాలని ఎంతో ఆతురతతో ఉంది. అందుచేత కాలయాపన జరగకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు అప్రోచ్ పనికోసం కంట్రాక్టర్లు ప్రీ క్వాలిఫికేషన్‌ను తెలుసుకుంటూనే, పరిశీల నార్థం ప్రతిపాదనలను కేంద్ర ప్రభుత్వానికి పంపడం జరిగింది. సనత్‌నగరు వద్ద రోడ్డు ఓవర్ బ్రిడ్జి పనిని సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిచేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది.

11-00 a.m శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, రాజధానీ నగరమైన భాగ్యనగరంలోని సనత్‌నగర్ ఓవర్ బ్రిడ్జి విషయంలో ప్రభుత్వం ఏరకంగా శ్రద్ధ వహించి ఈ బ్రిడ్జి ఓవర్ బ్రిడ్జిగా మార్చడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరుపుతున్నాయనే విషయం సభముందు పెట్టడం జరిగింది. అయితే చివరకు భూ ఆక్రమణదారులు, లేక కార్పోరేషన్ నిధుల కేటాయింపుల వల్ల కోర్టు తీర్పులో ఏర్పడిన జాప్యంవల్ల ఆలస్యం జరిగినట్లు చెబుతున్నారు కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిజంగా చిత్తశుద్ధితో ఈ ఓవర్ బ్రిడ్జిని నిర్మించడానికి ముందుకు వస్తుందా అనే విషయం అనుమానంగానే కనిపిస్తోంది. ఫతే నగర్, సనత్‌నగర్ ఓవర్ బ్రిడ్జిలు నిర్మించడం వలన అక్కడి ప్రజానీకం లాభపడు

తుంది. అంతేకాదు ఇది నేషనల్ హైవేగా వుంది. రాత్రి పగలు విరామం లేకుండా వేల సంఖ్యలో వాహనాలు తిరుగుతున్న విషయం గౌరవనీయ రవాణా శాఖ మంత్రిగారికి కూడా తెలుసు. అంతే కాకుండా అది ఇండస్ట్రియల్ బెల్ట్ అక్కడ ఐ.డి.యల్, ఐ.డి.పి.యల్. బి.హెచ్.ఇ.యల్. యింకా ఎన్నో కర్మాగారాలు వున్నాయి సనత్‌నగర్‌లో యఫ్.సి ఐ. గోడౌన్స్ కూడా వున్నాయి. వాహనాల రాకపోకలకు అంతరాయం కలుగుతోంది. ఫ్యాక్టరీలకు వెళ్ళే కార్మికులకు ఎంతో అన్యాయం జరుగుతోంది. వారికి 5 నుండి 10 నిముషాలవరకు ఆలస్యం జరిగినా ఆ నాటికి ఆబ్సెంట్ పడుతుంది. దానితో కార్మికులు చాలా బాధపడుతున్నారు. గత మువ్వది సంవత్సరాలుగా వీరంతా ఓవర్ బ్రిడ్జి లేకపోవడం వల్ల చాలా బాధ పడుతున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కూడా ఈ ఓవర్ బ్రిడ్జిల నిర్మాణానికి శ్రద్ధ వహించడం లేదు అన్న దానికి ఇది తార్కాణం. బేగంపేట్ బ్రిడ్జి నిర్మాణం జరిగిన తరువాత త్వరలోనే ఈ బ్రిడ్జిల నిర్మాణం కూడా చేబడతారని చెప్పారు. కేవలం కార్పొరేషన్ వారు డబ్బు యివ్వలేదని నింద వేస్తున్నారు. కార్పొరేషన్ ఎవరిది? ఈనాడు నగరాన్ని అభివృద్ధిపరచడానికి కార్పొరేషన్ దగ్గర డబ్బు లేని పరిస్థితి వుంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బును వాళ్ళ దగ్గరే తీసుకోవాలని నిర్ణయం చేసుకోవడం మంచి పద్ధతికాదు. ఇది పూర్తిగా ట్రాన్స్‌పోర్టు వారికి సంబంధించింది. ట్రాన్స్‌పోర్టు వాళ్ళు డబ్బు వ్యయం చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కూడా పర్స్యూ చేయవలసిన విషయం. యఫ్.సి.ఐ. గోడౌన్స్‌లో షంటింగ్ జరుగుతూ వుండటంవల్ల కూడా కార్మికులకు జోక్యం జరుగుతోంది. అంతే కాదు, ఇది నేషనల్ హైవే కావడం వల్ల పగలు రాత్రి, వాహనాలు నిరంతరం తిరుగుతూ వుండడం వల్ల కూడా కార్మికులకు ఆలస్యం జరుగుతుంది. ట్రాన్స్‌పోర్టు శాఖామాత్యులు దీన్ని చేపట్టడానికి కాలపరిమితి కూడా తెలుపుతే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అధ్యక్షా, నేను యిచ్చిన వివరణలో అన్ని విషయాలు పొందుపరచబడ్డాయి. అందులో యింకా క్లారిఫికేషన్ ఏమి వుంది? మునిసిపాలిటీ నుండి డబ్బు ఎందుకురాలేదని? నేను సవరణలతోసహా చెప్పాను. అందులో ఎవరి నుండి ఎంత డబ్బు తమ వాటాగా రావలసి వుందీ పూర్తి వివరాలు వున్నాయి. అందరి నుండి తమవాటా ధనం వచ్చింది, నిన్ననే కార్పొరేషన్ నుండి తమ వాటా ధనం వచ్చినట్లు తెలుసుకున్నాను. డబ్బు మంజూరు అయింది. అక్విజిషన్ కంప్లీట్ అయింది. స్టే ఆర్డర్ తొలగించబడింది. వెంటనే రోడ్డు ఏర్పాటు చేయడానికి నేషనల్ లెవెల్‌లో

కమిటీ వేసి వారివారి శాఖలకు కేటాయించిన పనులను పూర్తి చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము. పనులను వెంటనే మొదలుపెడతామని చెప్పిన తరువాత, ప్రజల బాధలను కష్టనష్టాలను తొలగించడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా వుందని చెప్పిన తరువాత, వివరణ యిచ్చిన తరువాత మళ్ళి చర్చకు సమయం యిచ్చి చర్చించడం..........

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— ఒక క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు సవివరంగా చెప్పారు, చాలా సంతోషం. వారు కేంద్ర ప్రభుత్వం, రైల్వేవారు డబ్బు ఇచ్చారు, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కూడా వారి వాటా ఇచ్చారని చెప్పారు. అంతా డిసైడ్ అయిపోయింది అన్నారు. అక్కడా ఇక్కడా అనే విషయం ఉంది. నెలలు, సంవత్సరాలకు పోకుండా పెర్సనల్ ఇంట్రెస్టు తీసుకొని ఎప్పుడు పని స్టార్టు చేస్తారు ? ఎందుకంటే ఇది చాలా ముఖ్యమైన రహదారి. గౌరవ సభ్యులకు కూడా నా కృతజ్ఞతలు చెపుతున్నాను. చాలా సార్లు చూశాను. గంటలు గంటలు ఆగిపోయి డెలివరీ అక్కడ జరిగిన ఉదంతాలు కూడా ఉన్నాయి. గవర్నరు గారి కారు వెళ్ళిపోతు మంత్రుల వెహికల్స్ వెనకాల పోకుండా అక్కడే ఆగిపోయిన సంఘటనలు కూడా ఉన్నాయి. దీనికి టాప్ ప్రయారిటీ ఇచ్చి డిలె చేయకుండా ఇక్కడనా, అక్కడనా అనేది తేల్చడములో వెంటనే డిసైడ్ చేస్తారా ?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— మంత్రిగారు చాలా చాకచక్యముగా చాలా నిపుణతతో సమాధానం చెప్పేశారు. వారి బాధ్యత అయిపోయిందని సభముందు వివరించి కూర్చున్నారు. విషయం ఏమిటంటే లాల్‌బహదూర్‌శాస్త్రిగారు ప్రధానమంత్రిగా ఉన్నప్పటి నుంచి ఈ బ్రిడ్జి విషయం ఉంది. లాల్‌బహదూర్ శాస్త్రిగారు పోయారు, ఇందిరాగాంధీగారు పోయారు. ఎంతో మంది ప్రధానులు పోయారు, ఇక్కడ ఎంతో మంది ముఖ్యమంత్రులు మారిపోయారు. బ్రిడ్జి పని మాత్రం జరగడంలేదు. హామీలు మాత్రం వర్షపరంపరంగా కురుస్తున్నాయి. ఈ ఆగస్టులో పునాదిరాయి వేసి పని మొదలు పెడతారా ? లేకపోతే విజయదశమి ఉత్సవం జరిపి ప్రారంభిస్తారా అనేది స్పెసిఫిక్‌గా చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— అక్కడ ట్రాఫిక్ మళ్ళించడానికి మాత్రం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవలసి ఉంది. అందుకు ఉన్నతస్థాయిలో చర్చలు జరిపి వెంటనే మొదలు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. సభ్యుల ద్వారా ప్రజలయొక్క ఇబ్బందులను తెలుసుకున్నాము. మూడు మాసాలలో పని మొదలు పెట్టేస్తామని హామీ ఇస్తున్నాము.

re . Construction of Over-Bridge at Sanatnagar Railway Crossing.

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి (కారవాన్) :— సనత్‌నగర్ నుంచి ఫతేనగరుకి ట్రాఫిక్‌ని మళ్ళిస్తామని తెలిపినారు. మూడు నెలల్లో పని ప్రారంభిస్తాము అన్నారు. చాలా సంతోషం. ఒకవేళ తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం మూడు నెలల్లో పనిని ప్రారంభించక పోయినట్లయితే ప్రజా మద్దతుతో ప్రజాఉద్యమం బి. జె. పి. తరపున చేస్తామని తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీ పి రామచంద్రారెడ్డి (సంగారెడ్డి) :— ఇప్పుడు ఉన్న రోడ్డు పైనే మీరు బ్రిడ్జి కట్టబోతున్నారా లేక ఎలైన్ మెంటు చేంజ్ చేసి వెస్ట్రన్ సైడు కూకట్‌పల్లి నుంచి ఎర్రగడ్డకు స్ట్రెయిట్ రోడ్డు వేసి అసిస్టెడ్ గ్లాస్ ఫ్యాక్టరీ, హిందూస్థాన్ ఎలక్ట్రికల్ కంపెనీ మధ్యలో నుంచి రోడ్డు వేసి కట్టబోతున్నారా మీ రికార్డులో ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ప్రస్తుతం మేప్ ఏమీ రికార్డులో లేదు. గౌరవసభ్యులు నా చాంబర్‌కు వచ్చినట్లయితే అంతా తెలియపరచి ప్రజల అవసరాలకు సరిపోయేవిధంగా సరిచేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తాను. గౌరవసభ్యులు ఉద్యమాలను చేపడుతామని అంటున్నారు. ఇది వారియొక్క విధానమా ? అప్పుడప్పుడు మా విధానాలను అడుగుతూ వుంటారు. ఇది వారి విధానమా ? నేను తెలుసుకోగోరుతున్నాను. ఆ విధంగా మొదలు పెడితే మాకు అనుకూలంగా పెద్ద యాత్ర ప్రారంభిస్తారా సభ్యులు అనేది కూడా తెలుసుకో గోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇప్పుడు రామచంద్రారెడ్డిగారు అడిగినది రిలవెంట్ క్వశ్చన్. ఆక్విజిషన్ యిచ్చాము అంటున్నారు. ఆక్విజిషన్ లెటర్స్ పంపించాము అక్వైయిర్ చేయడానికి ప్రాపర్టీస్ వున్న వారందరితో మాట్లాడాము అంటున్నారు. అయితే ఎక్కడ ఎర్పాటు అయింది అనే నిర్ణయం మంత్రిగారు తమకు తెలియదు అంటున్నారు. ఉన్న లెవెల్ క్రాసింగు వద్దనే చేస్తున్నారా లేక ప్రక్కన వెస్టరన్ సైడ్‌కి మార్చి బ్రిడ్జి వేయబోతున్నారా ? ఊరికే సమాధానం చదివితే ఎట్లా, విషయం తెలియాలి కదా ? అక్కడ అక్విజిషన్ లెటర్స్ ఇచ్చారు, సనత్‌నగరు బ్రిడ్జి దగ్గర ఉన్న ప్రాపర్టీస్ ఎక్వైయిర్ చేయడానికి ఈ ప్రక్కన ఆ ప్రక్కనా ఎక్కడ నుంచి తీసుకోబోతున్నారు అనేది మంత్రిగారికి తెలియదంటే అది శోచనీయమైన విషయం,

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— ఇది గౌరవసభ్యులకు అనవాయితీ అయిందని మీద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను. అప్పుడప్పుడు మాకు తెలియదని లేకపోతే చదివారని అంటు

న్నారు. ఎవరో తెచ్చిన ప్రశ్నలు వేయడం గురించి మేము అడిగితే సబబుగా ఉంటుందా టెక్నికల్‌గా చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. ఒక దానికి డిఇఇ ఉన్నారు, ఒక దానికి చీఫ్ ఇంజనీరు ఉన్నారు, ఇంకో దానికి మంత్రి ఉన్నారు.

సభ్యులకు కావలసిన వివరాలతో కూడిన సమగ్రమైన సమాచారాన్ని పూర్తిగా ఇక్కడ లేకుండె మరొకసారి ఇవ్వడానికి లేక నేను వారితో చర్చించడానికి అనేక విధాలుగా చెప్పి యున్నాను. ఇది వారి యొక్క ఉద్దేశమా? మంత్రులకు మేము ఈ విధంగా హెచ్చరించాలి అనే విధానమా?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇది చాలా అభ్యంతరకరమైన విషయం. మా హక్కులకు భంగం కలిగించేటట్లుగా ఉంది. సభ్యులకు మాట్లాడే హక్కు ఉంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకరు :— వారిని పూర్తిచేయనివ్వండి.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి :— నేను ముందే మనవి చేశాను. ఇక్కడ నా దగ్గర మేప్ లేదు. నా దగ్గర ఇన్ఫరుమేషన్ లేదు. వారు అడిగినది బ్రిడ్జి ఎప్పుడు పూర్తి చేస్తారని, అవసరమైతే నా చాంబరులో చర్చించడానికి అవకాశం ఇస్తాను అన్నాను కావాలంటే సమాచారం మరునాడు సమావేశంలో అందచేస్తాను మీరు ఆదేశించినట్లయితే అని కూడా చెప్పియున్నాను. దీనిపైన పదేపదే చెపుతున్నటువంటి విషయంలో అంతర్గతంగా ఉన్న దానిని చేసుకోడానికి అడుగుతున్నారా లేకపోతే మేము చెపుతున్న సమాధానం స్వీకరించండి, సేకరించే పద్ధతి మీరు తెలుసుకోండని నేను విన్నవిస్తున్నాను. ఇది ప్రస్తుత లెవెల్ క్రాసింగ్ పద్ధతే ఏర్పాటు చేయబోతున్నది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— ఇంకొకరు అడిగిన ప్రశ్న మేము అడగవలసిన కర్మ లేదు, అవసరంలేదు. అక్కడ ప్రజలు బాధపడుతున్నారు. నేను ఆ ప్రాంతానికి రోజుకు రెండుసార్లువెడుతూ ఉంటాను, నేను అక్కడలేబర్ లీడరుగా ఉన్నాను. ప్రశ్న ఉద్దేశముతో అడుగుతుంటే ఏదో ఉద్దేశముతో మాట్లాడుతున్నారు అనడం సబబు కాదు. మంత్రిగారు చెప్పినది రికార్డులోంచి తొలగించాలని నేను కోరుతున్నాను.

re : Abolition of Hostels for Harijan Students in the State

సాంఘిక సంక్షేమశాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ప్రతిభా భారతి) :—

షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన బాల బాలికలకు ప్రభుత్వ కళాశాల హాస్టళ్ళను 1973-74 సంవత్సరం వరకు నిర్వహించారు.

re : Abolition of Hostels for Harijan Students in the State.

1974-75 విద్యా సంవత్సరం నుండి కళాశాల బాలుర హాస్టళ్ళను రద్దుచేశారు. అప్పుడు సహకార కాస్మాపాలిటన్ మెస్సులను ఏర్పాటు చేయాలని, ఆయా కళాశాలలకు అనుబంధించిన హాస్టళ్ళలోని కొంతమంది విద్యార్థులను వీటిల్లో చేర్చుకుని, వీటిని సాంఘిక సంక్షేమశాఖ మంజూరు చేసే స్కాలర్‌షిప్పు మొత్తాలతో నిర్వహించాలని నిర్ణయించడం జరిగింది. 1975 జూలైలో, కళాశాల బాలికల హస్టళ్ళను కూడా రద్దుచేసి విద్యార్థుల ఆధ్వర్యంలో సర్వంహిచే హస్టళ్ళను ఏర్పాటు చేయాలని నిర్ణయించడం జరిగింది.

షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థుల కళాశాల హాస్టళ్ళను ఈ క్రింది కారణాలవల్ల రద్దు చేశారు.

(1) విద్యార్థుల వయస్సుతోపాటు పెరిగి తమ విద్యుక్త ధర్మాలను తెలుసుకొనే వయస్సు వచ్చి తమకు సమాజంలో ఎదురవుతున్న సాంఘిక దురాగతాల మూలంగా ఏర్పడే సమస్యలను అర్థం చేసుకోగలిగిన స్థాయికి పెరిగినందువల్ల, వీరిని ఇతరకులాల విద్యార్థులలాగే వారిని సమదృష్టితో చూసే వుద్దేశంతో అందరినీ ఒకటిగా వుంచి వారికి కూడా సాధారణ హాస్టళ్ళలో ఇతర విద్యార్థులకు లభ్యమయ్యే అన్నిసౌకర్యాలను కల్పించడం.

(2) కళాశాల స్థాయిలో షెడ్యూలు కులాలు, షెడ్యూలు తెగలు, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన విద్యార్థులకయ్యే పూర్తి మెస్సు చార్జీలను భరించి ఆయాకళాశాలలను అనుబంధంగా వుండే సాధారణ హాస్టళ్ళలో ఇతర కులాల విద్యార్థులలాగే నివాస ఏర్పాట్లు చేసి తద్వారా వారికి కూడా సాధారణ హాస్టళ్ళలో, అన్ని సదుపాయాలను కల్పించడం.

(3) అనుబంధ హాస్టళ్ళు లేని ప్రదేశాలలో విద్యార్థులే నిర్వహించే హాస్టళ్ళను ఏర్పాటు చేసి, వారికి రెసిడెన్షియల్ స్కాలర్‌షిప్పులు ఇవ్వడం ద్వారా కళాశాలల్లో చదివే ఎక్కువ మంది షెడ్యూలు కులాల విద్యార్థులకు సౌకర్యం అందుబాటులో వుండేటట్లు చేయడం.

1974-75 సంవత్సరంలో హాస్టళ్ళు రద్దుచేసే సమయంలో 46 బాలుర హాస్టళ్లు, 22 బాలికల హాస్టళ్ళు ఉండేవి. ఆ హాస్టళ్ళలో మొత్తం 4 వేల 458 మంది షెడ్యూలు కులాల విద్యార్థులు వుండేవారు. అయితే, ప్రభుత్వం రద్దు చేసిన తేదీనాటికి పాత హాస్టళ్ళకు సంబంధించిన భవనాలు, సిబ్బంది, నీటి సదుపాయం, విద్యుచ్ఛక్తి సౌకర్యాలతో సహా అన్ని మౌలిక సదుపాయాలను యధాతథంగా వుంచడం జరిగింది. ఈ పాత హాస్టళ్ళుకాక, షెడ్యూలు కులాలకు చెందిన కళాశాల విద్యార్థుల కోసం రాష్ట్రం మొత్తంమీద విద్యార్థులచే నిర్వహించబడుతున్న హాస్టళ్ల ప్రస్తుతం 444 ఉన్నాయి.

వాటిలో 34 వేల 517 మంది విద్యార్థులు వున్నారు. విద్యాశాఖచే నిర్వహించబడుతున్న ఈ హాస్టళ్ళను అదనంగా షెడ్యూలు కులాలకు చెందిన 11 వేల 562 మంది విద్యార్థులు కళాశాల అనుబంధ హాస్టళ్ళలో వుంటున్నారు.

కళాశాల విద్యార్థుల కోసం ప్రభుత్వం హాస్టళ్ళను పునఃప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు.

శ్రీ బి. జయపాల్ (పరకాల) :— దాదాపు 20 సంవత్సరాల నుండి ఈ సమాజంలో ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, సామాజికంగా వెనుకబడిన ఈ కులాల వారికి చదువు నేర్పించి, వారికి హాస్టల్ సదుపాయములు కల్పించి వారిని కూడా పైకి తీసుకు రావడానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అందుకు హాస్టల్స్ ఏర్పాటు చేశారు. 1974-75 లో ప్రభుత్వం కొన్ని కారణాల చేత హాస్టల్స్‌ను రద్దు చేసిందని అంటున్నారు. ఆ కారణాలు సరైనవి కావు. హాస్టల్స్‌ను రద్దు చేయడం వల్ల విద్యార్థులకు చాలా ఇబ్బందిగా వుంది. వారికి ఇస్తున్న 250 రూపాయలను ఒకేసారి ఇతరంగా ఖర్చుపెట్టి దుర్వినియోగం చేస్తున్నారు. హాస్టల్స్ ఏర్పాటు చేస్తే వారు డిసిప్లిన్డుగా వుంటారు కనుక ప్రభుత్వం పునరాలోచించి ఎస్. సి. ఎస్. టి. విద్యార్థులకు తిరిగి హాస్టల్స్ తెరవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఆర్. రవీంద్రనాథ్‌రెడ్డి (అలంపూర్) :— హైస్కూల్స్ వరకు హరిజన, గిరిజన, వెనుకబడిన తరగతుల వారికి ఏర్పాటు చేసిన హాస్టల్స్ సక్రమంగా నడుస్తున్నాయి. వార్డన్ చక్కగా కంట్రోలు చేస్తు వారి మంచి చెడ్డలు చూస్తున్నారు. విద్యార్థులు స్కూల్స్‌కు సరిగా వెళ్ళకపోతే వారి పేర్లు హాస్టళ్ళకు పంపి. వుంటున్నారో లేదా చెక్ చేస్తువుంటున్నారు. కాని కాలేజి విద్యార్థులకు హాస్టల్స్ లేకపోవడం వల్ల ప్రభుత్వం ఇచ్చే డబ్బు వారి విలాసాలకు, వ్యసనాలకు ఉపయోగపడుతున్నది. వారు కాలేజీలకు వెళ్ళకుండా బయట తిరుగుతున్నారు. కనుక వారికి కూడా హాస్టల్స్ పెట్టి వార్డెన్‌ను ఏర్పాటు చేసి ఒక వాచ్ పెట్టి చెక్ చేసే పద్ధతి పెట్టాలని, అలా హాస్టల్స్ తెరవాలని కోరుతున్నాను

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, 1974-75 లో కాలేజి హాస్టల్స్‌ను కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. ప్రి మెట్రిక్ విద్యార్థులకు హాస్టల్స్ వున్నాయి కాని పోస్ట్ మెట్రిక్ వారికి హాస్టల్స్ కాన్సిల్ చేయడం జరిగింది. వారికి స్టూడెంట్స్ మేనేజ్డ్ హాస్టల్స్ వున్నాయి. వారికి ఒక్కొక్కరికి 150 రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది.

కాలేజి ఎట్టాచ్డ్ హాస్టల్స్‌కు 250 రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. వాటిని మూసి వేసిన తరువాత తిరిగి ఓపెన్ చేసే ప్రసక్తి లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

Mrs. Marjoie Godfrey (Nominated) .— I would like to suggest that these hostels should be reopened, particularly for the scheduled Tribes, who come from villages and other places as they have no place to stay. It is very important if you want to encourage these boys and girls who come from the villeges. It is the duty of the Govarnment to run these hostels for them. I also think that there should be strict supervision of the affairs of these Hostels. when I was a Member of the social welfare Advisory Board, we closed down three hostels because we found that they were not run according to the norms put down by the Government I feel that the Government should constitute Committees and Advisory Bcards to go into the working of these Hostels. I do recommend that these Hostels should be continued; they should be reopened. I also feel that the aid that is given to other Hostels also should be continued. It is very difficult in these days to open good centres in rural areas. we should not deny these capable boys and girls the opportunity to study higher. I request that these hostels should be continued. we have hostels for the schedule, Castes, Scheduled Tribes and others in the district also. We have a very good hostel in Adilabad which is running very well. I have opened that. It only depends upon the supervision that is put- I request that these hostels should be continued. Thanking you.

శ్రీ బి. బాల్‌రెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1974-75 లో మూసివేయడం జరిగిందని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఆనాటి ఎమర్జన్సీ కాలంలో ప్రభుత్వం తప్పు చేస్తే ఇప్పుడు అధికారానికి వచ్చిన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమునకు వాటిని తిరిగి తెరచే బాధ్యత లేదా అని అడుగుతున్నాను. హరిజనులకు రక్షణ కల్పిస్తాం, సాంఘిక సమానత్వం కలిగి స్తాం, సమాజములో ముందుకు నడిపిస్తాం అని వాగ్దానం చేసిన ఈ ప్రభుత్వం తిరిగి

వాటిని ప్రారంభించవచ్చును. వారిపై సరైన అజమాయిషీ లేకపోతే వారిపై రాడికల్స్ ప్రభావం పడటానికి అవకాశం వుంది. వారు స్వయంగా హాస్టల్స్ నడుపుకొనే స్థితిలో లేరు. కనుక వారికి డబ్బు ఇవ్వకుండా క్లోజ్ చేసిన హాస్టల్సును తెరిపించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి కె. ప్రతిభా భారతి :— అధ్యక్షా, వెనుకబడిన. హరిజన, గిరిజన విద్యార్థుల సంక్షేమం కోసమే ఇదివరకు పోస్టుమెట్రిక్ స్టూడెంట్స్‌కు ఇస్తున్న 135 రూపాయల స్కాలర్‌షిప్పును 150 రూపాయలకు పెంచడం, స్టూడెంట్స్ మేనేజ్డు హాస్టల్స్‌లో 150 రూపాయలు ఇవ్వడం జరుగుతున్నది. ఎటాచ్డ్ హాస్టల్స్ వారికి 150 రూపాయలు ఇస్తున్నాము. దానిని రు. 220 కి పెంచామని తెలియచేస్తున్నాను. పోస్టు మెట్రిక్ స్టూడెంట్స్‌కు స్టూడెంట్స్ మేనేజ్డు హాస్టల్స్ నడుస్తున్నాయి. వారు రన్ చేసుకుంటున్నారు. వారికి 150 రూపాయల చొప్పున ప్రభుత్వం మంజూరు చేస్తున్నది. దానిని స్టాప్ చేయడం లేదు. అవన్నీ కంటిన్యూ అవుతున్నాయి. ఇప్పుడు క్రొత్తగా హాస్టల్ ఇచ్చే అవకాశం లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

PAPERS LAID ON THE TABLE

G.O. Ms. No. 609, Revenue (Z) Department, D/ 25-5-1985

Minister for Revenue (Sri Nallapa Reddy Sreenivasulu Reddy) :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of G.O.Ms.No. 609, Revenue (Z) Department, dated 25-5-1985 annulling the final orders of the Andhra Pradesh Administrative Tribunal, as required under clause (6) of Article 371-D of the Constitution of India"

G.O.Ms.Nos. 648, Revenue, dated 13-4-1984

764, Revenue, dated 7-5-1984

1324, Revenue, dated 8-10-1984

1647, Revenue, dated 7-11-1984

15, Revenue, dated 5-1-1985

44, Revenue, dated 11-1-1985

Minister for Commercial Taxes (Sri P. Ashoka Gajapathi Raju) :— Sir, I beg to lay on the Table :

"Copies of the following G.Os. annulling the orders of the Andhra Pradesh Administrative Tribunal, as required under clause (6) of Article 371-D of the Constitution of India".

శ్రీ సి. హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— అధ్యక్షా, పాయింటు ఆఫ్ సబ్‌మిషన్ రాజ్యాంగబద్ధంగా ఈ కాగితాలు టేబుల్‌మీద పెడుతున్నారు. కాని ట్రిబ్యునల్ వారి నిర్ణయాలను అధిక సంఖ్యలో ప్రభుత్వంవారు త్రోసిపుచ్చుతున్నారు. ప్రజాస్వామ్యానికి కాని, ఉద్యోగులకు కాని న్యాయభంగం కలిగే ప్రమాదం వుందని తమదృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి : — ప్రభుత్వానికి డిస్క్రిషన్ వుంది, ట్రిబ్యునల్ ఆర్డర్స్ అమలు చేయడంలో బాగా ఆలోచించి నిర్ణయంతీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్) :— ట్రిబ్యునల్ తీర్పు వచ్చిన తరువాత దానిని లెక్క చేయకుండా వుండటం న్యాయం కాదు. ఇప్పటికైనా ఆ విధానం మార్చుకుంటే మంచిది.

G.O.Ms.No. 894, Revenue (S) Department, D/ 25-7-1985

Sri P. Ashok Gajapathi Raju :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of the amendments to the Andhra Pradesh Entertainment Tax Rules, 1939 issued in G.O.Ms.No. 894, Revenue (S) Department, dated 25-7-1985 and published in the Rules Supplement to Part-II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated 1-8-1985, as required under sub-section (6) of section 16 of the Entertainment Tax Act, 1939".

Annual Report of the A.P. State Housing Corporation Limited (1979-80)

Minister for Endowments and Housing (Sri N. Yethiraja Rao) :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of the first Annual Report of the Andhra Pradesh State Housing Corporation Limited for the year 1979-80, in compliance with section 619-A (3) of the Companies Act, 1956".

G.O.Ms.No. 873, Revenue (T) Dept, Dated 24-7-1985

Minister for Excise (Sri M. Padmanabham) :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of the amendment issued to the Andhra Pradesh Excise (Arrack Sale Special Conditions of Licences) Rules, 1969 issued in G.O.Ms.No. 873, Revenue (T) Department, dated 24-7-1985 and published in the Rules Supplement to Part-II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gezette dated 31-7-1985, as required under sub-section (4) of seetion 72 of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968".

G.O.Ms.No. 821, Revenue (T) Department, Dated 15-7-1985

Sri M. Padmanabham :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of the amendment issued to the Andhra Pradesh Excise (Lease of Right to Sell Liquor in Retail) Rules, 1969, issued in G.O.Ms.No. 821, Revenue (T) Department, dated 15-7-1985 and published in the Rules Supplement to Part-II, Extraordinary of the Andhra Pradesh Gezette dated 15-7-1985, as required under sub-section (4) of section 72 of toe Andhra Pradesh Excice Act, 1968".

G.O.Ms.No. 936, Revenue (T) Department, D/6-8-1985

Sri M. Padmanabham :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of amendment issued to the Andhra Pradesh Excise (Lease of Right to Sell Liquor in the Retail) Rules, 1969 issued in G O.Ms No. 936, Revenue (T) Department, dated 6-8-1985 and published in Rules suppliment to Part-II Extraordinary of the Andhra Pradesh Gazette dated 7-8-1985, as required under sub-section (4) of section 72 of the Andhra Pradesh Excise Act, 1968".

G.O.Ms.No. 163, HMA & UD, (MA) Department, D/29-3-1985

Sri K. Kala Venkata Rao :— Sir, I beg to lay on the Table :

"A copy of the notification issued in G.O.Ms.No. 163, HMA & UD, (MA) Dept., dated 29-3-1985, relating to the dissolution of the Nellore Municipal Council, published in the Andhra Pradesh Gazette Extraordinary dated 29-3-1985, as required under sub-section (1) of section 62 of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965".

Chairman :— Papers laid on the Table.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENTS (BUDGET) FOR 1985-86

(General Discussion)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— అధ్యక్షా, 1985-86 సంవత్సరపు ఆయవ్యయ పట్టికను ఆర్థికశాఖామాత్యులు శ్రీ మహేంద్రనాథ్‌గారు సభకు సమర్పించారు. వారు మా జిల్లాకు చెందినవారు. సోషలిస్టు సిద్ధాంతాలమీద, గాంధేయ సిద్ధాంతాలమీద నమ్మకం కలిగి ప్రజల మేలును దృష్టిలో వుంచుకుని, ప్రజల బాగోగులకోసం కృషి చేసేవారు. నేను అనుకున్నాను, వారు బహుశః యివి అన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని వాస్తవంగా ప్రజలకు చేసిన వాగ్దానాలకు గుర్తించుకొని రాష్ట్రాభివృద్ధిని, ప్రజల మేలును దృష్టిలో

పెట్టుకొని యీ బడ్జెటును ప్రతిపాదిస్తారని. కాని నాకు చాలా నిరాశ కలిగింది. గౌరవ నీయ మంత్రి శ్రీ మహేంద్రనాథ్‌గారు పూర్తిగా మారిపోయి పెట్టుబడిదారి విధానాన్ని అవలంబించి అభివృద్ధినిరోధకమైనటువంటి బడ్జెటను ప్రతిపాదిస్తారని అనుకోలేము. కారణం ఏమిటీ ? ఈనాడు మన రాష్ట్రము ఎంతో అభివృద్ధిని సాధించవలసిన అవసరం వుంది. ఉత్పత్తిలో అయితేనేమి యితర రంగాలలో అయితేనేమి ఆర్థికంగా అయితేనేమి ఎంతో అభివృద్ధిని అందుకోవలసిన సందర్భములో ఉన్న ఆదాయమును ఉత్పత్తికి కేటాయించకుండా, పావర్టీ లైను క్రింద వున్నవారిని పైకి తీసుకురావడానికి ఆలోచించకుండా, బీదవారికి దానాలుచేస్తూ వారిని యాచకులుగా వుంచడానికి ప్రయత్నించడం యీ బడ్జెటులో కనబడుతుందని చెప్పడానికి విచారంగా వుంది. తమకు తెలుసు. ఎప్పుడైతే యీ వార్షిక అంచనాలు యీ హౌస్‌ముందు పెడుతామో, రాబోయే సంవత్సరానికి ఏ విధంగా రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పెంచించాలి, ఆర్థికంగా పుష్టం చేయాలి, బీదత్వం తొలగించాలి అనే దృక్పథముతో తయారుచేసి పెట్టడం జరుగుతుంది, బడ్జెటు ఆ విధంగా తయారు చేయడం జరుగుతోంది. కాని యీ బడ్జెటు చూచిన తరువాత ఏమి అభిప్రాయం గలుగుతుంది ? మొట్టమొదటవారు పన్నులు లేకుండా ప్రతిపాదించడం జరిగిందని చెప్పారు. ఇంతవరకు- యీ మధ్యనే- యీ సమావేశాలు ప్రారంభం కాకముందే ఆర్డినెన్సుల ద్వారా వాణిజ్య పన్నులు పెంచారు, ఎక్సైజ్ సుంకాలు పెంచారు, వాహనాలమీద పన్నులు పెంచారు. ప్రజాప్రతినిధులు అభిప్రాయము తెలుసుకోకుండా ప్రభుత్వం అనుకున్న విధంగా ప్రజల నెత్తిన ఒకవైపు పన్నులువేస్తూ మరొకవైపు యీ రోజున పన్నులు లేవని చెప్పడం ఎంతవరకు వాస్తవమో ఒకసారి పరిశీలించండి. ఇకపోతే రు. 119 కోట్లు లోటు వుందని చెప్పారు. అది నిజమా ? ఇంతకుముందు సంవత్సరాలలో యీ తెలుగు దేశము ప్రభుత్వం అధికారములోకి వచ్చిన తరువాత రెండుసార్లు బడ్జెటును ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ప్రతిపాదించినప్పుడల్లా మిగులు వుంటుందని చెప్పారు. 1983-84 లో రు. 34 కోట్ల మిగులు వుంటుందని చెప్పడం జరిగింది. ఆ సంవత్సరము లోటుతో గడిచింది. ఈనాడు రు. 119 కోట్ల లోటు వుందని చెప్పారు, కాని యీ మధ్యన సుప్రీంకోర్టు డిసిషను వచ్చింది. దానివల్ల ఎంతమంది వుద్యోగులను తిరిగి తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది, ఎంతమందికి జీతభత్యాలు చెల్లించవలసిన అవసరం వుంది, ఎన్నివందల కోట్ల రూపాయలు చెల్లించవలసిన అవసరం వుంది ? అది లోటు కాదా అనేది మంత్రిగారు చెప్పాలి. అటువంటప్పుడు రు. 119 కోట్లు ఎంతవరకు పెరుగుతుంది ? ఈనాడు మనము బడ్జెటు సమావేశాల్లో వున్నాము. అటువంటప్పుడు దానిని దృష్టిలోకి తీసుకొని యీ బడ్జెటును సవరించవలసిన అవసరం లేదా ? అట్లా సవరించి సభకు చెప్పవలసిన

అవసరంలేదా అని అడుగుతున్నాను. సెంట్రల్‌గవర్నమెంటు, రిజర్వు బ్యాంకువారుగాని అప్పు యివ్వకపోతే యీలోటు పెరిగివుండేదని చెప్పారు. రిజర్వు బ్యాంకువారు రు. 300 కోట్లకు పైబడివున్న ఓవర్‌డ్రాఫ్టును అప్పుగా మార్చడం జరిగింది. ఆఅప్పు లోటుక్రిందకు రాదా మన ఎక్స్‌చెకర్ నుండి యివ్వవలసిన బాధ్యతలేదా ? ఇచ్చేది వున్నా లోటు క్రిందకు రాదా ? యీ రోజు యివి అన్నీ చెల్లించవలసి వుండగా తద్వారాఎంతో లోటు వున్నప్పటికి కూడా రు, 119 కోట్ల లోటు అని చెప్పడం సత్యదూరము కాదా అని అడుగుతున్నాను. మంత్రి గారిని ఒక హామీ యివ్వమని కోరుతున్నాను. ఈ 119 కోట్ల లోటు రేపు పెరగదని, ఆ లోటును పూడ్చడానికి ప్రజల మీద పన్నులు విధించబోమని ప్రభుత్వం తరుపున మంత్రిగారు వాగ్దానం చేస్తారా ? బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టి అంచనాలు అందిస్తున్నప్పుడు అసలు విషయాలు మరుగున పెట్టి తెలిసో తెలియకనో యీ సభలో యీ సభ్యులకు ఏమి తోస్తుంది అనే భావముతో యీ బడ్జెటును ప్రవేశ పెట్టారా అనే అనుమానం కలుగుతున్నది, అసలు రు. 119 కోట్ల పైననే లోటు వుంది దీనిని ఎంతవరకు ఆపుతారు ? ఇంకా పెరగదు అని ఖచ్చితంగా చెప్పగలరా ? 1983-84 బడ్జెటులో రు. 10,200 కోట్ల 54 లక్షలు రాష్ట్ర ఆదాయం వుంటుందని చెప్పారు. 1970-71 ధరల సూచికతో పోల్చి చూస్తే రు. 4,212 కోట్లు వుందని ప్రభుత్వమే దీనిలో అంగీకరించింది. వాస్తవం చెప్పాలంటే, రు. 10 వేల కోట్ల పైబడి అని ఏదయితే చెప్పడం జరిగిందో అందులో ద్రవ్యోల్బణం వుంది గాని నిజమైనటువంటి ఆదాయం కాదు. ఈ ద్రవ్యోల్బణాన్ని తొలగించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి ? ఆనాడు పది వేల కోట్లు చూపించారు, వాస్తవంగా జరిగే పని 4212 కోట్లు మాత్రమే. అందుకని యీ పెంపు వాస్తవం కాదనే విషయం ప్రభుత్వానికి తెలియదా ? తెలుసు. అయినా అంకెలు చూపించడానికి పది కోట్ల ఆదాయం ప్రతి సంవత్సరం వుందని చెప్పడం చాలా విచారకరమైనటువంటి విషయం, వాస్తవంగా ఆదాయం అభివృద్ధి కాలేదు. అయినప్పటికి ఎంతో పెంచామని చెబుతున్నారు. ఇది ద్రవ్యోల్బణం తప్ప పెరిగింది కాదని మనవి చేస్తున్నాను. దానితోపాటు మరో విచారకరమైనటువంటి విషయం. బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టేప్పుడు యీ సంవత్సరము మన ఆదాయం యింత, వ్యయం యింత అని సభ్యులందరికి అర్థమయ్యేటట్లు యిన్ని వేల కోట్లు ఆదాయం వుంది. యిన్ని వేల కోట్లు ఖర్చు వుంది అని చెబితే బాగుండేది, అందరికి తెలిసి వుండేది ఆ విధంగా గాకుండా విషయాన్ని దాచిపెట్టి, సభ్యులకు అర్థం కాకుండా వుండే విధంగా బడ్జెటు పాఠాన్ని చదివితే ఏమి లాభం ? వాస్తవానికి యీ ప్రభుత్వం రాష్ట్రాభివృద్ధికి ఎలా పాటుపడుతున్నదీ తెలుసుకోవాలంటే కొన్ని లెక్కలు చూస్తే తెలుస్తుంది, తెలుస్తుంది. అరవ పంచవర్ష ప్రణాళికలో యిరిగేషను కొరకు రు. 925 కోట్లు కేటాయింత

దం జరిగింది. దానిలో నుండి రు. 861 కోట్లు ఖర్చు పెట్టినట్లుగా మనకు అందించిన పుస్తకాలలో వుంది. దానిబట్టి ఏమి తెలుస్తున్నది? 64 కోట్లను యిరిగేషను మీద ఖర్చు పెట్టకుండా డైవర్టు చేయడం జరిగింది. వెల్ఫేరు ప్రోగ్రామ్స్‌కు డైవర్టు చేస్తే రాష్ట్రం ఉజ్వలితం చెప్పగలదా? రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం, పేదలకు ఇండ్లు కట్టించడం, వృద్ధులకు పింఛన్లు యివ్వడం వల్ల బీదవారు బాగు పడుతారా? పురాతన కాలములో లాగా పెత్తందారీ విధానం చిరస్థాయిగా వుండే విధంగా పేదవారిని పేదవారుగానే వుంచి, పేరు సంపాదించుకోడానికి పరిపాలన చేస్తున్న పాత కాంపు విధానాన్నే యీ ప్రభుత్వం అనుసరిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

ప్రజాస్వామ్యంలో ఈ విధానాన్ని అనుసరించాలా, మనం పాటించాలా అని అడుగుతున్నాను. బీదవారియొక్క కొనుగోలు శక్తిని పెంచేవిధంగా చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. బీదవారికి సహాయం చేయాలని అంటున్నాము. వారు ఆర్థికంగా బలపడి కిలో బియ్యం 2 రూపాయలకే కాకుండా 3 రూపాయలకు అయినా కొనుగోలుచేసే విధంగా వారి కొనుగోలు శక్తి పెరిగే విధంగా చేస్తే బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. వారిని అదే విధంగా ఉంచితే ఎప్పుడు పైకి వస్తారు? మనం మొదటసారి ఓటర్ను దగ్గరకు వెళ్ళి కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇస్తామని చెప్పి ఓట్లు సంపాదించుకున్నాము. ప్రభుత్వ వారు పేదలను ఆదుకొనడానికి ముందుకువస్తున్నారని ఓటువేశారు. మళ్ళీ 5 సంవత్సరాలు అయిన తరువాత ప్రజల ముందుకు వెళ్ళి ఏమి చెబుతాము. కిలో బియ్యం రెండు రూపాయలకు ఇస్తామని చెబుతామా? వారిని ఏమైన ఆర్థికంగా పైకి లేపామా, కొంతవరకైనా ఆర్థికంగా అభివృద్ధి చేసామా అనే విషయం గురించి ఆలోచించాలి. లేనిపోతే వారు రేపు మనలను అడుగుతారని మనవి చేస్తున్నాను. ఇటువంటి కార్యక్రమాలు ఓట్ల కాలంలో వారి ముందుకు వెళ్ళినప్పుడు ఇంకొకసారి చెప్పాలంటే దొడ్డిదారిన లంచం ఇవ్వడమే కాని వారిని ఆర్థికంగా పైకి తెచ్చినట్లు కాదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇరిగేషను రు. 64 కోట్లు తక్కువ ఖర్చు చేసారు, అంటే ఇరిగేషనుకు ఎంత నష్టం జరిగింది? దానివల్ల ఎంత పంట దెబ్బతిన్నది? ఎంత సాగులోకి రాకుండా పోయింది? ఈ విషయాలన్నీ పరిశీలించాలని మనవిచేస్తున్నాను. భారతదేశంలోని పంజాబులో 74 పర్సెంటు భూమికి నీటిపారుదల అవకాశం ఆ ప్రభుత్వం కలుగజేసింది తమిళనాడు 44 పర్సంటు భూమికి నీటిపారుదల అవకాశం కలుగజేసింది. కాని ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌లో నేటివరకు 26 పర్సంటు మాత్రమే నీటిపారుదల అవకాశం కల్పించడం జరిగింది. ఇది చాలా శోచనీయమైన విషయం, ఈ రాష్ట్రం ఇంకా 10 కాలాలబాటు వెనుకబడి ఉంటుందనే విషయాన్ని ప్రభుత్వం గమనించాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ విష

యంలో భారతదేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం స్థానం ఎక్కడుందంటే 8వ స్థానంలో ఉంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కృష్ణా నది ఉంది, గోదావరి నది ఉంది. ఎన్నో పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులు నిర్మాణం చేసుకున్నామని చెప్పుకోవడం జరుగుతుంది. భారతదేశంలో పోల్చిచూస్తే మనం 8వ స్థానంలో ఉన్నాము. ఎప్పుడు మనం అభివృద్ధి సాధిస్తాము? ఇరిగేషనుకు కేటాయించిన డబ్బులు ఇరిగేషనుకు కాకుండా ఇతరత్రా ఖర్చుచేస్తే మన రాష్ట్రానికి ఎంత నష్టం చేస్తున్నామో ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. 6వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో పవర్ కోసం రు. 789.70 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. దానిలో మించుమించుగా 49 50 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టకుండా ఇతరత్రా డైవర్టు చేయడం జరిగింది. ఈ రోజున ఎలక్ట్రిసిటీ ఎంత ప్రధానమైనదో మనకందరికి తెలుసు. మన రాష్ట్రం బాగు పడాలంటే, వాస్తవంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే వ్యవసాయ రంగంలో అయితేనేమి, పరిశ్రమల రంగంలో అయితేనేమి ఈ ఎలక్ట్రిసిటి అనేది చాలా ముఖ్యమైనది. 6వ పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఎలక్ట్రిసిటీకి రు. 50 కోట్లు ఖర్చు చేయకుండా ఇతరత్రా మళ్ళించడమనేది విచారకరం. అందుచేతనే ఎలక్ట్రిఫికేషను వెనుకబడిందని మనవిచేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 12 లక్షల వ్యవసాయబావులు ఉన్నాయి. ఎలక్ట్రిసిటి డిపార్టుమెంటువారు 5 లక్షల బావులకు మాత్రమే పవర్ కనెక్షను ఇచ్చారు. అంటే ఇంకా 7 లక్షల బావులకు పవర్ సప్లయి చేయవలసి ఉంది. ఆంధ్ర ప్రాంతంలో మెట్ట ప్రాంతాలు ఉన్నాయి. రాయలసీమలో ఎప్పుడూ కరువుకాటకాలకు గురి అయ్యే ప్రాంతాలు ఉన్నాయి ఇక తెలంగాణ గురించి చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. మహబూబ్‌నగర్, రంగారెడ్డి. మెదక్ మొదలైన జిల్లాలలో అసలు నీటిపారుదల అవకాశంలేనేలేదు. తెలంగాణాలో పెద్ద ప్రాజెక్టులు ఏమీ లేవు. ఈ ప్రాంతాలు వ్యవసాయకంగా, పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి చెందాలంటే ప్రభుత్వం తప్పకుండా ఎలక్ట్రిసిటీని అందజేయవలసిన అవసరం ఉంది. వీలైనంత ఎక్కువమంది రైతులకు ఎలక్ట్రిసిటీ అందజేసి భూమిలో ఉన్నటువంటి నీటిని తోడుకొని పంటలు పండించే అవకాశం కలుగజేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. ఆ విధంగా చేస్తే కోస్తా జిల్లాలలో ఉన్న అప్‌లాండ్స్, తెలంగాణా, రాయలసీమలు బాగు పడడానికి అవకాశం కల్పించినవారం అవుతాము 12 లక్షల వ్యవసాయ బావులుంటే 5లక్షలబావులకుకనెక్షనుఇచ్చారు. ఇంకా 7 లక్షల బావులకు ఎప్పుడుకనెక్షన్ ఇస్తారు. మనకు స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత 5లక్షల బావులకు మాత్రమే ఇచ్చాము. ఇంకా 7 లక్షల బావులకు ఇవ్వడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు కావాలి? ఎప్పటికి ఇస్తారు. ఇటువంటి పనులకు వెనుకకు పెట్టడం అభివృద్ధి నిరోధకం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్టుమెంటు- ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు చైర్మన్ శ్రీ తాతా రావుగారు ఏమనుకొంటున్నారో మనవి చేస్తాను. 8,150 మెగావాట్ల పవర్ జనరేట్

చేస్తున్నాము, ఇంత గొప్ప పని చేసినవారెవరూ లేరని చెప్పుకొంటున్నారు- ఈరోజున భారతదేశంలోని రాష్ట్రాలతో పోల్చి చూసుకుంటే తలసరి కంజంప్షను 130 యూనిట్లు అయితే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో 105 యూనిట్సు ఉంది. ఒక వ్యక్తి 105 యూనిట్సు కంజ్యూమ్ చేస్తున్నాడని మనవి చేస్తున్నాను ఇతర రాష్ట్రాలలో 130 యూనిట్సు ఉంటే మన రాష్ట్రంలో 105 మాత్రమే ఎందుకు ఉందని అడుగుతున్నాను ? 3,150 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి చేస్తూ ఉంటే దానిలో 23 పర్సెంటు లైన్‌లాసెస్‌లో పోతున్నది. అంటే 600, 700 మెగావాట్సు పవర్‌లైన్ లాసెస్‌లో పోగొట్టుకుంటున్నాము. ఉత్పత్తి చేసిన పవర్‌ను సరిగా వినియోగించుకునే స్థితిలో లేమని అంటే అది ఎంతో శోచనీయమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను.

వ్యవసాయ రంగానికి చాలా తక్కువ కేటాయింపులు చేసారు. ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ వ్యవసాయాన్ని చిన్నచూపు చూస్తున్నది. వ్యవసాయదారుడు దేశానికి వెన్నెముక అని చెబుతాము. మనం ఈనాడు వ్యవసాయదారునికి ఏమి చేస్తున్నాము ? వ్యవసాయ రంగంలో ఈ ప్రభుత్వం ఎంత ప్రగతి సాధిస్తున్నదనే విషయం ఆలోచించాలి. వ్యవసాయోత్పత్తులు బాగా పెరిగితే వ్యవసాయదారునికి కాకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా ఆదాయం పెరిగినట్లేనని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానికి కూడా ఆదాయం పెరిగినట్లేనని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంతోబాటు మేము కూడా కలిసి ప్రజలకు వాగ్దానం చేసాము. రైతుకు గిట్టుబాటు ధర లేదని అన్నాము. రాష్ట్రస్థాయిలో అగ్రికల్చరల్ ప్రయిసెస్ కమిషను వేస్తామని చెప్పాము. ఆ విధంగా ప్రజలకు వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. వ్యవసాయ రంగంలో గిట్టుబాటు ధరలు దొరకడం లేదు రాష్ట్ర స్థాయిలో

1.00 noon ఏ. పి. సి. ఏర్పాటు చేస్తామని ప్రజలకు వాగ్దానం చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి నిన్న చెప్పారు - అది వీలుపడడం లేదు. ఏర్పాటు చేసుకోవడంలేదు అని. అది రైతులకు పిడుగులాంటి వార్త. మళ్ళీ ఆలోచించాలని, రైతులకు ఎలా సహాయంచేయాలనేది ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. పంట దిగుబడి రావలసినంత రావడంలేదు ఎందుకు ? హైఈల్డు వెరైటీస్ విత్తనాలు, ఎరువులు రైతులకు ఎంత వరకు అందిస్తున్నాము ? హైఈల్డు వెరైటీస్ 56 శాతం పంజాబులో, 36 శాతం హర్యానాలో కవర్ చేయడం జరిగింది-మనం 30 శాతం కూడా కవర్ చేయలేదు. హైఈల్డు వెరయిటీస్ విత్తనాలు అందించక పోతే మంచి పంట పండించడానికి అవకాశం లేకుండా పోతుంది. రసాయనిక ఎరువులు పంజాబులో హెక్టారుకు 124 కె. జి. లు తమిళనాడులో 67 కె. జీ. లు ఇస్తుంటే ఆంధ్రలో 50 కే.జీ. లు మాత్రమే ఇవ్వడం

జరుగుతున్నవి. మనం ఎంత దిగువలో ఉన్నామో చూడండి. ఉత్పత్తిలో 1983-84లో పంజాబులో బియ్యం హెక్టరుకు 3630 కె.జీ. లు హర్యానాలో 24?0 కె.జి.లు పండిస్తే ఆంధ్రలో 2160 కె.జీ.లు మాత్రమే పండిస్తున్నారు. కారణం రైతుకు అవసరమైన హంగులు అందించడం లేదు-అందువల్ల రైతు పండించాల్సినంత పంట పండించలేక పోతున్నాడు- పంట దెబ్బతింటున్నది. రు 150 కోట్ల స్వల్పకాలిక ఋణాలు ఇచ్చామని అంటున్నారు. కానీ ఆర్థికవనరులు సమకూర్చుకునే పద్ధతి చాలా తక్కువగా ఉంది. రైతులకు ఆర్థిక వనరులు సమకూర్చలేకపోతే రైతు ఎలా బాగుపడతాడు- రైతు బాగుపడకపోతే దేశం ఎలా బాగుపడుతుంది ? సి. సి బ్యాంక్స్ ఎలా పనిచేస్తున్నాయంటే - ఇప్పుడు అన్ని జిల్లాలలో పర్సన్ ఇన్ చార్జీలుగా కలెక్టర్లను వేశారు. మామూలుగా జూన్, జూలై నెలలలో అందరికి అప్పులు అందించి, షార్ట్ టర్మ్ లోన్సు అందించి, ఎరువులు, విత్తనాలు కొనుక్కొనేందుకు, వ్యవసాయ ఖర్చులకు ఉపయోగించుకునేందుకు వీలు కల్పించేవారు. కానీ ఈ సంవత్సరం ఇప్పటివరకు జిల్లాలలో రైతాంగానికి ఆ పరపతి సౌకర్యాలు ఏమీ అందజేయలేదు. జిల్లా స్థాయిలో కోపరేటివ్ బ్యాంక్సు పర్సన్ ఇన్ చార్జీలు రైతులను పట్టించుకోవడంలేదు. రైతుల గోడు వినకపోవడంవల్ల ఈ కోపరేటివ్ రంగంవల్ల పెద్ద దెబ్బ తగిలి రైతాంగానికి పెద్ద ముప్పు వాటిల్లింది. నిరుద్యోగ సమస్య విషయంలో-రాష్ట్రంలో దాదాపు 22.29 లక్షల మంది రిజిస్టరు అయినవారు ఉన్నారు. మన రాష్ట్రంలో దినదినానికి నిరుద్యోగ సమస్య పెరుగుతున్నది. ఆ సమస్య పరిష్కారం చేస్తున్నామా-గతంలో ఉన్న రిపోర్టు చూస్తే-1983 లో 71 వేం ఖాళీలు ఉన్నాయని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది-85 వేలు మాత్రమే భర్తీ చేయడం జరిగింది. 1984 లో 44 వేం ఖాళీలు ప్రకటిస్తే 30 వేలు మాత్రమే భర్తీ చేశారు- సంవత్సరం సంవత్సరానికి ఖాళీలు నింపడం తగ్గిపోతుంది. ఈ రెండు సంవత్సరాలలో నిరుద్యోగం ఇంకో 7 శాతం పెరిగింది-ఈ విధంగా ఈ సమస్య ఎప్పుడు పరిష్కారం చేస్తాం? ఈ బడ్జెటు అభివృద్ధి నిరోధకమైనదని, పెట్టుబడిదారీతనానికి దారి తీస్తుందని వస్తున్న విమర్శలను ప్రభుత్వం ఇప్పటికైనా గమనించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేపట్టి-పేద ప్రజానీకాన్ని, పావర్టీలైను క్రింద ఉన్న వారిని పైకి తీసుకురావడానికి అవసరమైన కార్యక్రమాలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉందని మనవిచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఆర్థిక మంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన 1985-86 బడ్జెటు చర్చలలో పాల్గొంటూ ఈ బడ్జెటుపట్ల చాలామంది అనేక అభి

ప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. ఈ పార్టీ ఆ పార్టీ అని లేకుండా చాలా చక్కని సలహాలు ఇచ్చారు. ఈ బడ్జెటులో ఒక కొత్తదనం ఏముందంటే-భాషా ప్రయోగం గొప్పగా ఉంది తప్ప మెటీరియల్ ఏమీలేదు. ఒక చిన్న సమస్యకు ఒక పేరా వ్రాసి ఒక చిన్న మొత్తం కేటాయించాం అని చెప్పారు తప్ప ఇందులో చెప్పుకోతగ్గది ఏమీలేదు. ఇది ఒక మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ బడ్జెటులాగా ఉంది. ఎన్ని లెట్రిన్స్, ఎన్ని డ్రయినేజెస్ కడుతున్నారో లెక్క చెప్పినట్లుగా ఉంది. ఆరుకోట్ల ఆంధ్రుల అభిమానానికి తగ్గట్లుగాలేదు. ఆలోచనలకు ఆచరణకు ఎంతో వ్యత్యాసం ఉంది ఈ బడ్జెటు చూస్తే.

మన పైన రెండు బాధ్యతలు ఉన్నాయి. ఒకటి మన రిసోర్సెస్ యెట్లా మొబిలైజ్ చేస్తాము ? మన ఖర్చు దేనికి అనేది ప్రయారిటీ ఫిక్స్ చేయాలి. ఈ గవర్నమెంటు, యింతకు ముందర గవర్నమెంటు కూడా యిప్రయారిటీస్ ఫిక్స్ చేయడంలో చాలా పొరపాట్లు చేయడం జరిగింది. ఏది చేయాలి ? ఏది చేయవద్దు ఏది చేస్తే పర్మనెంట్‌గా పావర్టీ ఎరాడికేట్ అవుతుందనే నిర్ణయాన్ని ప్రకకు పెట్టి దానధర్మాలు, భిక్షం అనే దారిలో పడిపోయినారు. అది మంచిది కాదు. ఆర్థిక శాఖమంత్రిగారు గంటన్నర సేపు చదివిన ఉపన్యాసంలో క్రొత్త విషయాలు, క్రొత్త స్కీములు యేమి లేవు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత దీనిలో వ్రాసినవి విడో పెన్షన్ తప్ప మిగిలినవి అన్నీ యింతకు ముందు ప్రభుత్వం కాలంలో అమలుజరిపినవే. అమిగిలినవి అమలు జరిపిన ఖ్యాతి పాత ప్రభుత్వానికే దక్కుతుంది. ఆరేవిధంగా ఆర్థిక పాలసీ అనేది స్టేట్‌కు ఉంటుంది. ఎక్కడయితే అన్ ఎక్స్‌ప్లాయిటెడ్ రిసోర్సెస్ ఉన్నాయో వాటిని మనము ఉపయోగించుకొని మన వసర్లను పెంచుకుందామనే యిండికేషన్ యెక్కడా లేదు ఈ డిఫిసిట్ బడ్జెటును యెట్లా మీట్ అవుతామనేది ఉండాలి. అసాధారణ పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు ఆర్డినెన్స్ తీసుకు రావడం మంచిది కాని యీ విధంగా టాక్సెస్ వేయడం, పాలసీస్ డివియేట్ కావడం న్యాయం కాదు. ఈ బడ్జెటులో కొండంత ఆశ పెట్టుకున్నాము. ఎలక్షన్స్ తర్వాత ఓట్ ఆన్ ఎకౌంటు బడ్జెటు అయిన తర్వాత, యింతకు ముందు, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఓక ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్టు కూడా పాస్ చేసినారు, అందులో చాలా మంచి భాషలో దారిద్ర్యం గురించి వర్ణించినారు. ఇట్లాగే యింకా యెన్నో అంశాలు వర్ణించారు. అవి ఆచరణలో యెందుకు చేయలేదు ? అందుకు ప్రయత్నం చేసినారా అనేది ఒకసారి రెవ్యూ చేసుకుంటే మంచిది. డెమక్రసీలో మేనిఫెస్టో చాలా అవసరం. మనము చేసే వాగ్దానాలు ప్రజలు నమ్ముతారు. ఒక ఐడియాలస్టిక్, డెమక్రటిక్ ప్రిన్సిపుల్ ప్రజలకు చెప్పింది, ప్రజలు నమ్మినారు. ఆ విధంగా నమ్మినప్పుడు వాటిని ఆచరణలో పెట్టడంలో వెనుకకు పోతే మనమీద

రోజు రోజుకు విశ్వాసం పోతుంది. ప్రజలు మనలను అధికారంలోకి తెచ్చినారు ప్రతి నిమిషం మీ మేనిఫెస్టోలో ఉన్న ప్రతి అంశం మీ మనస్సులో ఉండాలి. వాటిని ఆచరణలో పెడితేనే ప్రజలకు మేలు చేసినవారము అవుతాము వారు మెచ్చు కుంటారు. ఆవిధంగా జరగడం లేదు. నా అభిప్రాయం యేమిటంటే 1. Way of functioning of Governments ఒక విధంగా యెక్కడనో ఒక చోట పొరపాటు ఉంది. ఇది టీమ్ వర్క్‌గా కనపడడం లేదు. ఏమి యింప్రెషన్ చేస్తున్నదంటే Everything is C.M. and everything is on his shoulders and some extra constitutional authority is working in the Government This is a very dangerous sign. ఒక మినిస్టరు, చీఫ్ మినిస్టరు, ఒక సెక్రటిరి కలిసి ఒక కార్యక్రమం పట్టుకొని సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుంచి నెగోషియేట్ చేసి సాధించిన ఎగ్జాంపుల్ లేదు. రీసెంట్‌గా ముఖ్యమంత్రిగారు హైదరాబాదు అంతా మురుగు కాల్వల తీవ్రత చూడడానికి తిరిగి వచ్చినట్లు న్యూస్ పేపర్లో చదివినాను. న్యూస్ పేపర్ చదివిన దానిలో వారి వెంబడి ఆ పురపాలక శాఖకు చెందిన మంత్రి లేరు. దానివల్ల యేమి తెలు స్తున్నదంటే టీమ్ వర్క్ లేదనేది తెలుస్తున్నది. జాయింట్ బాధ్యత అనేది లేదు. ముఖ్య మంత్రిగారే దీనిని బ్రీచ్ చేస్తున్నారు. ఇది మంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఉదాహరణకు ఆంధ్ర ప్రాంతంలో తూర్పు గోదావరికి చెందిన మంత్రి మెదక్‌లో వారికి తెలియదు. అట్లాగే నిజమాబాద్‌లో వారికి తెలియదు. కరీంనగరులో వారికి తెలియదు, కరీంనగరుకు చెందిన మంత్రి విశాఖపట్టణంలో వారికి తెలియదు. వీరి పర్యటన కన్‌ఫైన్ టు కాన్‌స్టి ట్యుయన్సీ. కన్‌ఫైన్ టు డిస్ట్రిక్టు. వే ఆఫ్ ఫంక్షనింగ్ యేమిటనేది అనిపిస్తున్నది. వారికి స్వేచ్ఛ లేదా? మంత్రి స్వతంత్రంగా ఫంక్షనింగ్ చేయడం లేదా అనిపిస్తున్నది. అది మంచి లక్షణం కాదు కనుక అది మార్చుకోవడం మంచిది.

Any extra-constitutional person wh is neither Minister nor a Legislator working in the Government, has nothing to do with the administration. If it is there, it is a bad method. It should be avoided if it is exisiting.

రెండవది, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఒక కీన్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ యిస్తానని చెప్పి పూర్వం ఉన్న ప్రభుత్వాలు చేసిన తప్పును ప్రజలకు వైడ్ పబ్లిసిటి యిచ్చి మల్టిప్లై చేసి చెప్పడం జరిగింది. ఒక మంత్రి జిల్లా అడ్మినిస్ట్రేషన్‌కు రోజూ టెలిఫోన్‌లు చేయ డం పూర్వం ఉన్న ప్రభుత్వం చేసిన తప్పు యిప్పుడున్న ప్రభుత్వం చేసినా అది

తప్పే. పోస్టింగులలో, సెంక్షన్స్‌లలో లంచాలు తీసుకొని ఉద్యోగాలు యివ్వడం యే ప్రభుత్వానికి అయినా తప్పే. పూర్వపు ప్రభుత్వ తప్పులు చేయడంవల్లనే కదా మేము యిక్కడ కూర్చున్నాము, తప్పులు చేయము అని అంటే మంత్రిగారి చాంబర్స్‌లో టేప్ రికార్డు పెడితే మీరు చేస్తున్నదేమిటో తెలుస్తుంది. చిన్న చిన్న విషయాలలో టెలిఫోన్లు చేసి ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేయడం అంతకంటె పెద్దపని తెలుగుదేశానికి చేయడానికి లేదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— తెలుగుదేశం మంత్రులు యేమైనా తప్పులుచేస్తే చెప్పవచ్చును.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— తప్పక చెబుతాను. చిన్న చిన్న విషయాలలో ట్రాన్స్‌ఫర్స్ చేయవద్దు. మీరు డే టు డే మేటర్స్‌లో యింటర్‌ఫీర్ అవుతున్నారు. ఆ విధంగా కావద్దు. నాకు తెలుగు తక్కువగా వచ్చును. మిత్రులు నన్ను ఇంగ్లీషులో చెప్పనివ్వరు. ఉర్దూలో యింకా యెక్కువగా మాట్లాడగలను. కాని ఉరుదూ చాలమందికి తెలియదు. నాకు వచ్చిన భాషలో చెబుతున్నాను.

శ్రీ డి. సుబ్బయ్య చౌదరి (రాజమండ్రి) :— స్పష్టంగా ఫలానా అని చెప్పకుండా, మంత్రుల దగ్గరకు వెళ్ళి ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయమని అడుగుతున్నారంటే, వారు వెళ్ళకుండా ఉన్నారా?

Sri P. Ramachandra Reddy :— In 35 years of my life and 25 years as Legislator, I challenge, I never went to anybody for any transfer or for any favour. Let any Minister on that side or this side may say if I approached them.

ఎన్.టి. అయిన ప్రభుత్వం 5 సంవత్సరములు రాజకీయం చేయాలి. మీరు 5 సంవత్సరములు మంచి రాజకీయం చేయండని కోరుతున్నాను. మీకీ విశాలంగా చిన్న చిన్న విమర్శలకు బాధపడితే 5 సంవత్సరములు ఎలాగా రాజకీయం చేస్తారు? మేము తప్పులు పాయింటౌట్ చేసినప్పుడు తప్పు అయితే దానిని కరక్ట్ చేసుకోండి. నే చెప్పేది అన్నీ 100 పర్సెంట్ అథెంటిక్ యిన్ఫర్మేషన్ వచ్చిందని అనడం లేదు. మీరు అధికారులతో తగాదా పడుతున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంకు ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారికి చెప్పేదేమిటంటే మీరు ఆర్టిజాన్స్‌తో టూర్‌లో తగాదా పెట్టుకోవడం మంచిదికాదు. అడ్మినిస్ట్రేషన్‌లో ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. మీతో తిరుగుతూ ఉంటారు. వారితో అడ్జెస్ట్ కావాలి.

మీరు కూడా మారాలి. సిస్టమ్ ఆఫ్ గవర్నమెంటు మారినప్పుడల్లా కొన్ని యిబ్బందులు ఉంటాయి. చాలా సమయం గడిచిపోయింది. మీ ప్రక్కనే కాంగ్రేసు-ఐ రాష్ట్రాలు ఉన్నాయి. ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో సెలక్ట్ చేయబడిన వారు. వారు సెంట్రల్‌కు స్టేటు గవర్నమెంటుకు లాయల్‌గా ఉండాలని యీ మధ్య ప్రచారం జరిగింది. అవి పేపర్లో చదివినాను. ప్రక్కన ఉన్న కర్ణాటకలో నాన్ కాంగ్రెస్-ఐ ప్రభుత్వం ఉంది. అట్లాగే తమిళనాడులో నాన్ కాంగ్రెసు-ఐ గవర్నమెంటు ఉంది. అక్కడి వారికి సర్వీసెస్‌తో తగాదా లేదు. అక్కడ యూనియన్ గవర్నమెంటు సెలక్ట్ చేసిన ఐ.ఏ.ఎస్. ఆఫీసర్స్ ఉన్నారు. అక్కడ ఆఫీసర్స్‌తో వారికి తగాదా లేదు. తగాదా యెక్కడ వస్తుందంటే యెక్కడయినా రూలు ఉంటే అవి మార్చకుండా యేదైనా చేయ మంటే తగాదా వస్తుంది. రూలును మార్చే అధికారం మీకు ఉంది. లేజిస్లేటర్‌కు ఉంది. అది మార్చుకుంటే తగాదా ఉండదు. ఆఫీసర్స్ సహకారం కూడా చాలా అవసరం. బడ్జెట్ లోటును తగ్గించుకోవడంలో రెండు మార్గాలున్నాయి. అదర్ టాక్సెస్ పెంచు కోవడం, ఖర్చులు తగ్గించుకుని మీట్ కావడం రెండవ మార్గము. అటువంటివి కొన్ని మీ దృష్టికి తీసుకుని వస్తున్నాను. డీప్‌గా స్టడీ చేస్తే వచ్చేవవి ఇవి. ముఖ్యమంత్రి గారిపైన, మంత్రులపైన, లెజిస్లేటర్సుపైన ఎన్నో ఖర్చులు పెడుతూ ఉన్నాము. వాటిని కొంతవరకు తగ్గించుకునే ప్రయత్నం చేయాలి. ముఖ్యమంత్రిగారికి సెక్యూరిటీ చాలా అవసరము. ఆ విషయములో డిస్‌ప్యూట్‌లేదు. కాని వారు గండిపేటలో ఉంటున్నారు. కొంత సమయము ఆఫీస్‌లో ఉంటున్నారు. కాని ఆ రెండు ప్లేసెస్ కూడా వారి నివాసానికి స్యూటుబుల్‌కావు. వారు గండిపేట ఆశ్రమం నుంచి రావా లంటే ఎంత దూరము ఉంది ? సెక్యూరిటీ ఎంత కావాలి? స్టేట్ ఎక్స్‌పెండిచర్ ఎంత అవుతుందో ఆలోచించండి. వారు బేగంపేటలోగాని, ఖైరతాబాదులోగాని వారు మకాము ఉంటే ఖర్చు తగ్గుతుంది. వారికి ప్రొటెక్షను చాలా అవసరము. మేము అంతా కూడా వారి ప్రాణము రక్షించవలసిందే. ఆబిడ్స్‌లో వారు వస్తూంటే అక్కడ ట్రాఫిక్ జామ్ అవుతుంది, నేను ఎన్నోసారు అటువైపు బస్సులో పోతూ వస్తూ ఉంటే ట్రాఫిక్ జామ్ అవ్వడం చూస్తూ ఉండేవాడ్ని. ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి. కటువంటి వాటిలో ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ఆదర్శంగా ఉంటారు. ఎడ్మినిస్ట్రేషనులో అవసర మైన టి.ఎ, డి.ఎ, ఖర్చులు తగ్గించుకోవాలి. డి.ఏ. టి. ఏ, లు ఏవైనా తగ్గించారు అంటే ఎంసెంబ్లీ సమావేశాలు పిలవకుండా తగ్గిస్తున్నారు. సంవత్సరానికి సుమారు 100 రోజులు ఎసెంబ్లీ సమావేశాలు జరగాలి. ఎక్స్‌పెండిచరు తగ్గించుకోవాలి. కమర్షియల్ టాక్స్‌డిపార్టుమెంటులో అక్కడక్కడ లోపాలు ఉన్నాయి. 1972 సంవత్సరంతో

కమర్షియల్ టాక్సెస్ ద్వారా 82 కోట్ల రూపాయలు ఆదాయం ఉండేది. అప్పట్లో మంత్రిగా ఉన్న శ్రీ నూకల రామచంద్రారెడ్డిగారు, ఆ తదుపరి మంత్రిగా ఉన్న శ్రీ పిడతల రంగారెడ్డిగారి హయాములో అన్ని పార్టీలకు సంబంధించిన 12 మంది యం యల్ ఏ లను సమావేశ పరిచి ఇందులో ఉన్నటువంటి లూప్‌హోల్స్ ప్లగ్‌చేసి చూస్తే మొదటి ఫేజ్‌లో ఒక కోటి 25 లక్షల రూపాయలు రెండవస్టేజిలో రెండుకోట్ల 52 లక్షల లూపాయలు ఆదాయం వచ్చింది. ఇప్పుడైనా హవుస్ కమిటినివేసి అందులో ఉన్నటువంటి యాప్‌హోల్స్ ప్లగ్‌చేసి స్ట్రీమ్‌లైను చేయండి. కమర్షియల్ టాక్సెస్ కమీషనరు శ్రీ సూర్యనారాయణగారు ఆ డిపార్టుమెంటులో ఉన్నటువంటి కరప్షన్ ఎరాడికేట్ చేయడానికి ప్రయత్నంచేస్తే ఆయనమీద ఆ డిపార్టుమెంలో పనిచేసే కరప్టడ్ ఆఫీసర్సు కంప్లయింట్ చేస్తే ఆయనను ట్రాన్సుఫరు చేయడం అనేది ఆయనను ఆ విధంగా ఎవాయిడ్ చేయడం అనేది మంచి పద్ధతికాదు. ఆయన చాలా స్ట్రిక్టు ఆఫీసరు కంకర, యిసుక ధరలు జాగా పెరిగినవి. కాని మనం వాటిమీద ఎప్పటికో పాతరేట్లనే వసూలుచేస్తున్నాము. గ్రామ స్థాయిలో ఎప్పుడో పెంచిన రేటునే ఇప్పుడు వసూలు చేస్తు న్నాము. వాటిధర చాలాఎక్కువగాపెరిగింది. దీనివిషయములో చాలా ఇల్లీగల్‌గా జరుగు

(Mr. Dy. Speaker in the Chair)

తున్నవి వాటిమీద రెవెన్యూ ఆఫీషియల్స్ కంట్రోలు లేకుండా పోయింది. బడ్జెట్ లో ఎలాట్ చేసిన తరువాత ప్రతి శాఖకు డబ్బు ఎలోకేట్ చేస్తారు. అట్లాగే బడ్జె ట్‌లో ఏలోకేట్ చేసి డబ్బు రిలిజ్ చేయలేదు. డిపార్టుమెంటుకు డబ్బు ఎలో కేట్ చేస్తారు. డబ్బు రిలీజ్ చేయకపోవడం అనేది మంచి పద్ధతి కాదు. గత సంవ త్సరము శ్రీ ఓంకార్ గారు ఎలోకేట్ చేసి రిలేజ్ చేయకపోవడం అనే పద్ధతి మంచిది కాదని ఈ హౌస్‌లో చెప్పారు. దానినే నేను ఇప్పుడు ఇక్కడ మరల రిపీట్ చేస్తు న్నాను. క్రొత్త టాక్సెస్ ఆర్డినెన్సులు ద్వారా వేయకండి. మీరు పెంచదలచుకుంటే ఈ బడ్జెటులోనే పెంచండి. సెంట్రలు గవర్నమెంటు ప్లాను సిస్టము ద్వారా తీసుకోవడం అనేది ఒక పద్ధతి ఉంది. అన్ని రాష్ట్రాలలో ఆర్థిక పరిస్థితి చాలా యిబ్బందులతో కూడి ఉంది. ప్రతి అయిదు సంవత్సరాలకు ఫైనాన్సు కమీషను డబ్బు రాష్ట్రాలకు ఎలోకేట్ చేస్తూ ఉంటుంది. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు ఫైనాన్సు కమీషను చైర్మనుగా ఉండి మన రాష్ట్రానికి చాలా ఎలాట్ చేసినారు. కాని పోయినసారి ఫైనాన్సు కమీషను వలన మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ రాలేదు. పార్టీలతో నిమిత్తం లేకుండా ఏ పార్టీ ప్రభుత్వం ఉన్నా ఆ రాష్ట్రాలకు రావలసినటువంటి సరియైన వాటాలు వచ్చేటట్లు చూడాలి. సైక్లోను వచ్చి నప్పుడు గాని, డ్రాట్ వచ్చినప్పుడు గాని సెంట్రలు గవర్నమెంటు ఎసిస్టెన్సు కోసము ఎదురు చూడకుండా కొంత సొమ్మును కలెక్టరు గారి డిస్‌పోజల్‌లో పెట్టి ఇటు

వంటి కెలామిటిస్ వచ్చినప్పుడు కలెక్టర్లు చేత వెంటనే ఖర్చు పెట్టించేటట్లు చూడాలి. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుతో ఇరిగేషనుకు సంబంధించి గాని, లేక ఇండస్ట్రీస్‌కు సంబంధించి గాని పెండింగులో ఉంటే ఇచ్చట నుంచి సెక్రటరీలు వారితో చర్చలు జరపడానికి వెళ్ళితే మంత్రులు వీరికి ఇంటర్వ్యూలు యివ్వరు. ఆ శాఖలకు సంబంధించిన మంత్రులే వెళ్ళి అచ్చట మంత్రిగారితో మాట్లాడి ఇటువంటి సమస్యలు పరిష్కరించాలి సెక్రటరీస్ పోతే వీరితో ఎవరు మాట్లాడుతారు ? ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళి వారి దృష్టికి తీసుకుని వచ్చారని మనం పేపర్లలో చదివాము. ఒక ముఖ్యమంత్రిగారు వెళ్ళి రావడం కాదు, మినిష్టర్సు కన్‌సర్న్డ్ కూడా వెళ్ళి వారి శాఖకు సంబంధించిన సమస్యలు సెటిల్ చేసుకుని రావాలి. అప్పుడే 99 పర్సెంటు సమస్యలు క్లియర్ అవుతాయి. గ్రామసీమలలో చేపట్టిన సంక్షేమ పథకాలు సెంట్రలు గవర్నమెంటుతో సంబంధించినవే. ఐ ఆర్ డి పి గాని, యన్ ఆర్ ఇ పి గాని ఆర్ ఇ సి గాని మొదలగు స్కీమ్సు ఎన్నో సెంట్రలు గవర్నమెంటు డబ్బుతో చేస్తున్నవే. కాని ఈ స్కీమ్సు ఆచరణలో మాత్రం అంత చురుకుగా సాగటం లేదు. ఆ డబ్బు ఖర్చు కాకుండా స్టేగ్నెంట్ అయి పోతున్నది. ఆ స్కీమ్సును మినిస్టర్సు ఏక్టివైజు చేయాలి. హౌసింగు స్కీమ్సు తీసుకుంటున్నాము. వాటిని స్పీడ్ అప్ చేయాలి. కాని వీటికి యిచ్చినటువంటి డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం లేదు. లక్షల కొలది యిండ్లు కట్టాలని మనం ప్లాను చేసుకున్నాము. క్రూసియల్ ప్లేసెస్‌లో హౌసింగు స్కీమ్సు తీసుకున్నాము. కాని ఇక్కడ ఖర్చు పెట్టడంలేదు ఎలోకేషను స్టేజ్‌లోనే ఉంది. క్రింది అధికారులు గాని, ఏజెన్సీలు గాని వీటి పట్ల ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపడం లేదు, ఆలస్యము చేస్తున్నారు. ప్రీవియస్ గవర్నమెంట్సు పవరు జనరేషన్‌కు చాలా స్కీమ్సు చేపట్టారు తెలుగుదేశం గవర్నమెంటు కూడా ఎంకరేజ్ చేసినా మొదటి బడ్జెట్‌లో తక్కువ ఎలోకేషను చేశారు. కాని పవరు ఇప్పుడు మనకు సర్‌ప్లసే ఉంది. కాని ట్రాన్స్‌మిషన్సు గురించి, ఎక్స్‌టెన్షన్ గురించి మీరు ఏమీ చేశారో చెప్పండి. అని అడుగుతున్నాను. మా ఊరితో ఒక బావికి 10 నెలలైనా కనెక్షన్ యివ్వలేదు. స్పెషల్లీ వెల్ ఇరిగేటెడ్ ప్రాంతాలలో Unless you invest more money y a on this sector. జనరేషన్ కొద్దిగా తగ్గించి, ట్రాన్స్‌మిషన్‌కు, మెయింటెనెన్స్‌కు డబ్బు ఎక్కువ ఖర్చుచేయాలి. అగ్రికల్చర్ సెక్టారుకు, పవర్ జనరేషన్ ఎక్కువ చేయడం అవసరము. హై కె.వి. సబ్‌స్టేషన్సు పెట్టడం, న్యూలైన్స్, అడిషనల్ ట్రాన్స్‌ఫార్మర్స్, మెటీరియల్ షార్టేజి వున్నట్లయితే వెంటనే స్టెప్స్ తీసుకోవాలి ఇక్కడ పరిశ్రమలున్నాయి. మద్రాసు రాష్ట్రములో ఆంధ్ర జిల్లాలు ఉన్నప్పుడు, హైదరాబాదు రాష్ట్రములో మేమున్నప్పుడు, ఆంధ్ర ప్రాంతముతో వున్న పరిశ్రమలకు అప్పుడున్న

12-30 p.m.

ఉమ్మడి మద్రాసు రాష్ట్రములో ప్రయత్నం జరుగలేదు. 1956-57లో ఆంధ్ర రాష్ట్రం వచ్చిన తరువాత, ఇక్కడ నాగార్జునసాగర్, పోచంపాడు ప్రాజెక్టులు తెచ్చి, నాన్ ప్లాన్‌లో చాలా స్కీములు తెచ్చి, దానిలో చాలా డబ్బులు వినియోగం చేశాము. 1974 వరకు పరిశ్రమంకు ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపలేదు. నాలుగవ ప్లాన్ 74లో ఎ.పి.ఐ డి.సి.కి కొంత లైఫు సృష్టించే కొన్ని పరిశ్రమలను తెచ్చుకున్నాము. 1974 నుండి ఇప్పటి వరకు మెచ్చుకోదగ్గ ప్రోగ్రెస్ వుంది. సెంట్రల్ ఫయినాన్సియల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్, ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను ఆరు సంవత్సరాలనుండి కంటిన్యూవస్‌గా మెచ్చుకొంటున్నాయి. వారు డబ్బు ఇస్తున్నారు. మన లోకేషన్ ప్రఫోర్మనేట్‌గా పెరగడం లేదు. ముఖ్యమంత్రి గారికి చాలాసారులు వివిధ కార్పొరేషన్స్‌వారు డెలిగేషన్స్ ద్వారా ఈ హౌస్‌లో చెప్పారు పరిశ్రమలకు, నిరుద్యోగానికి ఇంటర్‌లింక్ వుంది. ప్రతి జిల్లాలో పరిశ్రమల సెంటరు నొకదానిని పెట్టాలి. స్మాల్, మరియు మిడియం ఇండస్ట్రీస్‌ను పెట్టి నిరుద్యోగుల సంఖ్య సరిపడే పనిని కల్పించిననాడే సిటీకి ఎక్సోడస్ గాని, లేక నిరుద్యోగుల సంఖ్య తగ్గడం గాని జరుగుతుంది. పరిశ్రమలకు యిచ్చే కేటాయింపులు ఎక్కువ చేయాలి. ఎక్కువ చేసినపుడు, నీవు ఒక రూపాయి ఇస్తే, బయట నుండి పది రూపాయలు వస్తాయి. ఐ.డి.సి గాని, ఐ.సి.ఐ. గాని ప్రపంచ బ్యాంకు గాని, బ్యాంకులు గాని, మనము 10 శాతం పెడితే, 90 శాతం బయట నుండి వస్తుంది. ఇపుడు ఈ 10 శాతం యివ్వకపోతే 90 శాతం మనం డిప్రయిన్ అవుతున్నాము. దీనిని గ్రహించి పరిశ్రమలకు ఎలోకేషన్ వుండాలని మనవి చేస్తున్నాను.

మన దగ్గర ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ బాగాలేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు విదేశాలలో వున్నవారు ఇక్కడ పరిశ్రమలనుపెట్టాలని ప్రోత్సహించి వచ్చారు. వారిక్కడకు వచ్చిన తరువాత, వారికి రెడీమేడ్ ల్యాండు కావాలి, వాటర్‌కావాలి, పేపరు కావాలి. వారికి ఇర్రిటేషన్ రాకుండా చేయాలి. ఆ వ్యవస్థ వుంటిగాని అది బాగులేదు. దానిని సరిదిద్దాలి. ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చర్ కార్పొరేషన్ వారికి వాటర్ సప్లయి డిపార్టుమెంటువారికి ఇంటర్‌లింక్ వుంటుంది. నేను చాలాచోట్ల లెటర్సు చూచాను. హైదరాబాదు వాటరు సప్లయి చేసేవారు మంజీరా వాటరును మేము యివ్వలేము, మీరు బోర్సు వేసుకోండి అని చాలా మందికి లెటర్సు వ్రాశారు సెంట్రల్ ఇన్‌స్టిట్యూషన్స్ రావడానికి మనము కమిట్‌మెంట్ దేనికైతే అయ్యామో, దాన్ని కంపయిరు చేయాలి. చేయకపోతే తొందరగా వారు చేయరు రెండవది ఇకముందు ఇక్కడ పరిశ్రమలను పెట్టినా రారు.

విద్యా విధానము బాగాలేదు. కొన్ని పరిశ్రమలమీద టాక్సేషన్ పాలసీ బాగా లేదు. మైన్స్‌మీద—మనకున్న సిమెంటు ఫ్యాక్టరీలు వాటి గ్రోత్ దెబ్బతినే ప్రమాదం

వచ్చినప్పుడు—నాకు జ్ఞాపకం వున్నంతవరకు వాటిని మార్చుకొన్నారు. సంతోషమే. ట్రాక్టర్లమీద ఇక్కడ టాక్సు 9 శాతం వుంది. ఇతర రాష్ట్రాలలో 2 శాతం వుంది. మన ట్రాక్టరును మైసూరులో అమ్మితే రైతు 5 శాతం టాక్సు మాత్రమే వేస్తాడు. అక్కడ ట్రాక్టరు కొంటాడు ఇక్కడకు వస్తే, టాక్సు వేస్తున్నారు. ఈ విధంగా రెండు విధాలుగా టాక్సు పడడం జరుగుతున్నది. మన ఉత్పత్తిని మన రాష్ట్రములో వాడుకోకుండా వున్నాము. టాక్టర్సు, ఇంకనూ వేరే కొన్ని ఐటమ్సు వున్నాయి. దాని మీద టాక్సు పాలసీ బాగులేదు. ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ ఇంకనూ మనకు కావలసివుంది. అందువల్ల మన విధానాలను మార్చుకోవలసిన అవసరముంది. మేము ఇండస్ట్రియల్ బెల్ట్‌లో వున్నాము. మాకు ఎక్కువటైం ఈ ఇంటర్వ్యూ కొరకు వచ్చిన వారిలోనే గడపవలసి వుంటుంది. పూర్వం ఏ పరిశ్రమలో గాని, వాళ్ళు ఎంప్లాయిమెంటుకు పేరు పంపితేనే తీసుకొనేవి వుండేది. సాధ్యమైనంతవరకు లోకల్‌వారే వెళ్ళేవారు. మొన్న ఈ మధ్య హైకోర్టులో జడ్జిమెంటు అయింది. ఎంప్లాయిమెంటుకు వ్రాయాలి, పేపర్లో వేయాలని అందరూ చెప్పారు. మొన్న మొన్న మెదక్ జిల్లాలోని పరిశ్రమలకు పేపరు అంటే, పేపరులో వేస్తే మెదక్ జిల్లాలో వున్నవారికి, మిగతా ఏ జిల్లాలో వున్న వారికైనా యివ్వవచ్చు. 10 ఉద్యోగాలుంటే 10 వేలమందిని ఇంటర్వ్యూ చేయవలసిన అవసరముంది. జడ్జిమెంట్‌ను చదివి ప్రభుత్వము ఎంప్లాయిమెంట్ యాక్ట్‌లో అవసరమైన సవరణలు చేయవలసి వుంది. ఎంప్లాయిమెంటు ద్వారానే అభ్యర్థులను పిలవాలి లోకల్ వాళ్ళకు అప్పుడు అవకాశముంటుంది. పేపరు పబ్లికేషన్ ఆపడం అవసరము. అదిలాబాదు, అనంతపురం, శ్రీకాకుళం ఈ మూడు జిల్లాలను ఎక్కువ పరిశ్రమల స్థాపనకు సెలెక్టు చేశారు. ఇంతకు పూర్వం ప్రభుత్వము మెదక్‌లో తలపెట్టిన న్యూక్లియర్ కాంప్లెక్సు ప్రోగ్రాంను ఏర్పాటు చేశారు. ఆచరణ దశలో ఫండ్సు ఎలాట్ చేయలేదు. దానిని పూర్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. తక్కిన జిల్లాలలో కూడా ఇటువంటివి చేయడం మంచిది. కార్పొరేషన్ల విషయంలో నేను ఫర్మ్ బిలీవర్‌ను....బెల్....

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— మీ టైం అయిపోయింది.

శ్రీ ఎం. బాగారెడ్డి :— వారు వైండప్ చేస్తున్నారు, కొంత టైం యివ్వండి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి :— లెజిస్లేటర్సు పెన్షన్ తీసివేసిన తరువాత, మరల ఇంట్రొడ్యూస్ చేశారు. చాలా సంతోషం. ఆరు వేల రూపాయల కంటే తక్కువ

సంవత్సర ఆదాయం వున్న వారే అరుహులయిన వారని అన్నదానిలో మార్పు అవసరంగా కనబడుతున్నది. ఇన్‌కమ్‌టాక్స్ అసెసీలు తప్ప, తక్కిన వారిని అరుహులుగా చేయడం భావ్యంగా వుంటుంది. ఆరు వేల కంటే తక్కువ ఆదాయం వుందని ఒక ఎక్స్ రెజిస్ట్రేటరు వారి మండలి అధికారి దగ్గరో, ఆర్. ఐ. దగ్గరో గాని, కరణం దగ్గరో గాని సర్టిఫికెటు పొందడం భావ్యం కాదు. ఆదాయం పన్ను కట్టేవారిని మినహాయించి, మిగతావారందరిని అరుహులుగా చేయండి. ఇందుకు తగిన మార్పు చేయాలి, ఇది మాంచిదిగా వుంటుంది.

మైనారిటీ సమస్య ఉరుదు వుంది. ఏ కమ్యూనల్ రైట్ వచ్చినా ఐదుగురు హిందువులను, ఐదుగురు ముస్లింలను తీసుకొని వచ్చి జైల్లో పెడతారు. అది పద్ధతి కాదు. నిజమైన నేరస్థులను పట్టి, కఠినమైన శిక్షలు వేసి, ఇకముందు జరగకుండా చేయడం మంచిది. ఏ కులం వారయినా నష్టపరిహారం యివ్వడం అవసరము. మైనారిటీ కమీషన్ వారు రిపోర్టు యిచ్చారు. ఇపుడు చెప్పినటువంటి దానిని వారు సూచించారు. దానిని ఆచరణలో పెట్టాలి. పీస్ టైంలో ఇటువంటి వాటిని సీరియస్‌గా తీసుకొని సోషియల్ కాంటాక్ట్స్ చేసి, బస్తీలలో కమ్యూనల్ రైట్స్ రాకుండా కాపాడాలి. వురుదు విషయంలో పాలసీ డిసిషన్ తీసుకోవాలి. ఉరుదు హైస్కూళ్ళు, కాలేజీలున్నాయి. ఇంకా ఎక్కడెక్కడ అవసరమో అక్కడ పెడతామని అంటున్నారు దీనికి సరియైన వసతులు లేవు. ఈ రోజు ఉదయం ఉరుదు పుస్తకాలు లేవని మనము చర్చించాము. క్లాసులుంటాయి, టీచర్లు వుండరు. టీచర్లుంటారు, క్లాసులుండవు. విద్యార్థులుంటే టీచర్లు వుండరు. దీనిని క్లియర్‌కట్ పాలసీగా తీసుకొని, ఎక్స్‌ప్లాయిటేషన్‌కు అవకాశము యివ్వకుండా, ప్రభుత్వము ఈ ఉరుదు కార్యక్రమాన్ని ఆచరణలో పెట్టి, క్లియర్‌గా చెప్పవలసిన అవసరము ఎంతయినా వుంది. ఇకపోతే ఎడ్యుకేషన్ విషయం ఒకటి చెబుతాను. ఈ మధ్యలో మేము మరట్వాడా కర్నాటక బోర్డరు అంతా తిరిగి చూసినాము. ఏ కాలేజిలో చూసిన, ఏ ఇంజనీరింగు కాలేజీలో చూసినా ఏ మెడికల్ కాలేజీలో చూసినా ఆంధ్రప్రదేశ్‌కి సంబంధించిన విద్యార్థులే ఉన్నారు. హైడొనేషన్ ఇచ్చి వారు చదువుకుంటున్నారు. దీనికి మనం ఒక హవుసు కమిటీ వేసి సంబంధిత మంత్రి ఒకసారి తిరిగి వచ్చి మనదగ్గర గవర్నమెంటు కాలేజీలలో సీట్లు అయినా పెంచాల లేక ప్రయివేటు కాలేజీలకు మనదగ్గర మంచి సిస్టమ్ ఉంది మార్కులు వస్తేనే వారికి సీట్లు ఇవ్వాలి అని. అటువంటిది అయినా మనం చేయాలి. మధ్యతరగతి సంబంధించి మన బడ్జెట్‌లో ఎక్కడా కూడా

లేదు. నన్ను అడిగితే స్వతంత్రం వచ్చిన తరువాత ఇది ఆర్వేజ్ నెగ్లెక్టెడ్. మిడిల్ క్లాసును నెగ్లెక్టుచేశాము. మిడిల్‌క్లాసు వాళ్ళు పడుతున్న అవస్థ ఒప్పడానికి వీలులేదు. విపరీతంగా ఉంది. ఆరువేలరూపాయలు ఆదాయం అంటే వీకటు సెక్షన్సు అయిపోయె. ఏడువేల వాడు ఏమికావాలి, ఎనిమిదివేలవాడు ఏమికావాలి ? వారికి సంబంధించి మనం ఏ కార్యక్రమాలుచేపట్టలేదు. ఈ బడ్జెటులో కూడాలేదు.

తరువాత లా అండ్ ఆర్డరు సిట్యువేషన్ అధ్యక్షా. నేను ముఖ్యమంత్రితో ప్రత్యేకంగా వినతి పూర్వకంగా కోరేది ఏమిటంటే పోలీసు ఎడ్మినిస్ట్రేషనును పోల టిక్సులోనికి దించకండి. అది ప్రమాదకరం. ఈ రాష్ట్రం అనుభవించినది. క్రింది పోలీసువాళ్ళు సరి అయిన సమయంలో పక్షపాతం చూపించినందువల్ల ఎంత ప్రమా దానికి దారి తీసిందో మనం అందరము గ్రహించాలి. ఏ పార్టీ పవరులో ఉన్నా ఏ పార్టీ పవరులో లేకున్నా వారి డ్యూటీస్ వారు చేసే నిబంధనలు ఏర్పాటు చేయడం చాల అవసరం ఉంది. నేను ఇంకా డిటేల్సుకిపోను. మండలు ఏర్పాటు చేసినారు. దీనిలో ఇంకా ఇన్‌ఫ్రాస్ట్రక్చను అవసరం ఉంది. కోర్టులు ఉన్నాయి. మేజస్ట్రేట్సు లేరు. పబ్లిక్సు ప్రోసిక్యూటర్లులేరు. మున్సిఫ్ మేజిస్ట్రేట్లను అప్పాయింటు చేస్తామని ప్రామిస్ చేసినారు. ఇంతవరకు చేయలేదు. చాల కోర్టులలో మేజిస్ట్రేట్సులేరు. ఒకతనిని అరెస్టుచేస్తే వంద మైళ్ళలో ఉన్న ఇంకొక మేజిస్ట్రేటు దగ్గరికి తీసుకుపోయి రిమాండు చేయవలసిన గతి పట్టినది. వెంటనేమేజిస్ట్రేట్లను ఎప్పాయింటు చేయవలసిన అవసరం ఉంది. పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ అప్పాయింటుమెంటులో కూడా ఒక సంవత్స రము గడచినా ఏమీ చేయడంలేదు. ట్రిబ్యునల్ జడ్జిమెంటులు మీరు అమలు చేయడం లేదు. హాస్పటల్సులో డాక్టర్లులేరు. అర్బన్ లాండు రిఫారమ్సు ఎవరూ పట్టించు కోవడంలేదు. దీనిలో ఒక వాక్యము కూడాలేదు. లాండు రిఫారమ్సు తొందరగా చట్టము చేసినాము. ఆచరణలో పెట్టలేదు. దీనిలో కొన్ని లోపాలు ఉన్నాయి సరి దిద్దాలంటున్నాము, అంతే. కాని అది మాత్రము ఎవరికి పట్టలేదు. అర్బన్ సీలింగు ఏక్టును తప్పకుండా చేసుకోవాలి. హైదరాబాదు మున్సిపల్ కార్పొరేషనుకి ఎలక్షన్సు జరపాలి. లంచగొండి తనము తగ్గాలి అంటే ఆఫీసులలో ప్రజల పనులను తొందరగా జరిగేటట్లు చేస్తే లంచగొండి తనము తగ్గుతుంది. ఆఫీసులను డిపార్టుమెంటులను తెరవడం వల్లకాదు. ఆర్. టి. సి. ని మీరు స్ప్లిట్ చేసినారు. నేను అది అవసరమని భావించడంలేదు. చక్కగా సెంట్రలైజుడుగా ఉండి రీజినల్ బేసిస్‌లో ఆఫీసర్లను నిలబెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. అగ్రికల్చరల్ ప్రయిసు కమీషన్ రేట్సు ఫిక్సు చేస్తుంది మాకు అధికారంలేదు అని ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన స్టేటుమెంటు మీరు చదివే

ఉంటారు. అది మినిమం ప్రయిసు. మనం తలచుకుంటే ప్రయిసు ఏడ్ చేయవచ్చు. ఇది ఐహుళ : ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారికి అందరికి తెలుసు. మనందరికి తెలుసు. మొత్తానికి ముఖ్యమంత్రిగారు నాయకత్వంలో ఉన్న ప్రభుత్వం పక్షపాత ధోరణి మానుకుని ఆచరణలో చూపుతూ దయచేసి మీరు చేసిన వాగ్దానాలు పూర్తి చేయమని చెపుతూ తమకు ధన్యవాదాలు చెబుతూ ముగించుకుంటున్నాను. అధ్యక్షా, ఇకముందు మీరు చెప్పండి ప్రైండింగు అపేకి అరగంట ఉండదు అని. మేము కూడా ఇంత కష్ట పడి చదివే అవసరం ఉండదు. కనుక మీరు బిజినెస్ ఎడ్వయిజరీ కమిటీలో పోల్చని డెసిషన్ తీసుకోండి గాని ఒకరు ఉపన్యాసం ఇస్తుంటే ఇన్నిసార్లు బెల్లు కొట్టడంవల్ల ఇంటరప్షన్‌వల్ల మీతో తగాదా పడవలసి వస్తుంది. మాకు బాధగా ఉంటుంది. ఒక పాలసీ డెసిషన్ తీసుకోండి. టైండప్ ఇన్ని నిమిషాలు అని చెప్పండి. మేము చాల డిసిప్లినుడుగా ఉండటం నేర్చినాము. ఈ హవుసులో. ఇన్ని నిమిషాలు అంటే అన్ని నిమిషాలే మాట్లాడి కూర్చుంటాము.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ (ఆర్థికశాఖ మంత్రి) :— అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ ప్రసంగం పైన జరిగిన సాధారణ చర్చలో 38 మంది గౌరవ సభ్యులు పాల్గొన్నారు. అందులో కొందరు ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించినటువంటి బడ్జెట్ ప్రతిపాదనలను తత్ సంబంధమై అనుసరించిన విధానాన్ని సమ్మతించారు. మరి కొందరు వారి వారి విధానాలను అనుసరించి, విశ్వాసాలను అనుసరించి భిన్న అభిప్రాయాలు వ్యక్తం చేశారు. ప్రభుత్వానికి కొన్ని సలహాలుకూడా ఇచ్చారు అందుకొరకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరంగా వీరందరికి ప్రప్రథమంగా నేను అభివందనాలు అర్పిస్తున్నాను. ఈ చర్చలో సాధారణంగా బడ్జెట్ లోటును గురించి ఇటీవల ప్రభుత్వము వారు జారీ చేసి ఉన్న ఆర్డినెన్సుని విధానాన్ని గురించి ప్రభుత్వం చేపట్టి సంక్షేమ కార్యక్రమాలు గురించి గౌరవ సభ్యులు ప్రత్యేకించి ప్రతి పక్ష నాయకులు గౌరవనీయులు శ్రీ బాగారెడ్డిగారు, రాజేశ్వరరావుగారు, విద్యాసాగరరావుగారు, నర్రా రాఘవరెడ్డిగారు ఇతర పెద్దలు నొక్కి చెప్పారు, ఈ విషయం అధ్యక్షా, బడ్జెటు లోటు గురించి కొంచెము పరిశీలనాత్మకంగా మాట్లాడవలసి వస్తే ఈ బడ్జెట్ లోటు కలగడానికి గాని లేక ఈ ఆర్డినెన్సుల జారీ చేయడానికి కారణము కేంద్ర ప్రభుత్వమే అని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్వహిస్తున్నటువంటి పార్టీ పెద్దలు కొంత వరకు కారణమేమో అని చెప్పవలసిన అవసరం వస్తోంది. ఇది గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తీసుకురావడం భావ్యం, 8వ ఫైనాన్సు కమిషను వారు ఇచ్చినటువంటి ఎవార్డు ప్రకారం నిజంగా ఈ రాష్ట్రానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇవ్వవలసినటువంటి, దాదాపు 110

కోట్ల రూపాయలు వారు 1984-85 సంవత్సరంలో ఇవ్వలేకపోయినారు. వారు ఒక మాట చెప్పారు. అయ్యా ఈ ఎవార్డు పైనాన్సు కమీషను ఎదైతే ఇచ్చిందో దానిని మేము 1985-86 నుంచే అమలు పరుస్తాము అని చెప్పారు. అట్లనే కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిగారు బాధ్యతాయుతముగా ప్రకటనచేశారు. ఆర్థిక క్రమశిక్షణ పాటించిన రాష్ట్రాలలో అందులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను ఒకటిగా గుర్తించి ప్రకటించారు ఆ ప్రకారంగా మన రాష్ట్రానికి రావలసిన దాదాపు రు. 50 కోట్లు, అవి కూడా రాలేదు. అవి కూడా ఈ సందర్భంలో తమ దృష్టికి నేను తీసుకురాదలచుకున్నాను. ఈ ధరలు రాష్ట్ర వ్యాపితంగా పెరగడం ద్రవ్యోల్బణం విపరీతంగా రావడానికి ఎట్టి పరిస్థితులలోను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అదుపు చేయడానికి సాధ్యమైనటువంటి పని కాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి అలాంటి అధికారాలు ఏమీ లేవు. అయితే దాని పర్యవసానంగా ప్రతిసారి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఆ ధరల సూచికను దృష్టిలో ఉంచుకుని వారి ఉద్యోగస్థులకు జీతాలు పెంచుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ మేరకు జీత భత్యాలు పెంచుతుందో ఆమేరకు మాకు కూడా పెంచమని రాష్ట్ర ప్రభుత్వోగులు అడగడం జరుగుతోంది. ధరల పెరుగుదలవల్ల కేంద్రం జీత భత్యాలను పెంచుతున్నప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకూ రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులకూ రెండు రకాల ధరలు వుండడానికి వీలులేదు కనుక ధరల ఇండెక్స్‌ను దృష్టిలో ఉంచుకొని రాష్ట్ర ప్రభుత్వోద్యోగులు కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వోద్యోగులతో సమంగా కరువుభత్యాన్ని ఇవ్వమని అడగడం జరుగుతోంది. తమ ఉద్యోగుల న్యాయమైన ఈ కోర్కెను తృణీకరించలేని స్థితిలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఉన్నాయని మనవిచేస్తున్నాను. ధరల పెరుగుదల కారణంగా 1984వ సంవత్సరంలో మనం 9సార్లు డి ఏ. పెంచవలసివచ్చింది. అందుకు 93 కోట్ల 82 లక్షల రూపాయలు అవసరమైంది. నేను ఇందాకే మనవిచేసినట్లు కేంద్రం ఇచ్చిన మాట ప్రకారం రావలసిన రు. 160 కోట్లు రాకపోగా చేయని పాపానికి శిక్షగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన నిధులనుంచి ఈ డి.ఏలు మొదలైనవి చెల్లించవలసివచ్చింది. ఇవన్నీ కలుపుకుంటే లోటు వచ్చింది. బడ్జెట్‌లో 119 కోట్ల రూపాయలు లోటు వచ్చింది అంటే ప్రభుత్వం పొరపాటు చేసిందనే అభిప్రాయాన్ని ప్రజలలో కలిగించడానికి కొందరు గౌరవ సభ్యులు ప్రయత్నం చేయడం మంచిది కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఇక ఆర్డినెన్సుల విషయానికి వస్తే వాటిని జారీ చేయవలసివచ్చిన పరిస్థితులను గమనించవలసివుంటుంది. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చినవెంటనే రాష్ట్ర ప్రజల సమగ్ర పురోభివృద్ధి, ఆర్థికాభివృద్ధినీ, సామాన్య ప్రజల సంక్షేమాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని రాబోయే ఏడవ పంచవర్ష ప్రణాళికను 7,500 కోట్ల రూపాయలతో రూపొందించుకోవడం జరిగింది

అట్లాగే ఈ సంవత్సరం 1044 కోట్ల రూపాయలతో వార్షిక ప్రణాళికను రూపొందించడం జరిగింది. దానిని కేంద్ర ప్రభుత్వం, ప్లానింగ్ కమిషన్ వారి ఆమోదంకోసం పంపించడం జరిగింది. వారు రమ్మనప్పుడు వెళ్ళి మన రాష్ట్ర స్థితిగతులనూ, ప్రజల అవసరాలనూ, ఇబ్బందులనూ, రాష్ట్రాభివృద్ధికి అవసరమైన కార్యక్రమాలను గురించి వివరించి చెప్పడం జరిగింది. కాని ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు వారి నియమావళిని అనుసరించి ఏమన్నారంటే మీ ఆర్థిక వనరులు చాలా పరిమితం గాఉన్నాయి, ఈ పరిమిత ఆర్థిక వనరులను దృష్టిలో పెట్టుకొని అదనపు వనరుల ద్వారా దాదాపు 210 కోట్ల రూపాయలు అదనంగా సమకూర్చుకొంటే తప్ప రు. 1,044 కోట్ల వార్షిక ప్రణాళికను ఆమోదించడం సాధ్యం కాదని అన్నారు. ఈ పరిస్థితిలో రాష్ట్ర పురోభివృద్ధినీ, రాష్ట్ర ప్రజల సంక్షేమాన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని ప్రజలపై తక్కువ భారం పడేవిధంగా ఏదయినా అదనపు వనరుల సమీకరణకు అవకాశం ఉందేమోనని జాగ్రత్తగా నిపుణులతో పరిశీలింపజేసిన తరువాత యీ ఆర్డినెన్సులద్వారా కొద్దిగా అదనపు వనరులను సమకూర్చుకొని, మీ ఆదేశానుసారం యీ విధంగా అదనపు వనరులను సమకూర్చుకొన్నాం కాబట్టి ఇప్పటికయినా దీనిని ఆమోదించమని ప్లానింగు కమీషన్ వారికి తెలియజేయడం జరిగింది. అందువల్ల యీ ఆర్డినెన్సులను జారీ చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వం పొరపాటుచేసిందనే భావాన్ని ప్రజలలో కలుగజేయడానికి కొందరు మిత్రులు యీ విధంగా చేయడం అంత సమంజసం అనిపించుకోదని వారికి మనవిచేస్తున్నాను. అయితే ఆర్డినెన్సులను ఈ ప్రభుత్వమే తెచ్చిందా ? గత ప్రభుత్వాలు యీ పని చేయలేదా, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ పని చేయలేదా అని ఒకసారి ప్రశ్నించుకొన్నట్లయితే 1981 వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్-ఐ ప్రభుత్వం ఒకే సంవత్సరంలో 36 ఆర్డినెన్సులు తెచ్చిన విషయం మీకు తెలుసు. అందులో పన్నులకు సంబంధించిన ఆర్డినెన్సులు కూడా ఉన్నాయి.

(అంతరాయము)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— ఆర్డినెన్సులు తెచ్చే విషయంలో కాంగ్రెస్‌వారితో పోటీ పడుతున్నారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— తమకు ఎందుకు ఈ కోపం, దయచేసి వినండి. ఉన్న ఫాక్ట్సు మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎస్. నరసింహారెడ్డి :— అప్పుడు మంత్రిగారు ఎక్కడున్నారు?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— తమరు ఎంత తీవ్రంగా విమర్శిస్తూ మాట్లాడినా తమరు మాట్లాడేటప్పుడు మేము అడ్డుపడలేదు. మేము మాట్లాడేటప్పుడు ఈ విధంగా చేయడం సమంజసం కాదు. ఉన్న ఫ్యాక్ట్సు అండ్ ఫిగర్స్ చెపుతున్నాను. ఎవరినో నిందించడం కాదు. 1981 వ సంవత్సరంలో అప్పటి ప్రభుత్వం 36 ఆర్డినెన్సులు తెచ్చింది, బహుశః గౌరవనీయులయిన ప్రతిపక్ష నాయకులు బాగారెడ్డిగారు ఆ ప్రభుత్వంలో ఉండి ఉంటారనే అనుకొంటాను.

(అంతరాయము)

శ్రీ కుదుపూడి ప్రభాకరరావు :— అటువయిపువారు కూడా చాలామందే ఉన్నారు.

శ్రీ కె. బాపిరాజు (కైకలూర్) :— మేము చేసిన తప్పులనుచూసి సరిచేసుకొంటారేమో అనుకొంటే అది అడ్డం పెట్టుకొని ఇంకా ఎక్కువ చేస్తే ఎట్లా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఏమి తప్పు చేశామో చెప్పండి.

(అంతరాయము)

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— మేము 36 ఆర్డినెన్సులు పెట్టామని ఒప్పుకొంటున్నాం; అయితే మీరు అంతకంటే ఎక్కువే పెడుతున్నారు

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— వారు 36 ఆర్డినెన్సులు తెచ్చి తప్పు చేసామని ఒప్పుకొంటే తప్పులేదు. కాని మేము తప్పు చేయలేదని మనవిచేస్తున్నాను

(నవ్వులు)

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— మీకు ఉన్న తెలివితేటలు మాకూ ఉన్నాయి. శాసన సభ జరగకుంటే ఆర్డినెన్సులు తెచ్చే సంప్రదాయం ఉందని చెప్పాం, తప్పు మరొకటి కాదు. మీరేదో ఘన కార్యం చేసినట్లు ఆర్డినెన్సు గురించి చెప్తున్నారు. ఆర్డినెన్సు తెచ్చిన విధానంమాత్రమే తప్పని చెప్తున్నాం. ఆర్డినెన్సులు తేమని ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకొన్నారు. ఇప్పుడు మళ్ళీ మీరు వాటిని సమర్థిస్తూ చెప్తున్నారు. ఇది అర్థం కావడం లేదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— చెప్పుకొనే అవకాశం తమకు ఎట్లా ఇచ్చారో 1-00 p.m. మాకూ అట్లాగే ఇచ్చారు కదా ? ఏదిఏమైనా రాష్ట్రప్రభుత్వం కూడా అనేక సమ

యాల్లో వాంఛనీయం అనుకున్నప్పుడు యిలాంటి ఆర్డినెన్సులు జారీ చేయడం పరిపాటి అని భావిస్తున్నటువంటి విధానాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇంకా ఒక అడుగు ముందుకువేసి చెప్పాలంటే కూడా, పార్లమెంటు లేనప్పుడు రాజ్యసభ 'ఇన్ సెషన్' వున్నప్పుడు కూడా యిలాంటి ఆర్డినెన్సులు జారీ చేసినటువంటి ఉదాహరణలు మన పార్లమెంటు చరిత్రలో వున్నాయని తమరికి మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రకంగా ఆర్డినెన్సులు జారీ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి హక్కు వున్నది. అది ప్రభుత్వం తనంతటతానుగా చేయదు. గవర్నరుకు సిఫారసు చేస్తుంది. గవర్నరుగారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సిఫారసు చేసిన మేరకు, నివేదించిన కారణాల మేరకు నేను పూర్తిగా సంతృప్తి చెంది యీ ఆర్డినెన్సును జారీ చేస్తున్నానని వారు సంతకం పెట్టడం జరుగుతుంది. అందువల్ల నేను మనవి చేసేది కేంద్ర ప్రభుత్వం జారీచేసినా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జారీచేసినా మరి ఏ ప్రభుత్వం జారీచేసినా ఇది పొరపాటు ఏమీ కాదని నేను వారికి మనవి చేస్తున్నాను. అధ్యక్షా, చివరికి నేను వారికి....

(గౌరవ సభ్యులు లేచి నిలబడ్డారు)

శ్రీ కె. బాపిరాజు :— ఏమిటి తొందర ?.... దయచేసి, ఒక మంత్రిగారికి మాన్ ప్రొటెక్షన్ స్పీకరు స్థానంలో కూర్చున్న స్పీకరు యివ్వాలి తప్ప.... తొందరపడి ప్రొటెక్షన్ యిచ్చే విధానం తప్పని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. నర్సింహారెడ్డి :— అనుమానాలు తీర్చుకుంటామంటే తప్పు ఏమి వుంది ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఇక మిగిలింది సంక్షేమ కార్యక్రమాలు మాత్రమే ప్రధానంగా చర్చించవలసి వుంటుంది. సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి మనం ఆలోచించినప్పుడు ఒకసారి యీ సంక్షేమాన్ని సాధించడానికి దేశం యొక్క ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించడానికి రాజ్యాంగపరంగా ప్రభుత్వాలపై అది కేంద్రప్రభుత్వం కానివ్వండి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కానివ్వండి రాజ్యాంగంలో పేర్కొన్న మేరకు దేశంలో వున్నటువంటి అశేష ప్రజలు ఎవరైతే ఆర్థికంగా స్వతంత్రులు కారో, ఎవరైతే సామాజికంగా యిప్పటికీ స్వతంత్ర్యాన్ని అనుభవించలేని దుఃస్థితిలో వున్నారో వారందరికి ఆర్థిక సామాజిక న్యాయం సమకూర్చవలసిన బాధ్యతను ప్రజాస్వామ్యంలో ఎన్నికల్లో పాల్గొనే పార్టీలన్నీ తమ మానిఫెస్టో ద్వారా యీ ప్రతిజ్ఞ చేస్తున్నాయి, ప్రమాణం చేస్తున్నాయి. అయ్యా, రాజకీయ స్వాతంత్ర్యాన్ని అనుసరించి ప్రజలకు.

సంక్రమించిన ఓటు అధికారాన్ని మాకు దత్తం చేసి అదికారాన్ని నిర్వహించే అవకాశం కల్పిస్తే మేము మీకు ఆర్థిక సామాజిక న్యాయం సమకూర్చి పెడతామని మిమ్మల్ని ఆర్థికంగా, సామాజికంగా స్వతంత్రులను చేస్తామని అన్ని పార్టీలు ఎన్నికల సమయంలో ప్రజలనుద్దేశించి చేస్తున్నటువంటి ప్రతిజ్ఞ, అర్థిస్తున్నటువంటి కోరిక. యీ 38 సంవత్సరాలలో 6 ప్రణాళికలు, యీ లక్ష్యసాధనకు మనం నిర్వహించే ఏడవ ప్రణాళికలో మొదటి సంవత్సరం కూడా పూర్తి చేసుకునే దరిదాపులో వుండి ఆలోచిస్తే, యీ లక్ష్యసాధన ఏమి అయింది? ఎవరు దీనికి బాధ్యులు? నిజంగా. ఎవరు అయితే దేశ స్వాతంత్ర్యం కొరకు తమ సర్వస్వాన్ని త్యాగం చేశారో, ఎవరు అయితే ఈ లక్ష్య సాధనకు మన రాజ్యాంగాన్ని నిర్మాణం చేశారో వాళ్ళ ఆశయం ఏమిటి? 38 సంవవ్సరాల కాలంలో ఇన్ని కోట్లు రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కూడా యీ ఆర్థిక సామాజిక న్యాయం ప్రజలకు అందివ్వకపోయినట్లయితే, ప్రజలకు మాట యిచ్చి, ప్రతిజ్ఞ చేసి, ప్రమాణం చేసి అది చేయజాలకపోతే అది ఆర్థిక నేరము కాదా ? మరిఎవరో వ్యక్తులు ఆర్థిక నేరాలు చేసి శిక్షింపబడుతున్నారు. 6 ప్రణాళికలు నిర్వహించినందున ప్రయోజనాలు ప్రజలకు అందలేదని యీనాడు ప్లానింగు కమీషన్ నిపునులు చపుతుంటే యీ ఆర్థిక నేరానికి ఎవరికి శిక్ష వేయాలి. ఈ ఆర్థిక నేరానికి బాధ్యత ఏందుకు వహించకూడదు ? ఇటువంటి స్థితిగతులను యీనాడు మనం కొత్తగా ఆలోచించేవి కాదు. మహాత్మగాంధిగారు తన హయాంలో చెప్పారు. వారికి ఒక మీమాంస వచ్చింది. ఆ సమయంలో, ప్రజలకు సామాజికంగా స్వతంత్రులు అయితే ఆర్థికంగా స్వతంత్రులు కావడానికి అవకాశం వుందా ? ఆర్థికంగా స్వతంత్రులు అయితే వారంతటవారే సామాజికంగా స్వతంత్రాన్ని పొందుతారా ? యీ మీమాంస వచ్చినపుడు గాంధిగారు చెప్పింది ఏమంటే, మన దేశం చాలా కాలం నుంచి పరాయి పరిపాలనలో పడి నయితిక విలువలు పోగొట్టుకుంది. దేశంలో రాజకియ స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కూడా నయితిక విప్లవం రానిదే ఆర్థిక పురోభివృద్ధి ప్రయోజనాలు సామాన్య ప్రజలకు గాని లేకుంటే అర్హులయిన ప్రజలకు గాని అందించడం సాధ్యం కాదు. కనుక దేశంలో ముందు నైతిక విప్లవానికి పూనుకొమని వారు చెప్పడం జరిగింది. సరిగా గాంధిగారు చెప్పినట్లు ఆ కార్యక్రమాన్ని అలా నిర్వహించి వుంటే, యీనాడు యీ 38 సంవత్సరాల కాలంలో యీ ప్రణాళికా ప్రయోజనాలు యీ విధంగా దుర్వినియోగం అయి వుండేవి కావు. గాంధిగారు ఈ రకంగా ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యం కొరకు

అవసరమైన కార్యక్రమాలు అమలు జరిపే ముందు నైతికంగా దేశాన్ని పునీతం చేయక పోతే, నైతిక విప్లవం తీసుకురాకపోయినట్లయితే అది అభాసుపాలు అవుతుంది అని యే మజాక్ హోజాయెగా అన్నారు. ఈనాడు అదే మజాక్ అదే అపహాస్యం ఆరు ప్రణాళికల పై కోటానుకోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి ఈ ఆర్థిక ప్రయోజనాలు ప్రజలకు అందలేదని నిపుణులు చెపుతే మరి జవాబు లేని పరిస్థితి ఏర్పడింది. అయితే, గాంధీగారు ఎవరైతే బాపూజీ అనుకుంటున్నామో, దేశస్వాతంత్ర్యానికి నాయకత్వం వహించిన మహనీయుడు అనుకుంటున్నామో, ఆ మహనీయుని మాటలు పెడచెవిని పెట్టి దేశాన్ని తప్పు దారి పట్టించి ఇన్ని కోట్ల రూపాయలు వృథా ఎవరైనా చేసి వుంటే దానికి ఎవరు బాధ్యులు అనేది దేశ ప్రజలు ఒకసారి నిర్ణయం చేయకతప్పదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. నిజంగా, ఇంత కాలానికి ఎక్కడో ఒక సినీ ఫీల్డులో ఉన్నటువంటి రామారావుగారికి బహుశ, యీ విషయం ఎక్కడో వారి మనవులో మెదలింది. వారు ప్రజానీకంలోకి వచ్చారు. ఏమిటిది? ఇన్ని ప్రణాళికలు, ఇన్ని వందల, వేల కోట్లు యిలా ఖర్చు పెట్టి.... ఆ బాపూజీ...

(ఇంటరప్షన్)

అక్షరాలా గాంధీగారు కలలు కన్నటువంటి నైతిక విప్లవం దేశంలో అవసరం వుంది దీని కొరకు కృషిచేయవలసిన అవసరం వుందని వారు గమనించారు. నేను ఎవరిని పొగడటం లేదు. నేను చెప్పుతున్నాను వినండి

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : వారు చెప్పేది సావధానంగా వినండి. బడ్జెట్ రిప్లయి యిచ్చిన తరువాత అడగండి. నేను అనుమతి యిస్తాను.

శ్రీ కె. బాపిరాజు : హి ఈజ్ నెవర్ అడ్రసింగ్ టు ది ఛైర్.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. వరేంద్ర : పాయింట్ ఆఫ్ క్లారిఫికెషన్ సర్.

(శ్రీ నరేంద్ర మరియు బాపిరాజు గార్లు లేచి నిలబడ్డారు.)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : బడ్జెట్ రిప్లయ్ ముందు చెప్పనివ్వండి. తరువాత అడగండి.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర : నాకు చిన్న క్లారిఫికేషన్ కావాలి. నాకు చిన్న అనుమానం వచ్చింది. మహాత్మా గాంధీ గారిని యన్.టి. రామారావు గారితో పోల్చుతున్నారా? లేక రామారావు గారిని మహాత్మాగాంధీతో పోల్చుతున్నారా? తమద్వారా మంత్రి గారిని క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను. సభ్యులు ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. నాకు అర్థం కాక అడుగుతున్నాను. మహాత్మాగాంధీగారి అభిప్రాయాలు సినిమా నటుడు యన్.టి. రామారావు గారి మనసులో మెదిలాయని చెబుతున్నారు. వారిని గాంధీ గారితో పోల్చుతున్నారా? క్లారిఫై చేయవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : నో క్లారిఫికేషన్. ప్రశ్నలు తదుపరి అగడండి.

శ్రీ కె. బాపిరాజు : మంత్రిగారు మాటిమాటికి మైక్‌ను కొడుతూ వుంటే చాలా ఇబ్బందిగా వుంది.

(ఇంటరప్షన్స్ — నవ్వులు)

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ : అధ్యక్షా, నేను యిప్పుడే తమతో మనవి చేసినట్లుగా గాంధీగారు కలలు కన్న నైతిక విప్లవాన్ని దేశంలో తీసుకురావలసిన అవసరం వుంది. రాష్ట్రంలో అమలుపరచవలసిన అవసరం వుంది అన్న వాస్తవం రామారావుగారి మనసులో ఎందుకో కదిలింది, మెదిలింది. అందుకే ఆయన ఆ సినిమా రంగాన్ని వదలి.... రాజకీయరంగంలోకి వాచ్చారు.

(ఇంటరప్షన్స్—చప్పట్లు)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ : బడ్జెట్ రిప్లయ్ తదుపరి క్లారిఫికేషన్ అడగండి. నేను చాలాసార్లు సీటు నుండి లేచి నిలబడి సభా సాంప్రదాయాలను పాటించవలసిందిగా

విజ్ఞప్తి చేశాను. దయచేసి సభాకార్యకలాపాలు జరుగుతున్నప్పుడు సహకరించండి, అని అందరు సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— మంత్రిగారి ఉపన్యాసం ముగిసిందా ?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— లేదు, ఆవుతూ వుంది.

శ్రీ యం. సాంబయ్య (నేరెళ్ళ) :— సమయం తక్కువ వుంది అన్నారు. 36 మంది సభ్యులు మాట్లాడినారు. సమాధానాలు యివ్వమనండి. ఉపోద్ఘాతంతోనే 45 నిముషాలు గడిచిపోయాయి. ఏదయినా సమాధానం యిప్పటివరకు వచ్చిందా ? ఆర్థిక మంత్రిగారు ఉపమానాలతో కాలం గడుపుతున్నారు. గాంధీయిజంను, యన్. టి. రామారావుగారిని పొగుడుతూ. రామరాజ్యంలో మహేంద్రజాలం జరుగుతోంది.

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ పి. మహేంద్రనాధ్ :— అధ్యక్షా, నేను యిప్పుడే మనవి చేసినట్లుగా యింతకాలానికి.... ...

ముఖ్యమంత్రి (శ్రీ యన్. టి. రామారావు) :— నేను మహాత్ముడిని కాదు. ఆయన గౌరవంతో తెలుగుదేశం పార్టీ అధ్యక్షునిగా సంబోధించారు. నేను అతి స్వల్ప జీవిని. నేను పేదవారి పాదాలక్రింద అణువును అని మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్సు)

శ్రీ పి. మహేంద్రనాధ్ :— నేను రామారావు గారిని గాంధీజీకి సమతుల్యులు అని అనలేదు. నేను చెప్పింది గాంధీగారు రాజ్యాంగపరంగా ప్రభుత్వాలు నిర్వహించే వారిపయిన దేశంలోని అశేష ప్రజానీకంఎవరయితే ఆర్థికంగా, సామాజికంగా, స్వాతంత్ర్యం అనుభవించకుండా వున్నారో, వారికి ఆ స్వాతంత్ర్యం అందేటట్లు చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గాని, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు గాని చేపట్టవలసిన కార్యక్రమాలగురించి గాంధీగారు చెప్పింది రాష్ట్రంలోగాని, దేశంలోగాని నైతిక విప్లవం వస్తే తప్ప....

(ప్రతిపక్షాల సభ్యులు లేచి నిలబడ్డారు)

శ్రీ యం. బాగారెడ్డి :— తమరు కూడా సెలవు యిచ్చారు అధ్యక్షా, సమయం తక్కువ వుంది. 36 మంది సభ్యులు సూచనలు యిచ్చారు. మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారా ? ఉపోద్ఘాతంతోనే 1-30 నిముషాలు అవుతే సభకు ఈ ప్రభుత్వం ఏమి సమాధానం యిస్తుంది, ఆ విషయం చెప్పండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ప్రతిపక్షనాయకుల ప్రతిపాదనను నేను అంగీకరిస్తున్నాను. నేను చెప్పేది, అటువంటి ఆలోచన రామారావు గారికి కలపడం ప్రజల ఎదుటకు వారు రావడం ప్రజలు వారిని గౌరవించడం, చివరకు వారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును చేపట్టిన వెంటనే, ఏమి చేపట్టినారంటే, మన రాష్ట్రంలో వున్న కనీసం కోటి కుటుంబాలకు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం యివ్వడం ద్వారా వాళ్ళ కాళ్ళమీద వాళ్ళు నిలబడడానికి అవకాశం యిచ్చారు. నేను ఎందుకు చెబుతున్నానంటే కొందరు సభ్యులు సంక్షేమ కార్యక్రమాలను విమర్శించారు. సంక్షేమ కార్యక్రమాలలో అతి ముఖ్యమైనది ఈ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం. ఈ పథకం ద్వారా సామాన్యునికి న్యాయం జరిగిందా, లేదా, అని ఆలోచిస్తే ఈ విషయంలో ఒక చిన్న మనవి చేయదలచుకున్నాను ఈనాడు ఆంధ్రదేశంలో ఎవరికైతే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం యిస్తున్నామో, వారు అంతకు పూర్వం బజార్‌లో రూ.3/రూ.3-50 లకు కొనేవారు.

ఆ లెక్కనే చూసినట్లయితే మరి ఈనాడు రు 1-50 పైసలు ఒక కేజీ చొప్పున అంటే మనము ఒక బీదవానికి నెలకు 25 కేజీల బియ్యం ఇస్తున్నాము. అంటే ఒక నెలకు రు. 37-50 పైసలు రాష్ట్రపరంగా సబ్సిడీ రూపంలో ఈ కోటి కుటుంబాల ప్రజలకు అందుతోందని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రెండు రూపాయలు కేజీ బియం పర్యవసానముగా ఈనాడు రాష్ట్రంలోని తెలంగాణా జిల్లాలలోను, రాయలసీమ జిల్లాలలోను కరువు పరిస్థితులు ఎవయితే కనబడుతున్నాయో ఆ కరువు పరిస్థితులలో ఈ రెండు రూపాయలు కేజీ బియ్యము పథకం అమలులో లేకపోయినట్లయితే సామాన్యునికి, పేదవానికి ఆహారధాన్యాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయి అందుబాటులో ఉండేవి కావు. నిజం చెప్పాలంటే ఈ రెండు రూపాయల కేజీ బియ్యం పథకం బీదవారికి ఒక వరప్రసాదం. దీనిని మరి కొందరు గౌరవసభ్యులు విమర్శించారు. అందుకని నేను మనవి చేయదలచుకొన్నది ఏమిటంటే తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాలకి-అవి రెండు రూపాయలు కేజీ బియ్యం కానివ్వండి లేకపోతే సగం ధరకు ధోవతులు,

చీరలు పంపిణీ చేసే కార్యక్రమం కానివ్వండి, వ్యవసాయ కూలీలకు పెన్షన్ ఇచ్చే కార్యక్రమం కానివ్వండి, వితంతువులకు పెన్షన్స్ ఇచ్చే కార్యక్రమం కానివ్వండి, చివరకు గర్భిణి స్త్రీలకు ఆర్థికంగా సహాయం చేసే కార్యక్రమాలు కానివ్వండి ఏవయితే ఉన్నాయో వాటిని ఈ ప్రభుత్వం అనాలోచితంగా, ఆదర్శరహితమంగా, సిద్ధాంతము లేకుండా, సిద్ధాంత ప్రతిపాదనలు లేకుండా ఈ కార్యక్రమాలను చేపట్టిందని ఎవరూ భ్రమలో వుండకూడదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. ఇంత బేక్ గ్రవుండ్ తమ దృష్టికి తెచ్చిన ఉద్దేశం ఏమిటంటే దేశములో ఒక నైతిక విప్లవం వస్తే తప్ప సామాజిక ప్రయోజనం సామాన్యునికి దక్కదన్న గాంధిజీ ఆశయాన్ని అమలుపరచడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖచ్చితముగా ఆమోదించినదని మనవి చేయడానికి మాత్రమే ఇంతమాత్రం వివరణ ఇచ్చానని మనవి చేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి కొందరు గౌరవసభ్యులు, కొందరు ఇతరులు అసలు ఈ సంక్షేమ కార్యక్రమాలు, అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు హానికరమని అనేంత దూరం వెళ్ళారు. నేను వారికి క్లారిఫై చేయదలచుకొన్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ విధానాన్ని గురించి మనవి చేయదలచుకొన్నాను దేశములో సంక్షేమంతో కూడనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమం అది అభివృద్ధి కార్యక్రమం కాదని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గుర్తిస్తుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(అధికారపక్ష సభ్యులు బల్లలు చరిచారు)

ఈ వాస్తవాన్ని గాంధీజీ కూడా చెప్పారు. మరి వివరయినా పార్టీల నాయకులు సంక్షేమం లేకుండా అభివృద్ధి కార్యక్రమం ఉంది అని నమ్మినట్లు ఉంటే అది వారి పార్టీ విధానం, వారి పార్టీ విశ్వాసం. మరి ఆ మాట వారు ప్రజలను ఒప్పించగలిగితే ఒప్పించనివ్వండి కాని మాకు మాత్రం విశ్వాస ఉన్నది. సంక్షేమంతో కూడినటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమమే అభివృద్ధి కార్యక్రమం. ఆ అభివృద్ధి కార్యక్రమం చేపట్టక పోయినట్లయితే అది అభివృద్ధి కార్యక్రమం కాదు. అందువల్లనే ఈ 38 సంవత్సరాల కాలములో ఏవయితే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలుచేశామని చెపుతున్నారో వాటిలో సంక్షేమం ఏ నిష్పత్తిలో ఏ దామాషాలో ఇమడలేదో ఆ దామాషాకు అది అభివృద్ధి కార్యక్రమం కాదని అందువల్లనే దాని ప్రయోజనం ప్రజలకు దక్కలేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

ఇప్పుడే ప్రతిపక్ష నాయకులు బాగారెడ్డిగారు వారు ఇచ్చిన సూచనలకు సమాధానం చెప్పమన్నారు. పెద్దలు బాగారెడ్డిగారు డెయిరీ డెవలప్మెంట్ గురించి చెపుతూ ఇక్కడేమో ఎక్కువ ధర వసూలు చేస్తున్నారు బొంబాయి పట్టణంలోను, మహారాష్ట్ర

లోను మన కంటే తక్కువ ధర వారు ప్రవేశపెట్టారు ఇది న్యాయం కాదన్నారు. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం కంటే ఎక్కువ ఏమీ చేయడం లేదు. నేను చదువుతాను. చదివినందువల్ల వారికి పూర్తిగా ఆన్సర్ వస్తుంది.

The actual price of milk in Andhra Pradesh and Maharashtra are as follows: 4.5 per cent fat milk in Maharashtra costs Rs- 4 50 ps. per litre while in our State it is Rs. 4.60 per litre. 3 per cent toned milk is Rs. 3.80 in Bombay while it is only Rs. 3.60 in Andhra Pradesh. Toned milk is subsidised to the extent of 0.60ps. per litre to help the poor people to buy milk with lower fat content. అంటే ఇప్పుడు మనవి చేసినది మహారాష్ట్రకు మనకు, వారు రు. 4-30 మనము రు. 4-60 పైసలు ఇస్తున్నాము. అంటే దీని వెనుక ఉన్నటువంటి ప్రధానమైన ఆలోచన ఈ సంవత్సరం వర్షాలు లేక పాలు ఇచ్చే పశువులకు మేత కూడా సమకూర్చుకోవడం ఒక సమస్యగా ఖర్చుతో కూడిన వ్యవహారంగా పరిణమించినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉత్పత్తిదారుకు కనీసమైన రిలీఫ్ కల్గించడ న్యాయం అని కొంతవరకు పెంచడం జరిగినదని అది గౌరవసభ్యులు ఎవరైనా ఉత్పత్తిదారులు ఈ కాలములో కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడి పాల ఉత్పత్తికి సంబంధించిన జంతువులకు గడ్డి ధర పెరిగినా సరే అదే ధర ఇవ్వడం న్యాయం కాదు. మహారాష్ట్రలో వర్షాలు బాగా పడి అక్కడ పాలు ఉత్పత్తి చేసే పశువులకు గడ్డి కొరకు అదనపు ఖర్చు లేకపోవడం వల్ల ఆ రూపములో చేసి ఉంటారు. కాని మన దగ్గర మాత్రం పాల ఉత్పత్తిదారులకు కొంత రిలీఫ్ కొంత ఉపశమనం కలిగించాలనే ఉద్దేశము కొద్దీ మనము ధరలు పెంచడం జరిగిందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం. నాగారెడ్డి: గౌరవ స్పీకరు గారు ఈ రోజు ఇక్కడ లేకపోవడం నాకు డిస్‌ఎడ్వాంటేజిగా ఉంది. వారి దగ్గర కూడా బొంబాయి డెయిరీ డెవలప్‌మెంట్ వారి లిస్టు ఉంది. గవర్నమెంటు సప్లయి చేసినది ఉన్నది. గౌరవనీయ మంత్రిగారు నాకు పెర్సనల్‌గా తెలుసు. నాకు పెర్సనల్ ఫ్రెండ్‌షిప్ ఉంది. రాంగ్ ఫిగర్ ఎవరో వారికి తెచ్చి ఇచ్చినట్లుగా కనిపిస్తోంది. మహారాష్ట్రలో 4.5 శాతం ఫేట్ ఉన్న పాలు రు. 3-30 పైసలకు వారు అమ్ముతున్నారని. మన దగ్గర 4 శాతం ఫేట్ ఉన్న పాలు కార్డ్‌హోల్డర్స్‌కి రు. 4-50 పైసలకు కార్డ్సు లేనివారికి రు. 4-60 పైసలకు అమ్ముతున్నారు. ఇంక పర్చేజింగు ప్రయిస్ చూస్తే 7 శాతం ఫేట్ మహారాష్ట్రలో రు. 4-20 పైసలు ఇస్తున్నారు మన దగ్గర రు. 3-10 పైసలు. రైతుల దృష్టిలో చూస్తే కూడా మనము రైతులకు రు. 3.10 పైసలు ఇస్తున్నాము. వారు రు. 4-20 పైసలు ఇస్తు

న్నారు. అక్కడ పర్చేజర్స్ దృష్టిలో చూస్తే 3 శాతం ఫేట్ ఉన్న పాలు మనం కార్డుహోల్డర్స్‌కి రు. 4-50 పైసలకు ఇస్తే వారు 4.5 శాతం ఫేట్ ఉన్న పాలు రు. 3-30 పైసలకు ఇస్తున్నారు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— నేను వివరణ యిచ్చాను, ప్రతిపక్ష నాయకులు యిచ్చిన వివరణ దృష్ట్యా మరల ప్రభుత్వం పరిశీలన చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. మూసివేయబడిన చిల్లింగ్ సెంటర్స్‌ని రివైవ్ చేయాలని సలహా యిచ్చారు. ఈ చిల్లింగ్ సెంటర్స్ రీఓపెనింగ్ ఫిజీబిలిటీ పైన ప్రభుత్వంచే నియమించబడిన ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ నివేదిక ప్రభుత్వ కన్సిడరేషనులో వుంది స్టోరేజి ఫెసిలిటీస్, మార్కెట్ ఫెసిలిటీస్ తగినన్ని ప్రొవైడ్ చేయలేదు, వ్యవసాయోత్పత్తులకు తగిన రెమ్యూనరేటివ్ ప్రైస్ ఫిక్స్ చేయలేదని అన్నారు. ఈ విషయం ఈ సభలో అనేకసార్లు చర్చకు వచ్చింది. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు నిన్ననే ఒక ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పారు. వ్యవసాయోత్పత్తుల ధరలు నిర్ణయించే అధికారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పరిధిలో లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం చేయవలసివుంది. గతములో ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్ర ప్రభుత్వ దృష్టికి అనేక సార్లు తీసుకురావడం జరిగింది. రైతు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు ధర లభించడం లేదు. ధరలు నిర్ణయించేటప్పుడు రైతు ఉపయోగించే ఎరువులు, ఇన్‌పుట్స్ వీటన్నిటిని కూడా అగ్రికల్చరల్ ప్రైసెస్ కమీషన్ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని చెప్పడం జరిగినంది. ఈ కమీషన్‌లో మన రాష్ట్రమునకు చెందిన ఒక ప్రతినిధిని కూడా ఇన్‌క్లూడ్ చేయడానికి ఆమోదించింది. మన రైతు పండించే పంటకు గిట్టుబాటు అయిన, న్యాయమైన ధర లభించేటట్లు చూడడానికి, మనం ప్రాతినిధ్యము వహించడానికి అవకాశం వుంది. గిడ్డంగుల నిర్మాణానికి తక్కువ మొత్తం కేటాయించారన్నారు. ఇన్‌స్టిట్యూషనల్ ఫైనాన్సెస్ ద్వారా మార్కెట్స్, గోదాముల నిర్మాణానికి అవకాశం వుంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ సదుపాయాలను ఉపయోగించి వాటి నిర్మాణానికి పూనుకొంటుంది. మన హైదరాబాదు ఎయిర్ పోర్ట్ ఇంటర్‌నేషనల్ ఎయిర్‌పోర్ట్‌గా చేయాలని ఇంప్రెస్ చేయడం జరిగింది. దానివల్ల మన వ్యవసాయోత్పత్తులు విదేశాలకు ఎగుమతి చేయడానికి వీలు అవుతుంది. తగిన ధర రావడానికి అవకాశం వుంటుంది ఈ విషయంలో గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయముతో రాష్ట్రప్రభుత్వం పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నది, దీనిని అనేక సార్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా ప్రయత్నం చేస్తున్నాం. గౌరవ సభ్యులు కూడా వారి పార్టీ పరముగా ఈ విషయంలో సహకరిస్తే తొందరగా దీనిని సాధించగలుగుతాము. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో సాంకేతిక కళాశాలు ప్రారంభించుటకు స్థానిక ప్రజల నుంచి ఫండ్స్ కలెక్ట్ చేయడం గురించి చెప్పారు, సీట్ల కేటాంపులో స్థానిక విద్యార్థులకు ప్రాధాన్యత యివ్వాలని

రూల్ ప్రొవైడ్ అయిలేదు. దీనిని ఎగ్జామిన్ చేయవలసి వుంటుంది. అడ్మిషన్స్‌లో స్థానిక విద్యార్థులకు యివ్వడంలో ప్రొవిజన్ చేయవలసి ఉంటుంది.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— సభ్యులు చెప్పిన ప్రతి విషయాన్ని చెబుతూ మంత్రిగారు సమాధానం యివ్వక్కర్లేదు. వారు తీసుకున్న చర్యలు చెబితే చాలు.

శ్రీ మహేంద్రనాథ్ :— నాకేమీ అభ్యంతరం లేదు గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకులు చెప్పిన దానికి చెబుతున్నాను. ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు సభ్యుల సూచనలకు సమాధానాలు వ్రాతపూర్వకంగా పంపించమంటే తప్పక ఆ సూచనను అంగీకరిస్తూ తమ పెర్మిషన్‌తో శలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ :— మైనారిటీస్ గురించి ఏమీ చెప్పలేదు.

مائنارٹیز کے تعلق سے جلد جواب دیں ۔

شری پی مہندر ناتھ ۔ آپ کا جواب ضرور دوں گا ۔ مواد مکمل تیار ہے ۔ تھوڑا صبر کیجئے

تھوڑا انتظار کریں ۔

ఏమైనా గౌరవ సభ్యులు చేసిన సూచనలకు సమాధానం అందచేయకుండా వుండాలనేది నా ఉద్దేశ్యము కాదు.

میں آپ سے خواہش کرتا ہوں کہ آپ اپنی کرسی سنبھالیئے .....

شری محمد امان اللہ خان ۔ ہم خاموش بیٹھنے نہیں آئے ہیں ۔ آپ کو چاہیئے کہ ...

ہمارے کیے ہوئے سوالات کا جواب دیدیں ۔

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఆర్థికమంత్రిగారు సమాధానం పూర్తిగా చెప్పి ముగించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— శ్రీ రాజేశ్వరరావుగారు కొన్ని సూచనలు చేశారు. పన్నుల ఎగవేతవల్ల రాష్ట్రాదాయానికి దెబ్బ తగులుతోంది. దానిని అరికట్టడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొన్నారని వారు అడిగారు. బకాయీలు రాబట్టడానికి ఈ ప్రభుత్వం అధి

కాలంలోకి వచ్చిన తరువాత కఠినమైన చర్యలు తీసుకొన్నది. ప్రధానంగా సంబంధిత శాసనాలలోని లోపాలను సవరించి అవసరమైన చర్యలను తీసుకోవడం జరిగింది. పన్నుల ఎగవేతకు ఎలాంటి అవకాశం యివ్వడం లేదు. నూటికి నూరు పాళ్లు అపగలగామని చెప్పే పరిస్థితి రాలేదు. ఈ లక్ష్యం దిశకు కృషి జరుగుతోంది. రాష్ట్రం ఎంతో రుణ గ్రస్తం అయిందన్నారు. జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలని చెప్పారు. 31 మార్చి 1986 నాటికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మొత్తం ఋణము రు. 2773.80 కోట్లు కాని గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు రు. 5800 కోట్లు కాదు.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— కేంద్ర ప్రభుత్వానికి యివ్వవలసిన ఋణాలు పబ్లిక్ డేట్స్ కలిపి చెబుతున్నారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మన ప్రభుత్వం చెల్లించవలసిన మొత్తం ఋణం గురించి చెబుతున్నాను.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— మరొకసారి పరిశీలన చేయండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— పరిశీలిస్తాం. కనీస వేతనాల చట్టాన్ని కట్టు దిట్టముగా అమలు జరిపి బడుగువర్గాల ప్రజలకు న్యాయం కలిగే విధంగా చూడాలన్నారు. వారితో పూర్తిగా ఏకీభవిస్తున్నాను. దానికవసరమైన చర్యలు అప్పుడే తీసుకొనడం జరిగింది. రాజేశ్వరరావుగారి పరిభాషలో చెప్పాలంటే వ్యవస్థాపరమైన మార్పు వస్తే గాని న్యాయం చేయలేరని వారు తన ఉపన్యాసములో నొక్కి చెప్పారు. దానితో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏకీభవించే వ్యవస్థను రద్దు చేయడం జరిగింది కనుక మినిమమ్ వేజెస్ ఆక్టును అమలుపరచి, దాని ప్రయోజనం ప్రజలకు అందే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ సి హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ధన్యవాదాలు నా ఉపన్యాసములోని మిగతా విషయాలను కూడా పరిశీలించండి. భూస్వామ్య వ్యవస్థ నిర్మూలన గురించి చెప్పండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్:— భూసంస్కరణల చట్టము ఎప్పుడో వచ్చింది. ఈ చట్టము జరిగినప్పుడు మాట్లాడినవారిలో వీరు కూడా వున్నారు. ఇప్పటివరకు ఏమి జరిగినదీ వారికి తెలియనది కాదు. భూసంస్కరణల అమలుకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన వంతు పాత్రను నిర్వహించడములో ఏ మాత్రం వెనుకంజ వేయదు. ఈ మధ్య చల్లపల్లి రాజావారి భూములను సేకరించి పేదవారికి యివ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర) :— వీరు రెవెన్యూ మంత్రిగా సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పు తరువాత చట్టానికి సవరణ తెస్తామన్నారు, దానికి సమాధానం కావాలి,

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తనవంతు బాధ్యతను నిర్వహించడంలో ఏ మాత్రం వెనుకంజ వేయడం లేదు ఈ భూముల పంపిణీ చేయడంలో అవసరమైన చర్యలు తీసుకొంది. సుప్రీమ్ కోర్టు తీర్పును అమలుపరిచే విషయంలో లా డిపార్టుమెంటు పరిశీలించి అవసరమైన సవరణలు రూపొందించాలని కోరడం జరిగింది. లా డిపార్టుమెంటు పరిశీలనలో వున్నాయి. ప్రభుత్వ పరిశీలన అయిన వెంటనే శాసన రూపములో ఇక్కడకు తీసుకురావడం జరుగుతుంది. అందువల్ల భూసంస్కరణలకు సంబంధించి తన బాధ్యతను విస్మరించినదని అనుకోవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. టక్స్ ఎవేషన్ గురించి శ్రీ రామవరెడ్డిగారు చెప్పారు. భూసంస్కరణల గురించి చెప్పారు. వాటిని గూర్చి మనవి చేశాను. ఆరోగ్య కేంద్రాలలో డాక్టర్స్ లేరన్నారు. వెంటనే డాక్టర్స్‌ని వేయాలన్నారు అవసరమైన చర్యలు తీసుకొంటున్నాం. గిరిజన ప్రాంతాలలో కొన్ని ప్రోత్సాహకాలు కల్పించి వెంటనే నియమించాలని. మిగతా ఖాళీలను తరువాత భర్తీ చేయాలని ఆలోచిస్తున్నాం. అవసరమైన నిర్ణయం తీసుకొంటున్నామని మనవి చేస్తున్నాను. గ్రామాలను సెల్ఫ్ సఫిషియెంట్‌గా చేయడానికి తీసుకొనే చర్యలు ఏమిటి అని శ్రీ రామకృష్ణారావుగారు అన్నారు హెల్త్ అండ్ మెడికల్ ఆఫీసర్స్‌ని వేయాలన్నారు. వేయడానికి ప్రభుత్వం అంగీకరించిందని చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. రామకృష్ణారావు (ఖమ్మం) :— గ్రామాలు సఫిషియెంట్ అయి వాటి సమస్యలను అవే పరిష్కరించుకొనేదానికి ఏమి చర్యలు తీసుకొంటున్నారు ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మండల వ్యవస్థలో వారు చెప్పిన మేరకు ఏర్పాటు చేసుకొనడానికి అవకాశం వుంది. మిత్రులు విద్యాసాగరరావుగారు ఒక మాట చెప్పారు.

While referring to the report of the public Accounts Committee for which Sri E Ayyapu Reddy was the Chairman and the report of wich was presented in 1985, the M. L. A. stated that the Committee suggested measures to plug thn loop-holes in the evasion of sales-tax. అది ఇప్పుడే మనవి చేశాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, మీరు ఒక సాంప్రదాయం పెట్టారు. క్వశ్చన్ అవరు అన్నప్పుడు టైముకు కరక్టుగా క్లోజ్ చేస్తున్నారు. అలాగే నం. 1-30 వరకు అన్నప్పుడు క్లోజ్ కావాలి. ఇంకా వారు అన్సరు యివ్వడం ఏమిటి, మేము క్లారిఫికేషన్స్ అడుగవలసి వున్నవి. అందుకని సాయంత్రం 4 నుండి 6 గంటల వరకు పెట్టండి సభను. సభను యింకా ఎప్పటివరకు కొనసాగిస్తారు రెండు గంటలు అయింది. వారి రిప్లయితోనే సమాప్తం కాదు. తరువాత మా క్లారిఫికేషన్స్ వుంటాయి. మూడు అవు

తుందా నాలుగు అవుతుందా? ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా వున్నారు. వారిని అడిగి సాయంత్రం 4 నుండి 8 వరకు సభను పెట్టండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :- నేను మొదటే మనవి చేశాను. ఒకవేళ గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన వాటికి వ్రాతపూర్వకంగా అందించుమంటే అభ్యంతరం లేదు. పోతే విద్యాసాగరురావు గారు యిచ్చిన ప్రధాన సూచనలలో ఒకటి ఏమి చెప్పారంటే, ఇటీవల పోచంపాడు చీఫ్ ఇంజనీరును అవినీతి చర్యల గురించి పట్టుకున్న విషయములో ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారన్నారు. ఆ విషయములో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలలో ఒక భాగంగానే వారిని పట్టుకోవడం జరిగింది. ఈ అవినీతికి ఆస్కారం కలిగించే ఏ అధికారిని అయినా పట్టుకొని యికముందు అటువంటి ఆస్కారం లేకుండా చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అన్ని విధాల కృషి చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను వారు యింకొక మాట చెప్పారు. వారే కాదు. మా పక్షాన వున్న విద్యాధరరావుగారు మిగతా పెద్దలు కూడా చెప్పారు-అటుకులు, మురమురాలు మీద పన్నులు వేస్తున్నారు ఏమిటి అని - అది యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన యాక్టు కాదు. ఈ ప్రభుత్వం చేసిందేమంటే మల్టిపుల్ టాక్స్‌ను సింగిల్ టాక్స్‌గా మార్చింది. అయినప్పటికీ గౌరవ సభ్యులు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చినప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మురమురాల పైన అటుకుల పైన పన్ను విధించడం కాదనే అభిప్రాయానికి వచ్చిందని మనవి చేస్తున్నాను. అమానుల్లాఖాన్ గారు ఒక మాట అడిగారు.

శ్రీ మహమ్మద్ అమానుల్లాఖాన్ :- వారు ఉర్దూలో చబితే బాగుంటుంది.

اسپیکر صاحب میں معزز مسٹر امان اللہ خان صاحب سے یہ عرض کرنا چاہتا ہوں کہ وہ اپنی تقریر میں یہ کہا کہ موجودہ وقف بورڈ کو قانونی اختیارات حاصل نہیں ہیں۔ جیسے ہندو اوقاف کو حاصل ہے۔ لحاظ وقف بورڈ کو بھی قانونی اختیارات ملنا چاہیئے۔ حکومت کو غور کرنے کا مشورہ دیا ہے۔ اس تعلق سے میں یہ عرض کرنا چاہتا ہوں کہ اس وقت جو قانون نافذ العمل ہے وہ مرکزی حکومت کا ہے۔ یہ پارلمنٹ کا منظور شدہ ہے۔ اس قانون میں ترمیم کرنے کا حق ریاستی حکومت کو نہیں ہے۔ لیکن امان اللہ خان صاحب کے کہنے کا مقصد یہ ہے کہ وقف بورڈ کو قانونی اختیارات حاصل ہونا چاہیئے۔ میں ان کی توجہ مبذول کروانا چاہتا ہوں کہ موجودہ قانونی دفعہ 15 کے تحت حاصل ہے۔

وقف کی جائیداد کی نگرانی وغیرہ کے لئے اس قانونی اختیارات کو وہ استعمال کر سکتے ہیں۔
میں عرض کرنا چاہتا ہوں کہ دفعہ 15 کا مطالعہ کریں تو ممبر کو سکون مل سکتا ہے۔ ریاستی حکومت اپنی سطح پر وقف بورڈ کو کیا قانونی اختیارات کی ضرورت ہے۔ ہم اس پر غور کرنے کے لئے تیار ہیں۔

وزارت رسول خاں صاحب نے اپنی تقریر میں کہا کہ قلی قطب شاہ کے بارے میں ...
چیف منسٹر صاحب نے جو تیقن دیا تھا کہ قلی قطب شاہ اربن ڈیولپمنٹ اتھارٹی کے لئے 30 کروڑ روپئے دیئے جائیں گے۔ اس بارے میں میں یہ عرض کرنا چاہتا ہوں کہ آسنے واحد میں 30 کروڑ روپئے خرچ نہیں کئے جائیں گے۔ اس وقت شہر کی ترقی کے لئے صرف 10 کروڑ روپئے کی جو ٹنگ منظوری دی ہے۔ لیکن اس وقت کے موازنہ میں 4 کروڑ روپئے رکھے گئے ہیں۔ اب تو ان کے ذہن سے شبہ دور ہونا چاہئیے کہ چیف منسٹر صاحب نے جو 30 کروڑ روپئے کا اعلان کیا تھا۔ وہ ملنے والے نہیں ہے۔ ایسا نہیں ہے بلکہ وقتاً فوقتاً ریاستی حکومت قلی قطب شاہ اربن ڈیولپمنٹ اتھارٹی کو پیسے دینے والی ہے۔

شری محمد مکرم الدین ۔ کب اجرا کرنے والے ہیں۔

شری پی جنیدر ناتھ ۔ جو تعمیری کام ہو رہے ہیں۔ اس وقت وہ اسکیمات بنا کر حکومت کے پاس بھیج دیئے گئے ہیں۔ اس کے پیش نظر رقومات کی اجرائی عمل میں آرہی ہے چیف منسٹر نے جو وعدہ کیا تھا اس میں کوئی شبہ نہیں ہے۔ اس پر عمل ہو رہی ہے۔

شری محمد امان اللہ خاں ۔ مانار ٹینیر کے تعلق سے ....

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఈ హౌస్‌లో యీ రకమైనటువంటి సిస్టం యింతకుముందు ఎప్పుడు లేదు. ప్రతి మెంబరును వుద్దేశించి, మీరు చెప్పిన దానికి రిప్లయి యిది అని చెబితే మళ్ళి వారు క్లారిఫికేషను అంటే మళ్ళి సమాధానం అని పూర్తి ఉపన్యాసం కాకముందే చెప్పే పద్ధతి ఎప్పుడూ లేదు. ఇప్పుడు కొత్త సిస్టం పెట్టి వున్న నార్మ్సును తీసివేయడం ఏమిటి? మొత్తం స్టేటుమెంటు యిచ్చిన తరువాత మేము క్లారిఫికేషన్సు అడిగితే అప్పుడు వారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఎంతో మంది మిత్రులు ఎన్నో విషయాలు చెప్పారు వాటికి జవాబు చెప్పకుండా ఏవో ప్రతిపక్షమువారి కొద్ది పేర్లు తీసుకొని అక్కడక్కడ కొద్ది విషయాలు చెబితే ఏట్లా? బడ్జెటుపైన చాలా మంచి మాట్లాడారు. బడ్జెటును సీరియస్‌గా తీసుకున్నట్లు లేదు. ప్రజలందరికి సంబంధించి, సరైన జవాబు చెప్పాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— చాలా విషయాలు వున్నవి—చెప్పవలసినవి

మిస్టరు డిప్యూటి స్పీకరు :— బడ్జెటు మీద సంక్షిప్తంగా రిప్లయి యివ్వండి.

2-00 p.m. ఆర్థికశాఖామాత్యులు చెబుతున్నారు కదా, వారి ప్రసంగం పూర్తి అయిన తరువాత సభ్యులు క్లారిఫికేషను అడుగవచ్చును.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :— చాలామంది చాలా సూచనలు చేసారు. కాని కొంతమంది చెప్పినవాటిలో కొన్ని మాత్రమే చెబుతున్నారు ఈ విధంగా ఎప్పుడూ జరుగలేదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గౌరవ సభ్యులు చర్చల సందర్భంలో వారు నొక్కి చెప్పిన వాటికి సమాధానం వివరంగా చెప్పాను చాలామంది సభ్యులు చాలా సలహాలు ఇచ్చారు. వాటిలో కొన్నింటికైనా సమాచారం అందించాలని అందిస్తున్నాను. ఇప్పుడు సమయం అయిపోయింది. నాకున్నటువంటి ఇబ్బంది నాకు ఉంది, సభ్యులకుండే ఇబ్బంది సభ్యులకుంది. గౌరవ సభ్యులందరికీ సమాధానం చెప్పాలంటే సాధ్యం కాదు.

శ్రీ ఎన్. నరసింహారెడ్డి :— అధ్యక్షా, అప్పుడే 2-05 నిమిషములు అయింది. 28వ తేదీన ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారిని పూర్తి చేయమనండి.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు సీనియర్ సభ్యులు హౌసులో ఈ విధంగా ఫైనాన్సు మినిస్టరుగారు ఎప్పుడైన సమాధానాలు చెప్పారా? ఫలానా మెంబరు ఫలానా విధంగా అడిగారు అని ఎప్పుడు చెప్పడం జరుగలేదు.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— శ్రీ విజారత్ రసూల్‌ఖాన్‌గారు మాట్లాడుతూ హాస్పిటల్సులోని మందులు గురించి, మెడికల్ సెంటర్సులో డాక్టర్సు గురించి చెప్పారు. ఆ విషయంలో ప్రభుత్వం పరిశీలించి తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, టైము చాలా అయింది. మంత్రిగారు రిప్లయి సరిగా చెప్పనే లేదు. మీరు ఇప్పుడే పూర్తి చేయాలనుకుంటే సభ్యులు అడుగవలసిన ఎన్నో అనుమానాలు మిగిలిపోతాయి. అందుచేత బుధవారంనాడు చెప్పమనండి.

శ్రీ వి. శ్రీరాములు (వర్ధన్నపేట) :— 6 కోట్ల ప్రజలకు సంబంధించిన బడ్జెట్ డిస్కషన్ చేసేప్పుడు ఆర్థికమంత్రిగారు ఆషామాషీగా రిప్లయి ఇవ్వడం శోచనీయము. ఇది 6 కోట్ల ప్రజలకు సంబంధించిన బడ్జెటు విషయం. మంత్రిగారు ఇచ్చిన సమాధానం అషామాషీగా ఉంది. మంత్రిగారి సమాధానం అయిన తరువాత మేము క్లారిఫికేషన్సు అడగడానికి సమయం కావాలి. అందుచేత సాయంత్రం 4 గంటలకు పెట్టండి.

శ్రీ సి.హెచ్. రాజేశ్వరరావు :— ఇప్పటికే చాలా కాలాతీతం అయింది. అందుచేత ఈ చర్చ ఇప్పటికి సమాప్త చేసి సాయంత్రం 4 గంటలకు చెప్పమనండి. ఆ తరువాత మేము క్లారిఫికేషను అడుగుతాము. బడ్జెటుపైన ఈ పద్ధతిలో ఏప్పుడూ సమాధానం చెప్పడం జరుగలేదు. సాయంత్రం మంత్రిగారికి పూర్తి టైము ఇచ్చి చెప్ప మనండి. ఇప్పుడు సాధ్యం కాదు. ఈ విధంగా ఎప్పుడూ జరుగలేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— మంత్రిగారి సమాధానం చాలా డిస్ ఎపాయింటింగుగా ఉంది.

(యింట్రప్షన్సు)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— హౌసులో ఈ విధంగా సమాధానాలు చెప్పడం ఎప్పుడూ జరుగలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్రలో ఇదే మొదటిసారి ఈ విధంగా సమాధానాలు చెప్పడం.

మిస్టరు డిప్యూటి స్పీకరు :— సాయంత్రం 5 గంటలనుంచి 6 గంటలవరకు కూర్చుందాము. సాయంత్రం 5 గంటలవరకు వాయిదా వేస్తున్నాను.

(The House then adjourned at 2.06 p.m. till 5·00 p·m. in the evening)

అసెంబ్లీ మరల సాయంత్రం 5-00 గంటలకు సమావేశమైనది

(మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు)

BUSINESS OF THE HOUSE

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— ఉర్దూ పేపర్ సియాసత్ రిపోర్టర్ ?. ఎమ్. వాసీని పంజగుట్ట పోలీసు స్టేషన్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు అక్రమంగా అరెస్టుచేసి హెరాజ్ చేశాడు. ఆయన బోనాల పండగప్పుడు కూడా అలాగే చేశాడు, ప్రెస్ రిపోర్టర్సు మీద ఇలా చాలాసార్లు జరుగుతున్నది. అధ్యక్షా, ఇలాంటివి జరగకుండా చూడాలని మీరు ప్రభుత్వానికి చెప్పాలి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— ప్రెస్సుకు రక్షణ లేకపోతే ఎట్లా ? —వారు స్వేచ్ఛగా పనిచేసే అవకాశం కల్పించాలి.

శ్రీ ఏ. నరేంద్ర :— ఆయనను రోడ్డుమీద పట్టుకుని ఇల్లీగల్‌గా అరెస్టు చేయడం అన్యాయం–ఆయన తన ఐడెంటిటీ కార్డు చూపించినా కూడా పోలీసులు పట్టించుకోలేదు. ప్రెస్సు వారికి రక్షణ లేకపోతే మనం ఏ ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్నాం ?

مسٹر ابراہیم بن عبداللہ مسقتی ۔ روزآنہ ایسے واقعات ہو رہے ہیں ۔ پولیس والے کسی روز ۔
رہنمائے دکن، اور کسی دن میلاپ، اور کسی دن سیاست رپوٹرس کو ہراساں کر رہے ہیں
آج سیاست کے ایک رپوٹر مسٹر باسط کو پکڑ لیا گیا ہے ۔ اسکے علاوہ پولیس والے راتوں میں تقریباً
۱۱ بجے گھر واپس آنیوالے لوگوں کو تنگ پریشان کر رہے ہیں اس پر فوری تحقیقات ہونا چاہئے ۔

శ్రీ బద్దం బాల్‌రెడ్డి :— పోలీసులు, గోల్కొండ తాసిల్దారు అక్కడ ఉన్న భూములను ఆక్రమించుకుని లక్షలాది రూపాయలు గడించుకొంటున్నారు. అనేక లావాదేవీలు నడుపుతున్నారు. ఈ విధంగా పత్రికా విలేఖరులపైన, రాజకీయ నాయకుల పైన తప్పుడు కేసులు బనాయించి ఇబ్బందిపాలు చేస్తున్నారు.

ANNUAL FINANCIAL STATEMENT (BUDGET) FOR 1985-86

(General Discussions)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— ఇప్పుడు ఆర్థికమంత్రి బడ్జెటుపై చర్చకు తమ సమాధానం కొనసాగిస్తారు.

Sri P. Mahendranath :— Mr. Deputy Speaker, Sir. This Morning, I have shared with this House the philosophy behind the overall policies of the Telugu Desam Government which have been reflected in the budget presented. I had also responded to some Hon'ble Members. In this connection, I would like to....

Sri K. Bapiraju :— Sir, Can the Hon'ble Minister read out a statement ? I do not think that he can read out a statement like this I want the Chair to give a ruling on this.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, నాకు చదవాలని ఆసక్తి అంతగా లేదు - కానీ ఉదయం గౌరవ సభ్యులు కొన్ని వివరణలు కావాలని అన్నప్పుడు మరింత సమాచారం యీ రూపంలో స్టేటిస్టికల్ పాయింట్సు మొదలయినవి ఉన్నాయి కనుక సభ్యులకు ఉపకరిస్తుందని చదుపుతున్నాను. కాదంటే పాయింట్సు చెపుతాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్ :— చెప్పండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— కొందరు సభ్యులు నీటి పారుదల పథకాల విషయంలో ప్రభుత్వం శాస్త్రీయమైన దృక్పథం అవలంభించాలని అన్నారు- అంతేకాకుండా

వెనుకబడిన జిల్లాలకు ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని కూడా చెప్పారు. దీనితో రాష్ట్రప్రభుత్వానికి పూర్తి ఏకీభావం ఉంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ పద్ధతిలోనే ఆలోచిస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రతి జిల్లాకు సగటున కనీసం 42.8 శాతం నీటిపారుదల ఉండాలి గాని అనంతపూర్, ఆదిలాబాదు వెనుకబడిన జిల్లాలకు 14 2 శాతం మాత్రం ఇలాంటి వసతులు ఉన్నాయి. ఆ ప్రాంతాలను దృష్టిలో పెట్టుకొమ్మని చెప్పారు. ప్రభుత్వం కూడా ఏ ప్రాంతాలు రాష్ట్రస్థాయి సగటు వసతులకు చేరువలో లేవో ఆ ప్రాంతాలు వీలయినంత తొందరగా మిగతా జిల్లాలలో సమతుల్యం చేయడానికి చర్యలు తీసుకుంటుంది. జూరాల, సింగూరు మున్నగు ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం త్వరితం చేయాలని కూడా సభ్యులు చెప్పారు. ప్రభుత్వం కూడా దాదాపు వారు కోరినట్లుగానే ఈ సంవత్సరం బడ్జెటులో ఈ ప్రాజక్టులను త్వరితంగా పూర్తి చేయాలనే అవసరమయిన మేరకు నిధులు సమకూర్చడం జరిగింది. ఎక్సైజ్ డ్యూటీ కేంద్ర ఆదాయం పన్ను కన్సయిన్‌మెంట్ టేక్సు మొదలయిన వాటి విషయంలో మన వంతు కనీసం పది శాతం అయినా రావాలని, అందుకు ప్రభుత్వం గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని సభ్యులు అన్నారు ఈ కన్సయిన్‌మెంట్ టేక్సు అమలు జరపాలని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ వచ్చాము కాని ఇంతవరకు కన్సయిన్‌మెంట్ టేక్సు అమలుపరచడానికి శాసనపరమైన చర్యలు కేంద్రం తీసుకున్నట్లు కనపడటం లేదు. రాష్ట్రంలో 15 లక్షల ఎకరాలు బినామీ భూములు ఉన్నాయి. ఈ బినామి భూములు, భూములు లేని పేదవారికి పంపిణి చేయవలసిందనీ చేయడానికి అవసరమయిన చర్యలు తీసుకోమని కొందరు సభ్యులు కోరారు. ఈ 15 లక్షల ఎకరాల బినామీ భూమికి సంబంధించిన బినామీ ఖాతాదారులు ఎవరో తెలియదు. ఏ రూపంలో ఎవరిని బినామీ ఖాతాదారులుగా నిర్ణయించాలి -సభ్యులు చెప్పలేదు. సాధారణంగా సుప్రీం కోర్టు తీర్పు తరువాత ల్యాండు రిఫారమ్స్ క్రింద ఎవరయినా బినామీ వ్యవహారాలు చేసి, ల్యాండు రిఫారమ్స్ క్రింద వారు సమర్పించవలసిన స్టేట్‌మెంట్సులో చేర్చకుండా ఉంచి, ఇతరుల పేర్లలో వ్రాసుకొని ఉంటే దానిని ఒకసారి ట్రిబ్యునల్ పరిశీలించి తీర్పు ఇచ్చిన తరువాత ఆ తీర్పును తిరిగి పరిశీలించడానికి వీలులేని పరిస్థితి శాసనపరంగా ఉంది. శాసనం సవరిస్తే తప్ప ఒకసారి ట్రిబ్యునల్ ఇచ్చిన తీర్పులు పరిశీలించడానికి వీలులేదని శాసన నిపుణులు సలహా చెప్పడం ఆ సలహా, సుప్రీం కోర్టు తీర్పు దృష్టిలో పెట్టుకొని ఇప్పుడు ఉన్న ల్యాండు రిఫారమ్స్ చట్టానికి ఏరకమయిన సవరణలు అవసరం నిర్ధారించవలసి ఉంది. అది రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆలోచనలో ఉంది. అది పూర్తి అయిన తరువాత గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన మేరకు 15 లక్షల ఎకరాలా 12 లక్షల ఎకరాలా శాసనపరంగా నిర్ధారించిన తరువాత నిర్ణయించడానికి వీలు ఉంటుంది.

మరో సభ్యుడు చర్చల సందర్భంలో యేమి చెప్పినారంటే ప్రజలకు మేలు చేయాలని. రాజకీయ సంకల్పం ఉన్నట్లయితే రాజ్యాంగం అడ్డురాదన్నారు. ఈ సందర్భంలో గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి మన రాష్ట్రంలో జరిగినటువంటి వాస్తవాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. అదేమిటంటే యీ నాడు మన రాష్ట్రంలో పేద ప్రజలకు కిలో బియ్యం రూ. 2 లకు సప్లయి చేస్తున్నది సెంట్రల్ పూల్ నుంచి 10 లక్షల టన్నుల బియ్యాం వారు యిస్తున్నారు. మేము కోరేదేమిటంటే యీ రాష్ట్రం వ్యవసాయ రాష్ట్రం. ఇక్కడ వరి ధాన్యం పండుతున్నది. ఇది ప్రభుత్వమే, నేరుగా మిగతా 12 లక్షల టన్నుల బియ్యన్ని సేకరించి పేదవారికి సప్లయి చేస్తామంటే అది వల్లకాదన్నారు. ఇక్కడ గౌరవ సభ్యులు యేమన్నారంటే సంకల్పం ఉంటే రాజ్యాంగం అడ్డు రాదన్నారు. ఇది సంకల్పం కాదా ? పేదవారికి యిస్తున్న యీ 22 లక్షల టన్నుల బియ్యం యీ రాష్ట్రంలో పండిన బియ్యం యీ రాష్ట్ర ప్రజలకు పంపిణీ చేయడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, రాష్ట్ర ప్రజలకు హక్కులేదా ?

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— పాయింటు అఫ్ క్లారిఫికేషన్ సార్. ఏ రాష్ట్రంలో పండించిన బియ్యాన్ని ఆ రాష్ట్రంలోనే ప్రజలకు యివ్వాలని, ఏ రాష్ట్రంలోని వనర్లు ఆ రాష్ట్రానికై అంటే మిగతా రాష్ట్రాలు యేమవుతాయి ? పెట్రోలియం ఉందంటే అది మనకు దొరకదు. అస్సాంలో ఉంటుంది. అది మనకు సరఫరా కావాలి కదా.

(యింటరప్షన్స్)

దయచేసి మీరు కూర్చోవాలి.

శ్రీ కె. వి. నారాయణరావు :— మీరు కూర్చోండి.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— స్పీకర్‌గారి ద్వారా మీరు కూర్చోవాలని చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— బడ్జెటుమీద రిప్లయి జరుగుతున్నప్పుడు యెవరూ యింటరప్టు చేయవద్దు. అది అయిన తర్వాత మీ అందరికీ మాట్లాడడానికి అవకాశం యిస్తాను.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— తమరు కూర్చోవాలని చెప్పాలి కాని అక్కడ ఉంచే వారు "మీరు కూర్చోండని" అనవచ్చునా ?

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— నేను రూలింగు యిచ్చి ఉన్నాను. కూరు చోండి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గౌరవనీయులయిన ప్రభాకరరావు గారికి ఒక సంశయం కల్గింది. నేను ఏదో వేరే రాష్ట్రంలో పండిన ధాన్యం మనకు యిమ్మని అడగలేదు. మన రాష్ట్రంలో మనకు అవసరానికి మించి మిగిలి ఉంటే యితర రాష్ట్రాలకు పంపవద్దు అని అనలేదు. నేనన్నదేమిటంటే ఈ నాడు మన రాష్ట్రంలో ఒక కోటి కుటుంబాలకు 22 లక్షల టన్నుల బియ్యం కిలో రూ. 2 లు క్రింద ఈ సరఫరాలో ఎఫ్. సి. ఐ. రేటు ప్రకారం 10 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఈ సెంట్రల్ పూల్ నుంచి మనము పొందగల్గుతున్నాము. మిగతా 12 లక్షల టన్నుల ధాన్యమునకు ఒక వయిపు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు నిర్వహించలేక రెండవ వైపు ప్లాన్‌కు కావలసిన నిధులు సమ కూర్చుకోవడానికి బాధపడుతున్న ఈ తరుణంలో ఒక బీద సామాన్య మానవునికి కిలో బియ్యం రూ. 2 లకు యివ్వడానికి మన రాష్ట్రంలో సరిపోయే ధాన్యం ఉండగా యెక్కువ ధర చెల్లించవలసి వస్తున్నది. ఇది న్యాయం కాదు. దీనిని పరిశీలించమని చాలాసార్లు కేంద్రాన్ని అడిగినప్పుడు వారు మన మొర ఆలకించి ఉంటే మన రాష్ట్రానికి యింతకంటే యెక్కువ న్యాయాన్ని కల్గించడానికి వీలుండదేమోనని మనవిచేస్తున్నాను. రైస్ మిల్లర్స్ వారి కొనుగోలు రీత్యా ధర, వారి వ్యాపార రీత్యా లాభాలు యివన్నీ దృష్టిలో ఉంచుకొని రాష్ట్ర బొక్కసం నుంచి చెల్లించి 12 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఈ నాడు పేదవారికి సప్లయి చేస్తున్నాము. ఇది వారి దృష్టికి యెందుకు తెస్తున్నానంటే గౌరవ సభ్యుల సూచన సందర్భంలో ఈ విషయం చెప్పినారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి నిజంగా ప్రజలకు మేలు చేయాలనే సంకల్పం ఉంటే వారికి రాజ్యాంగం అడ్డురాదని అన్నారు. ఈ 12 లక్షల టన్నుల బియ్యం ఈ రాష్ట్రంలో పండిన బియ్యం మన రాష్ట్రంలో వాడుకోవడానికి అడ్డం వస్తుందా ? గౌరవ సభ్యులు ప్రశాంతగా ఆలోచించాలని ప్రార్థిస్తున్నాను. మరో సూచనలో గౌరవ సభ్యులు చెప్పి నారు. రాష్ట్రములో రైతు పండించిన పంటలకు గిట్టుబాటు ధర రావడము లేదని అన్నారు మీరైనా, అగ్రికల్చరల్ మార్కెటింగ్ సొసైటీస్ ద్వారా యీ ధాన్యాన్ని నేరుగా కొనుగోలు చేసి రైతులకు గిట్టుబాటు ధర యిప్పించడానికి వీలుందే మోనని పరిశీలించమని ఒక సలహా యిచ్చినారు. దీనికి యిదివరకే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన విధాన రూపంలో చెప్పింది. ఈ మార్కెటింగ్ వ్యవస్థను కొంత పటిష్టం చేసి రైతు పండించిన ధాన్యానికి యీ నాడు న్యాయమైన ధర రాకపోతే మార్కెటునుంచి గోదాములో దానికి గిట్టుబాటు ధర వచ్చేవరకు అందులో నిల్వచేసుకొని వెనువెంటనే ఆ రైతుకు

యిబ్బందులు అధిగమించడానికి కొంత మార్కెటు నుంచి చెల్లించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంబంధిత అధికారులను కోరడం జరిగింది. అది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. అది జరిగినట్లయితే కనీసం చాలామంది చెప్పినట్లు మనం ధరలను నిర్ణయించలేకపోయినా కనీసం మార్కెట్‌లో ధర వచ్చే వరకు రైతు తన ధాన్యం గోదాములో నిల్వ చేసుకొనేందుకు వసతి కల్పిస్తే కొంత మేలు కల్గుతుంది. ఇప్పుడు వేర్ హవుసింగు కార్పొరేషన్ యాక్ట్ క్రింద పెద్ద పెద్ద ఇండస్ట్రియలిస్ట్స్, యితర పెట్టుబడిదారులుతాము కొనుగోలు చేసిన ధాన్యానికి డబ్బు తీసుకొని వ్యాపారం కొనసాగించే అవకాశాలు ఉన్నాయి. ఇటువంటి అవకాశం సామాన్య ప్రజలకు యెందుకు వర్తించకూడదనేది యిందులో ప్రధానంగా ఎదురవుతున్న సమస్య. గోదాముల వసతి యీ రాష్ట్రంలో రైతులకు కలిస్తే తప్ప రైతు తన ధాన్యాన్ని అక్కడ నిల్వ చేసుకొని దానిపైన వారు క్రెడిట్ పొందడానికి సాధ్యం కాదు. కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీలైనంత తొందరగా వేర్ హసింగు కార్పొరేషన్ నిధులనుంచి యితర యినిస్టిట్యూషన్స్ నుంచి తమకు రావలసింది రాబట్టి మన రాష్ట్ర బడ్జెట్టులో కేటాయించడానికి యెంతవరకు వీలుంటే అంతవరకు చేయవచ్చును. మార్కెటు ఫెడ్ నిధి అని ప్రతి మార్కెట్లో ఒకటి ఉంది. ఆ నిధి నుంచి చెల్లించి యిటువంటి గోదాములలో ఉన్న ధాన్యం యెంతవరకు అవకాశం ఉంటే అంత ధాన్యాన్ని ఉపయోగించుకొనడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే పూనుకుంటుంది. మరో సభ్యుడు రాష్ట్రాభివృద్ధిని కోరుతూ పాటించవలసి ప్రధాన సూత్రం రెవెన్యూ ఎక్స్పెన్‌డిచర్, కేపిటల్ ఎక్స్‌పెన్‌డిచర్ మధ్యన న్యాయబద్ధంగా దామాషా ఉండవలసిన అవసరం ఉందని యిది రాష్ట్రప్రభుత్వం దృష్టిలో ఉంచుకోవాలని వారు సలహా యిచ్చినారు. ఇది చక్కటి సలహా. కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండెచరు అంటే రాష్ట్రానికి కొన్ని సంస్థలు సృష్టించడం, కొన్ని సదుపాయాలు కల్పించడం వంటి ప్రాతిపదిక మీద కొన్ని వసతులు కల్పించడం జరుగుతుంది. ఇటువంటి దానికి ప్రాధాన్యత యివ్వదగినదే. ఇప్పుడే చెప్పాను. గోదాముల నిర్మాణం మా ప్రభుత్వ ధ్యేయమని. గౌరవ సభ్యులు యిచ్చిన సలహాను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము సమర్థిస్తున్నదని మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు గౌరవ సభ్యులు ప్రశాంతంగా వినాలని మనవి చేస్తున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వము ఎన్నికలలో రెండు రూపాయల కిలో బియ్యము అని చెప్పి ఎన్నికలలో గెలిచిందని ఒక విమర్శ చేశారు. రెండు రూపాయల కిలో బియ్యము జనాకర్షణీయమైన కార్యక్రమము అని విమర్శించారు. రామారావుగారు మొదటిసారిగా రాజకీయాలలో ప్రవేశించినప్పుడు వారికి ఎవరు అండగా నిలబడ్డారు ? అప్పుడు రెండు రూపాయల కిలో బియ్యము స్కీము లేదే ? ధోవతి చీర స్కీము లేదే ? గర్భిణీ స్త్రీలకు సహాయం

లేదే ? వ్యవసాయ కూలీలకు పెన్షన్ను లేవే ? అప్పుడు జనాకర్షణ కార్యక్రమాలు ఏమీ లేవే ? ఏమీ లేనప్పుడు ఆకర్షణ ఎట్లాగు వచ్చింది ? ప్రజలు సమర్పించారు. అంతేగాని రెండు రూపాయల కిలో బియ్యము జనము ఆకర్షించేందుకే రాష్ట్రములో ఈ కార్యక్రమము ప్రవేశ పెట్టారని చెప్పడం న్యాయంకాదు. నేను ఉదయం మనవి చేశాను, ఇది రాజ్యాంగ రీత్యా ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము నిర్వహించవలసిన కర్తవ్యం అని. ఈ బాధ్యతలను ఈ రాష్ట్రము విస్మరించిననాడు ఉనికిని కాపాడుకొనలేదు. ప్రజలు ఇప్పుడు చైతన్య వంతులైనారు. 35 సంవత్సరములు గడిచింది. రాజ్యాంగం మనకు యిచ్చినది ఏమిటి ? ఇది జనాకర్షణ కార్యక్రమము కాదు. రాజ్యాంగ పరంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తన కర్తవ్యాన్ని. తన బాధ్యతను గుర్తించిందని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. యావత్తు భారతదేశము ఈ రోజు కాకపోయినా రేపటికైనా గుర్తిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను. చేనేత కార్మికులకు కోఆపరేటివ్ సంస్థల ద్వారా ఆదాయాన్ని పెంచడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని గౌరవసభ్యులు కొందరు ఈ చర్చ సందర్భంగా చెప్పారు. ఆ కార్యక్రమమే ఈ నాడు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేపట్టింది. ఎక్కడా కూడా ఏ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఊహించనిది కలలో కూడా ఊహించనిది మన రాష్ట్రములో జరుగుతున్నది. సగము ధరకు చీర, ధోవతి సప్లయి చేస్తున్నామని, ఇంకా సప్లయి చేయాలని నిర్ణయించామని, ఇది చాలా శ్రేయోదాయకంగా ఉందని మనవి చేస్తున్నాను. సామాన్య మానవునికి, పేదవారికి, కొనుగోలుశక్తి లేని వారికి చీర, ధోవతి సగము ధర రాష్ట్ర ప్రభుత్వము భరించి మిగతా సగముధరకు మాత్రమే వారికి అందచేస్తున్నాము. చేనేత కార్మికులకు ఎంత పని కల్పించవలసి ఉందో అంత అవసరమైన పని ఈ పథకం ద్వారా యివ్వగలుగుతున్నాము. ఈ కార్యక్రమము చేనేత కార్మికులకు, ఇటు సామాన్య ప్రజానీకానికి ఉభయత్రా ఉపయోగకరమయిన కార్యక్రమము. ఈ కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్ ఆర్థిక పరిస్థితిని పెంచడానికి గౌరవ సభ్యులు యిచ్చిన మంచి సలహాను ప్రభుత్వము యిదివరకే గుర్తించి ఆమోదించిందని మనవి చేస్తున్నాను. కరువు ప్రాంతాలలో రైతులకు, వ్యవసాయ కూలీలకు పనులు కల్పించడానికి అవసరమయిన చర్యలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వము యింతకు పూర్వమే చేపట్టవలసిన అవసరం ఉందని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. అదే విషయాన్ని రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టికి తెచ్చింది. 400 కోట్ల రూపాయలు పైగా ఈ కరువు తట్టుకోవడానికి అవసరం ఉంటుందని యిప్పటివరకు కేంద్ర ప్రభుత్వము 80 కోట్ల రూపాయలు యిచ్చిందని, ఈ సొమ్ము గత సంవత్సరము నుంచి యిచ్చినటువంటి సొమ్ము

అని. రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తన వంతు మేలు చేయవలసిన దానికి నిధులు సమకూర్చుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వ నిధులు రాకముందే మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కరువు పనులు కార్యక్రమము చేపట్టిందని గౌరవసభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను. మరొక సభ్యులు మాట్లాడుతూ ఈ రాష్ట్రములో ఇరిగేషను ప్రాజెక్టులు ఎప్పుడు పూర్తి అవుతాయో తెలియదు అని. రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే 15,000 కోట్ల రూపాయలు పబ్లిక్ రుణంగా తీసుకుని కేంద్ర ప్రభుత్వము యొక్క ఆమోదం పొంది వెంటనే కార్యక్రమము చేపట్టినట్లయితే మన రాష్ట్రానికి ఎక్కువ మేలు జరుగుతుందని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. ఈ కార్యక్రమము ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఏ రకంగా చేయడానికి అవకాశం కలుగుతుందో రాష్ట్ర ప్రభుత్వము తన మేరకు అదనంగా దాని అవసరాలను దాని సాధ్యాసాధ్యాలను తీవ్రంగా పరిశీలించి సాధ్యమయినంతవరకు ఉపక్రమిస్తుందని వెనుకంజ వేయవలసిన అడ్డము రాకూడదని అనుకుంటున్నానని నేను మనవి చేస్తున్నాను. రాష్ట్రములోని గూడురు ఎలక్ట్రికల్ కంపెనీ నుంచి ఇన్స్యులేటర్సు ఇక్కడ ఉన్నటువంటి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటి బోర్డు వారు ఈ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి కంపెనీ వారు ఉత్పత్తి చేసినటువంటి వస్తువులు కొనుగోలు చేసి సహకరించవూనుకోవడం లేదని బయట రాష్ట్రాల నుంచి ఇనుస్యులేటర్సు కొనుగోలు చేసుకుంటున్నారని ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఈ విషయాన్ని పరిశీలన చేసి యీ రాష్ట్రములో ఉత్పత్తి అవుతున్న పరికరాలు కొనాలని ఒక గౌరవసభ్యులు కోరారు. రాష్ట్ర విద్యుత్ మండలి ఆ ధోరనిలోనే, ఆ దృక్పథముతోనే వ్యవహరించి ఆ కంపెనీ నుంచి పరికరాలను కొనుగోలు చేసినది. ఇన్స్యులేటర్సు విషయంలో ఇక్కడ ఉన్న నియమాలననుసరించి ఆ పద్ధతులననుసరించి ప్రకటించినటువంటి నోటిఫికేషను ప్రకారం టెండర్సు పిలిచి అమోదించి చూసినట్లయితే ఆ పరికరాలు రేట్సు ఎక్కువగా ఉండడము వలన బయట రాష్ట్రాల రేట్సు తక్కువ చెప్పడం వలన విధిలేని పరిస్థితిలో పిలిచిన టెండర్సు ప్రకారం బయట రాష్ట్రాల నుంచి కొనడం జరిగింది.

దాని వుద్దేశ్యం రాష్ట్రంలో వున్నటువంటి ఇండస్ట్రియల్ ప్రొడక్షన్ను కించపరచాలని కానీ, లేకుంటే దాన్ని తక్కువ దృష్టితో చూడాలనికానీకాదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ లక్ష్యం, ధ్యేయం. రాష్ట్రంలోఉత్పత్తిచేసే పారిశ్రామికఉత్పత్తులను రాష్ట్ర ప్రభుత్వ అవసరాలను ఎంతఎక్కువమోతాదులో వినియోగించడానికి వీలువుంటే అంత ఎక్కువమోతాదులో వినియోగించడానికి వీలు వుంటే అంత ఎక్కువ మోతాదులో వినియోగించుకోవడం.వినియోగించుకోవలసిన అవసరాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వంగుర్తించింది. అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులుకొందరుమాట్లాడుతూ, హెల్త్ సెంటర్స్లో డాక్టర్సులేరు. మందులులేవు. అందువల్ల ఆ ప్రాంతాలలోని ప్రజలు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. అని అన్నారు. నేను ఉదయం మనవి చేశాను. అంతే కాదు గౌరవ ఆరోగ్య శాఖామంత్రిగారు కూడా అనేకసార్లు 5-30 p.m.

అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది. అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటున్నాము అని. గిరిజన ప్రాంతాలకు డాక్టర్లను పంపించడానికి ప్రత్యేక పద్ధతిలో సెలక్షన్ చేయడం జరుగుతుందని నేను ఉదయం మనవి చేశాను. అలాగే మిగతా హెల్త్ సెంటర్స్‌లో గానీ, సివిల్ ఆసుపత్రులలో గానీ ఎక్కడయితే రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా డాక్టర్ల పోస్టులు ఖాళీలు వున్నాయో వాటిని భర్తీ చేయడానికి అవసరమైన చర్యలు ప్రభుత్వ పరంగా తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను. దాదాపు 600 మంది డాక్టర్ల అవసరం ఉందని అంటున్నారు.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చిన్న చిన్న వస్తువుల మీద—అటుకులు, మురమురాలు—పన్నులు వేస్తున్నారు ఏమిటని గౌరవ సభ్యులు ప్రశ్నించారు. నేను ఉదయం మనవి చేశాను. బహుశా వీరు నేను మళ్ళీ చెబితే సమయాన్ని హరించినట్లు భావిస్తారేమో.

(ఇంటరప్షన్స్—నవ్వులు)

గౌరవ సభ్యులు దాన్ని అంగీకరించారు కూడా. అధ్యక్షా, అలాగే భూసంస్కరణల విషయం చెప్పడం జరిగింది.

గౌరవసభ్యులుకొందరు మండలవ్యవస్థ బాగానేవుంది. కానీ ఇటీవల గ్రూప్ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్‌ను పంచాయితీ వ్యవస్థలో క్రొత్తగా సృష్టించారు. రెవెన్యూ డిపార్టుమెంట్ ఆధ్వర్యంలో గ్రామాధికార వ్యవస్థను రద్దు చేసిన తరువాత, విలేజ్ అసిస్టెంట్ల వ్యవస్థ ఏదయితే ఆవిర్భవించిందో ఈ రెండూకూడా (గ్రూప్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ అండ్ అసిస్టెంట్స్) పెద్దపెద్ద గ్రామాలకుకూడా అందుబాటులో లేనందున, వీరు ఏ స్థలంలో వుండవలసింది స్థల నిర్దేశం చేయనందున రైతులు బాధపడే అవకాశం వుంది. కనుక స్థల నిర్దేశం చేయండి అన్నారు. అవసరమైతే పెద్ద గ్రామాలలో అయినా విలేజ్ అసిస్టెంట్లను గానీ, గ్రూప్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్‌ను గాని అందుబాటులో వుండేల చేయండని అన్నారు. అధ్యక్షా పెద్ద గ్రామాలకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్ యిదివరకే వున్నారు. చిన్న గ్రామాలకు మరీ చిన్న గ్రామాలకు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్స్‌ను వేసే వ్యవస్థను ఈనాడు నెలకొల్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తలపెట్టి అమలు పరుస్తునటువంటి ఈ గ్రూప్ ఎగ్జిక్యూటి ఆఫీసర్స్ వ్యవస్థ కానీ, లేదా విలేజ్ అసిస్టెంట్ల వ్యవస్థ కానీ, గవురవసభ్యులు కొందరు అనుభవపూర్వకంగా చెబుతున్నట్లు ఏమయినా ఆలోచించడానికి వీలున్న నేమో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలించడంలో మాత్రం అభ్యంతరం వుండకూడదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

బడ్జెట్‌లోటును గురించి నేను హృదయం మాట్లాడాను. కో ఆపరేటివ్ మరియు మార్కెటింగ్ డిపార్ట్‌మెంటులను ఒక పరిధిలోనికి తెచ్చినట్లయితే సేల్స్‌టాక్స్ ఎగవేతను కొంతవరకు అరికట్టడానికి పనికి వస్తుంది కనుక ఆ సూచనను పరిశీలించండని కొందరు గవురవసభ్యులు చెప్పారు. దీన్ని పరిశీలించడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదని, నిజంగా గవురవసభ్యులు వూహించినట్లుగా, ఆశించినట్లుగా ఈ రెండు డిపార్ట్‌మెంట్లను సమీకరించినందువల్ల అవసరమైతే ఏకీకృతం చేయడం వల్ల రైతులకు మేలు జరుగుతుంది, సేల్స్‌టాక్స్ ఎవేషన్ తగ్గించడానికి వీలు కలుగుతుంది అనుకుంటే రాష్ట్రప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా ఈ అంశాన్ని పరిశీలిస్తుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(మధ్యలో యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డిగారు లేచి ఎ.సి. పనిచేయనట్లు కంప్లయింట్ చేశారు.)

నేను ఎక్కువ సమయం తీసుకోదలచుకోలేదు. రాష్ట్రానికి కేంద్రం నుండి సక్రమంగా నిధులు రావడం లేదని గవురవసభ్యులు చక్కని సలహా యిచ్చారు. మన వంతు మన రాష్ట్ర ప్రజలనుండి ఆ యా పద్దుల క్రింద కేంద్రప్రభుత్వ బొక్కసానికి ఏవయితే వస్తున్నాయో ....

(ఇంటరప్షన్స్)

ప్రతిపక్షసభ్యులు గౌరవ మంత్రిగారు తమవైపు తిరిగి మాట్లాడవలసిందిగా కోరారు :—

(నవ్వులు)

శ్రీ యన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి ,— అధ్యక్షా, పాయింట్‌ఆఫ్ ఆర్డర్. సభ్యులనుతప్ప బయటవారిని వుద్దేశించి వారు మాట్లాడకూడదు. ఈ విషయం వారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా నేను కేవలం మన ఆర్థిక శాఖ అధికారుల వంకా మాత్రం చూస్తున్నాను. తమకు యిస్తున్న స్టాటిస్టికల్ ఫిగర్స్ సరిగా వున్నాయో, లేదో....

(నవ్వులు)

తమకు ఎలాంటి పొరబాట్లు లేని స్వచ్ఛమైన రీతిలో వాస్తవ విషయాలను అందజేయ డానికి అటు చూశాను. లేకపోతే యిటే చూసేవాడిని.

శ్రీ డి. శ్రీపాదరావు :— అటు ముఖ్యమంత్రిగారిని, ప్రెస్‌ను చూసినటు కనబడితేను, అడిగాము.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఉదయం నేను మనవి చేశాను. గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనలతో మిగిలిపోయిన వాటిని నేను మనవి చేసి శెలవుకు అనుమతి కోరుతున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— చేనేత కార్మికులకు రంగులు రసాయనాలు యారను సబ్సిడైజుడు రేట్సుకి ఇవ్వాలని చాలా మంది సభ్యులు చెప్పడం జరిగింది. ఆ విషయం గురించి ప్రభుత్వం ఏమైనా చేయదలచుకుందా ?

శ్రీ పి. మంహేంద్రనాధ్ :— ఇప్పుడే ఉదయం మనవి చేసినట్లు ఒక్కొక్క కార్యక్రమం ఇది అని పిన్ పాయింటు చేయక పోయినా ప్రభుత్వ విధానాన్ని తలపెట్టిన ఆదర్శాన్ని, అనుసరించి తమకు ఉన్నటువంటి పరిమిత వనరులలో తమ జీవితాన్ని గడపడానికి వీలు లేక బాధ పడుతున్నటువంటి వారు చేనేత కార్మికులు కాని, వ్యవసాయ కూలీలు గాని సమాజంలో మరొక రంగాని వారందరికి ప్రభుత్వము ఏదో ఒక విధంగా చేయూత నిచ్చి వాళ్ళ కాళ్ళపైన వాళ్లు నిలబడి బ్రతక డానికి వసతులు కల్పించాలనేది ప్రభుత్వం న్యాయంగా గుర్తించింది.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— నేను స్పెసిఫిక్‌గా ప్రశ్న అడిగితే అయిన ఉపన్యాసము ఇస్తున్నారు. చేనేత కార్మికుల విషయం పరిశీలిస్తున్నారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాధ్ :— ఈ విషయాన్ని పరిశీలిస్తాము. దీనికి సంపూర్ణమైన సమాచారము నా దగ్గర లేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— పోలసీ మేటరు చెప్పేటటువంటి బడ్జెట్ ప్రసంగంలో పోలసీ మేటరుని అడిగితే సమాధానంలేదు అంటే ఎట్లా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాధ్ :— ఇప్పుడు ఒక పోలసీ ప్రకారంగా బలహీన వర్గాలకు సంబంధించినంతవరకు ప్రభుత్వము ఆ నిర్ణయం తీసుకున్నది. ఈ చేనేత కార్మికులు కూడా అందులో వస్తారు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— చేనేత కార్మికులకు ప్రత్యేకంగా ఏమి చేశారు అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— తమకు చేసినటువంటి సూచన రాష్ట్రప్రభుత్వ ఆలోచనకు భిన్నమైనదికాదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— నీ ముక్క ఏది అంటే చుట్టుచుట్టి ఇది అని చూపించునట్లుంది ఈ సమాధానం. చేనేత పారిశ్రామికులకు ప్రత్యేకించి ఏమి చేస్తున్నారు అని అడిగాను అది ఆలోచిస్తామనో చేస్తామనో చెప్పకుండా ఇట్లా చెప్పడం చాల విచారకరం. సరిగా చెప్పాలి.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :—తప్పనిసరిగా పరిశీలిస్తాము. దానికి సందేహంలేదు.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— రెండవది. 600 మంది డాక్టర్లను పి. హెచ్. సి. లలో వేస్తాము, పరిశీలన చేస్తాము అన్నారు. ఈ పరిశీలన అనే మాట నేను చాల సంవత్సరాలనుండి వింటున్నాను. నేను గత 19 సంవత్సరాల నుంచి పరిశీలిస్తాము అనే మాటను వినడం నాకు అనుభవం ఉంది. దానికి లిమిట్ పెట్టాలి. ఒక డెడ్ లైను పెట్టి ఫలానా డేటు లోపుగా చేస్తాము, ఫలానా నెలలో చేస్తాము అని స్పెసిఫిక్‌గా చెబుతారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— మాకు హెల్తు డిపార్టుమెంటు నుంచి అందిన సమాచారాన్ని బట్టి పరీక్షలు నిర్వహించడం జరిగింది ఈ నెలాఖరులోగా సెలక్షన్ కార్యక్రమం పూర్తి చేస్తారు అని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— అధ్యక్షా, ఇందాక మంత్రిగారు మనవిచేస్తూ గూడూరు సిరామిక్ విషయంలో మన రాష్ట్రంలో తయారు చేసేటటువంటి గూడూరు సిరామిక్ ఫ్యాక్టరీకి ఉపయోగించే మెటీరియల్‌ని మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు ప్రిఫరు చేయకుండా ఎక్కడో బీహారునుంచో ఇంకోచోట నుంచో అక్కడ తక్కువ రేటుకి వస్తున్నది అని చెప్పి సబ్ స్టాండర్డు మెటీరియల్ తెప్పిస్తున్నారు మన రాష్ట్రంలో ఉన్న పరిశ్రమను ఇంప్రూవ్ చేయడంలేదు అని వారు స్పెసిఫిక్‌గా మెన్షన్ చేయడం జరిగింది. అటువంటి పరిస్థితిలో వారు ఎక్కువ కోట్ చేశారు అన్నారు మరి బీహారులో తక్కువకి ఇస్తున్నారు, మీరు కూడా ఇస్తారా అని వారితో ముందు నెగోషియేట్ చేశారా ? చేయకపోతే కారణం ఏమిటి ? ఇప్పుడైనా ప్రభుత్వం రాష్ట్రంలో దొరికే పరిశ్రమలను ప్రోత్సహిస్తారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— రాష్ట్రంలో ఉత్పన్నం అయ్యే పరిశ్రమల ఉత్పత్తిని రాష్ట్రప్రభుత్వం అవసరమైన దానిని తీసుకోడానికి నూటికి నూరు పాళ్ళు ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కుడిపూడి ప్రభాకరరావు :— వారు ఎక్కువ కోట్ చేసిన కారణంచేత తీసుకోము అన్నారు, మరి వారితో కనీసం నెగోషియేట్ చేసి తక్కువ ధరకు వారు కూడా ఇస్తారేమో తెలుసుకునేందుకు వారితో కనీసం నెగోషియేట్‌చేసి తరువాత ఇతర రాష్ట్రాలకు ఆర్డరు ఇవ్వవలసినది. నెగోషియేట్ చేశారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గౌరవ సభ్యులు చేసినటువంటి ప్రస్తావన ప్రకారం ఒకవేళ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు కూడా ఇదివరకు ఇలాంటి నెగోషియేషన్స్ జరపడానికి అవకాశం ఉండి ఆ అవకాశాన్ని తీసుకోకుండా రాష్ట్ర పారిశ్రామిక ఉత్పత్తులను అశ్రద్ధచేసి ఇతర రాష్ట్రాలకు ప్రాధాన్యత ఇచ్చి ఉన్నట్లయితే తప్పనిసరిగా పరిశీలన చేస్తాము. ఇక ముందు అలాంటి నెగోషియేషన్స్ జరపడానికి వీలు ఉంటే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అది కూడా చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— బీదల కొరకే అని వారు అందుకే ఉన్నాము అని చెబుతూ రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం అని చెబుతున్నారు. కాని ఆ 25 కిలోలు వారికి సరిపోవడం లేదు. దానికి 25 కిలోల నుంచి 50 కిలోలకు పెంచడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

నవ్వులు

నవ్వండి. నవ్వండి. మీరు నవ్వుతు ఉంటే ప్రజలు తెలుసుకుంటారు.

(ఇంటరప్షన్సు)

మనము డిమోక్రాటిక్ ప్రిన్సిపుల్సు అని చెబుతూ ఉన్నాము. మున్సిపల్ కార్పొరేషనుకి కోఆపరేటివ్ సొసైటీస్‌కి ఎన్నికలు యెప్పుడు జరుపుతారో చెబుతారా? మూడవది. గవర్నమెంటు ఎంప్లాయీస్ విషయంలో సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంటు వచ్చింది. దీని విషయంలో అక్షరాల సుప్రీమ్ కోర్టు జడ్జిమెంటుని పాటిస్తారా లేదా?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, నాకు తమరు అనుమతి ఇచ్చింది గౌరవ సభ్యులు చర్చ సందర్భంలో సమాధానాలు చెప్పడానికి మాత్రమే. మిగతా విషయాలకు ఆయా శాఖలకు సంబంధించిన మంత్రులు ఉన్నారు. వారు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ ఎన్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అది పాలసీకి సంబంధించినది కదా. సభ్యులు కూడా చెప్పారు. 25 కిలోలకు సరిపోవడంలేదు దానిని 50 కిలోలకు పెంచాలి అని

మున్సిపల్ కార్పొరేషనుకి కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీలకు ఎన్నికలు జరగడం లేదు. సభ్యులు చెప్పారు. అందుకే కదా హైదరాబాదులో రోడ్డులు అవి అధ్వాన్నంగా ఉన్నా అని సభ్యులు సూచించారు కదా. నేను సబ్జక్టును దూరము అయి ఏమీ అడగడంలేదు ఇది కూడా క్లారిఫికేషను కొరకే.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— ఆయా శాఖల మంత్రులు తమ డిమాండ్స్ వచ్చినప్పుడు తమరు చెప్పిన విషయాలగురించి విస్పష్టంగా చెపుతారు.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— డిమాండు సందర్భంలో స్పెసిఫిక్ మేటర్స్ వస్తాయి. బడ్జెట్‌పై సాధారణ చర్చ జరిగేటప్పుడు పాలసీ మేటర్స్ గురించి మేము అడగవచ్చు. చర్చలలో మున్సిపల్ కార్పొరేషన్‌కు ఎన్నికల నిర్వహణకు సంబంధించిన అంశం వచ్చింది, అట్లాగే 25 కిలోల బియ్యం సరిపోవడం లేదని, కోటాను పెంచాలని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. కావాలంటే రికార్డ్సు తీసి చూసుకొందాం.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అలాంటి విషయాలగురించి గౌరవ సభ్యులు అడిగివున్నట్లయితే ఆయా శాఖల మంత్రులు తమ డిమాండ్స్ వచ్చిన సందర్భంలో స్పష్టంగా తమకు మనవిచేస్తారు.

శ్రీ ఎస్. ఇంద్రసేనారెడ్డి :— అధ్యక్షా, ఇప్పటికే ఉదయంనుంచి సాయంత్రానికి పోస్టుపోన్ చేశారు. మళ్ళి పోస్టుపోన్ చేస్తారా?

శ్రీ యు. రామచంద్రరాజు (విజయవాడ) :— అధ్యక్షా, సబ్సిడీ బియ్యం మనిషికి 5 కిలోల చొప్పున మాత్రమే ఇస్తున్నారు. ముగ్గురు సభ్యులు ఉన్న కుటుంబానికి 15 కిలోలు, నలుగురు ఉంటే 20 కిలోలు, ఇక అంతకుమించి, ఎంత మంది ఉన్నప్పటికి 25 కిలోలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. నలుగురు సభ్యులు ఉన్న కుటుంబానికి ఒక్కొక్క మనిషికి రోజుకు అర కిలో చొప్పున లెక్క వేసుకొంటే నెలకు 60 కిలోల బియ్యం కావాలి. కాని ఇస్తున్నది 20కిలోలు మాత్రమే. మిగతా 40 కిలోలు మార్కెట్లో కొనుక్కోవలసిందే? పచ్చకార్డు ఉన్న పేద వర్గాలవారికి పూర్తి రేషన్ ఇవ్వడంలోగల ఇబ్బందులు ఏమిటి? అదేవిధంగా సంవత్సరాదాయం ఆరు వేల రూపాయల లోపు ఉన్న వారికి మాత్రమే పచ్చకార్డులు ఇస్తున్నారు ఈ రోజులలో రిక్షా కార్మికుడు, మునిసిపల్ కార్మికులు, తదితర చిన్న కార్మికులకు సైతం అంతకు మించిన ఆదాయం ఉంది. ఈ విషయం అందరికీ తెలుసు. అంటే రోజుకు 20, 25 రూపాయల ఆదాయం లేకుండా ఏ కుటుంబమూ బ్రతకలేదు. ఒక కుటుంబంలో భార్య, భర్త, ఇద్దరు పిల్లలు—అంటే నలుగురు సభ్యులు మాత్రమే ఉన్నారని అనుకున్నా నెలకు వెయ్యి రూపాయల

ఆదాయం ఉంటే తప్ప ఆకుటుంబం బ్రతకలేని పరిస్థితి ఉంది. అంటే ధరలు ఆ విధంగా ఉన్నాయన్నమాట. అలాంటి పరిస్థితులలో పచ్చకార్డు ఇవ్వడానికి గరిష్ఠ సంవత్సరాదాయ పరిమితిని తొమ్మిది వేల రూపాయలకు పెంచవలసిన అవసరం ఉంది. అలా చేయాలి కాని ఆదాయం విషయంలో కక్కుర్తితో అబద్దాలు చెప్పవలసిన పరిస్థితి ప్రజలకు ప్రభుత్వ విధానాలు నెట్టకూడదని మనవిచేస్తున్నాను. అట్లాగే ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు మన రాష్ట్రంలోని మునిసిపాలిటీల బ్రతుకు విషయము ఏమిటో ప్రస్తా వించలేదు.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— క్లారిఫికేషన్ అడగండి.

శ్రీ యం. రామచంద్రరాజు :— మునిసిపాలిటీలు తమ ఆదాయంతో నిర్మించిన అనేక రోడ్లు మోటారు వాహనాల వల్ల విధ్వంసం అవుతున్నాయి. అలాంటప్పుడు ప్రభుత్వం వసూలు చేస్తున్న మోటారు వాహనాల పన్నునుంచి కొంత శాతం డబ్బు మునిసిపాలిటీలకు ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. అదే విధంగా వ్యాపారానికి ప్రధాన కేంద్రాలు మునిసిపల్ పట్టణాలు. అక్కడ జరిగే అమ్మకాలవల్ల ప్రభుత్వానికి అమ్మకం పన్ను బాగా వస్తున్నది. అలాంటప్పుడు అమ్మకం పన్నుద్వారా వచ్చే ఆదాయంలో కూడా మునిసిపాలిటీలకు వాటా ఇవ్వవలసిన అవసరం ఉందని మనవిచేస్తున్నాను. ఇక ఏనాడో చేసిన మునిసిపాలిటీల చట్టం కనీసం ఒక కార్మికుడిని నియమించ డానికి కూడా వీలులేని స్థితిలో ఉంది. అందువల్ల ఆ చట్టాన్ని మార్చాలన్నది నా అభ్యర్థన.

శ్రీ పి మహేంద్రనాథ్ :— గౌరవ సభ్యుడు చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది,

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— అధ్యక్షా, రెండు, మూడు క్లారిఫికేషన్స్ అడుగుతాను. ప్రభుత్వం సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. కాని జనాభాలో 50 శాతానికి పయిగా దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్నవారు ఉన్నారు. వారిని దారిద్ర్య రేఖ పయికి తీసుకురావడానికి యీ బడ్జెట్‌లో కేటాయించిన సొమ్ము ఎంత ? యీ బడ్జెట్‌లో అలాం టివి లేవు అసలు మీ ఆలోచన ఏమిటి ? ఇక రెండవ విషయం ఏమిటంటే రిటైర్ అయిన ప్రభుత్వోద్యోగుల విషయంలో ఇటీవల సుప్రీం కోర్టు ఇచ్చిన తీర్పువల్ల వారికి ఎంత బకాయిలు చెల్లించవలసి ఉంటుంది ? వారికి చెల్లించాల్సిన బకాయీ కొన్ని కోట్ల రూపాయలలో ఉంటుంది. బడ్జెట్‌లో అందుకు కేటాయింపు లేదు కదా. ఆ డబ్బు ఎక్కడినుంచి తెస్తారు ? ఇక మరో అంశం ఏమిటంటే రెండు రూపాయలకు కిలో

బియ్యం పథకాన్ని అప్రిషియేట్ చేస్తున్నా కొన్ని ప్రాంతాలలోని ప్రజలు దానికి ఇష్ట పడడం లేదు. ఎందుకంటే కొన్ని ప్రాంతాల ప్రజలకు జొన్నలే ప్రధాన ఆహారం. అలాంటప్పుడు జొన్నలను కూడా సబ్సిడీ రేటుపై ఇచ్చే ఆలోచన చేస్తారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న పేదలను ఆదు కొనడానికే ఈనాడు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపట్టడం జరిగింది.

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం వల్ల దారి ద్ర్యం ఎట్లా దూరమవుతుంది. ఇలాంటి సాంఘిక సంక్షేమ పథకాలద్వారా దారిద్ర్య రేఖకు దిగువన ఉన్న వారి పరిస్థితి మెరుగు అవుతుందని మీరు నమ్ముతున్నారా ? వీటి వల్ల వారి పరిస్థితి ఎలా మెరుగవుతుంది ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— గౌరవ సభ్యుడు రామచంద్రరాజుగారు చెప్పి నట్టుగా ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 25 కిలోల చొప్పున సబ్సిడి బియ్యం ఇవ్వడం జరుగు తోంది. మార్కెట్లో రెండవ రకం బియ్యం ధర కనీసం కిలోకు రూ. 3-50 పైసలు ఉంది. మేము రెండు రూపాయలకు కిలో చొప్పున ఇస్తున్నాం అంటే కిలోకు రూపా యిన్నర చొప్పున సబ్సిడి ఇస్తున్నామంటే 25 కిలోలకు రూ. 37-50 పైసలు అవు తుంది. ఈ లెక్కన సంవత్సరానికి యీ స్కీముద్వారా ఒక్కొక్క కుటుంబానికి 400 రూపాయల పైచిలుకు ఖర్చు పెడుతున్నాం. అయితే వారు చెప్పినట్టు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇంతటితో సంతృప్తి పడుతుందని కాదు. ఏదో బట్టలు ఇచ్చి, ఆహార ధాన్యాలు ఇచ్చి అంతటితోనే సంతృప్తి పడకంలేదు,

(అంతరాయము)

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— పేదవాడు ఆర్థికంగా బాగుపడి తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడేట్టు చేసేందుకు వీలుగా ప్రభుత్వం ఏమి ఆలోచన చేస్తోందని అడుగుతున్నాను. సబ్సిడీపై బియ్యం ఇచ్చినా, గుడ్డలు ఇచ్చినా వాడు బాగుపడడానికి అవకాశం ఎక్క డుంది ? అందువల్ల వారి కాళ్ళపై వారు నిలబడేందుకు వీలుగా యీ బడ్జెట్‌లో ఏమైనా ప్రొవిజన్ ఉందా ? ఇక ఇప్పటికే మనది లోటు బడ్జెట్. రిటైర్ అయిన ఉద్యోగులకని సుప్రీం కోర్టు తీర్పు దృష్ట్యా ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయలు చెల్లించవలసివుంటుంది కదా. ఆ డబ్బు ఎక్కడినుంచి తెస్తారు ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— సంవత్సరాదాయం 3,600 రూపాయలకు లోబడి ఉన్నవారు దారిద్ర్య రేఖ క్రింద ఉన్నవారని కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్ధారించింది.

6-00 a.m. వనరులు మెరుగుపరుచుకుని, మనుషులుగా బ్రతకడానికి ఎక్కడెక్కడ అయితే ప్రభుత్వ భూములు మనం కేటాయించామో మెట్టభూములు—ఆ మెట్టభూములలో సాము దాయక వ్యవసాయ బావులం త్రవ్వించిగానీ లేదా ఇతరత్రా నీటి వనరులు కల్పించిగానీ వారి భూవసతులు మెరుగుపర్చి, వారు బ్రతకడానికి వనరులు కల్పించాలనీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వము, కేంద్ర ప్రభుత్వము, ఎన్నో పథకాలు చేపట్టింది. అంతేగాక, గౌరవ సభ్యులు, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వీరి సంక్షేమానికి, మన బడ్జెట్‌లో ఎన్ని మొత్తాలు కేటాయించారని అడిగిన ప్రశ్నకు ఆ వివరాలు నేను ఇప్పుడు చెప్పలేకపోతున్నాను. మన గౌరవనీయులు, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖామాత్యులు వారి డిమాండు వచ్చినప్పుడు శ్రీ నరేంద్రజీగారికి చాలా వివరంగా మనవి చేస్తారని తెలియజేయుచున్నాను.

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— నేను రెండు ప్రశ్నలు వేశాను. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వల్ల ఆ మొత్తం ఎక్కడ నుంచి చెల్లిస్తారు ? మనకేమో సరిపోని బడ్జెట్ అని లోటు బడ్జెట్ పెట్టుతున్నామని అన్నప్పుడు అన్నికోట్ల రూపాయలు ఎక్కడ నుంచి తెస్తారు ? వారు చెప్పకపోతే ఎవరు చెపుతారు ? ఆర్థిక శాఖామంత్రి మరచిపోయినారు గదా ? మరి ఆయన ఆర్యోగ శాఖామంత్రిగారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, నేను, నా ప్రక్కనవారు ఆరోగ్యశాఖ మంత్రిగారని చెప్పాను. అది పొరపాటు. మీరు కూడా అలాంటి పొరపాట్లు ఎప్పు డయినా చేస్తుంటారు.

(ఇంటరప్షన్)

అధ్యక్షా, ఇది సుప్రీంకోర్టు వ్యవహారం. మన బడ్జెట్ చర్చలో భాగంకాదు. అయి నప్పటికి తమరు, మన ముఖ్యమంత్రిగారిని రేపు ఒక స్టేటుమెంటు చేయడానికి అనుమ తించారు. వారు సవివరంగా గౌరవ సభ్యుల సమక్షంలో ఆ సమాచారాన్ని అందించ బోతున్నారు. కనుక ఆ విషయాన్ని-చర్చకు రానటువంటిది సమాధానం చెప్పమని నరేంద్రజీగారు నన్ను ఒత్తిడి చేయడం న్యాయంకాదేమో ?

శ్రీ ఎ. నరేంద్ర :— వాస్తవమే కానీ, ముఖ్యమంత్రి స్టేట్‌మెంట్ యిస్తారు, కాని ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు వారియొక్క ఆర్థిక ప్రణాళికలో చేర్చుకోవలసిన అవస రం వుంది. చేర్చుకోవడానికి, ముఖ్యమంత్రిగారు మళ్ళీ ఒకసారి ఆర్డినెన్సు జారీచేస్తారా? ఏమిటి మీ ఉద్దేశ్యం?

మిస్టరు డిప్యూటీ స్పీకరు :— డిమాండు వచ్చినప్పుడు పిలుస్తాము— మాట్లాడండి—ముఖ్యమంత్రి స్టేటుమెంటు ఇస్తాం అన్న తరువాత.......

శ్రీ జి. వెంకటేశ్వరరావు :— మంత్రిగారు భూసంస్కరణల గురించి మాట్లాడుతూ బెనామీ ట్రాన్‌సాక్షన్స్ అని చెప్పారు. దాని గురించి సభ్యులు ఏమీ చెప్ప

లేదని, ఆ ప్రశ్న దాటవేశారని తమ ద్వారా చెప్పుచున్నాను. 1982లో సుప్రీంకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పులో 1975వ సంవత్సరం జనవరి తరువాత జరిగే బెనామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ తెల్లకాగితాల మీద రాసుకున్నవి కూడా, మార్పిడి చేసినవి కూడా, చెల్లుతాయని హైకోర్టు తీర్పు ఇచ్చింది. అది చెల్లదని సుప్రీంకోర్టు కేటగారికల్‌గా తీర్పు ఇచ్చింది. అది 15 లక్షలా, 17 లక్షలా, 20 లక్షలా అనే ప్రశ్న కాదు. ఈ తీర్పును ఆధారం చేసుకొని వెంటనే ప్రభుత్వం చట్టానికి సవరణ తీసుకొచ్చే అవసరం వుందని, తరువాత భూములు పంచిపెడ్తామని చెప్పి 1983వ సంవత్సరం డిసెంబరు 12వ తేదీన ఇప్పటి ఆర్థిక శాఖా మంత్రి అప్పుడు రెవిన్యూ శాఖ మంత్రిగా వున్నవారు చెప్పారు. అలాంటి కేటగారికల్ విధాన ప్రకటన చేసిన సందర్భంలో—చాలా కీలకమైన భూ సంస్కరణల గురించి తమ బడ్జెట్ ప్రసంగంలో కనీసం చదవకుండా వదలిపెట్టి బెనామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ అంటే ఏమిటో సభ్యులు చెప్పలేదని పాసింగ్ రిమార్క్స్ చేయడం న్యాయం కాదని యిప్పటికయినా, ఆర్థిక శాఖా మంత్రిగారు దాని గురించి ఏమిచేస్తారో స్పష్టంగా చెప్పాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, నేను చెప్పాను. బహుశా వారు నేనుచెప్పిన సమాధానం అందుకోవడంలో ఆలస్యం జరిగినట్లు వుంది. ఏది ఏమయినా వారు చెప్పిన మాట వాస్తవం. సుప్రీంకోర్టు వారు ఈ బెనామీ వ్యవహారాలు చెల్లవని ఆదేశాలు యిచ్చారు. ఆ సుప్రీం కోర్టు తీర్పును ఆచరణ సాధ్యం చేయాలంటే, ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో అమలులోవున్న భూ సంస్కరణల శాసనాన్ని తగు విధంగా సవరించవలసిన అవసరం వుంది. అలాంటి సవరణను రాష్ట్ర స్థాయిలో మన లా డిపార్టుమెంటు వారు పరిశీలన చేసి, సిద్ధం చేస్తున్నారని అనాడు చెప్పెను. మరి ఈనాడు కూడా మనవి చేసినది ఏమిటంటే ఆ సవరణలో దాదాపు లా డిపార్టుమెంటువారు ఒక రూపానికి వచ్చినట్లు వుంది. ఇటీవల అనేకంగా హైకోర్టు తీర్పులు, సుప్రీం కోర్టు తీర్పులు వచ్చినందున ఆ సవరణకు తుది రూపం యివ్వడంలో కొంత ఆలస్యం జరిగింది. అయినా, గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు ఆ సవరణలు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పరిశీలనలో వున్నాయని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎ. ధర్మారావు :— బెనామీ ట్రాన్సాక్షన్స్ గురించి సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ఇచ్చిందంటున్నారు. అది కరెక్టు కాదు. సుప్రీంకోర్టు 1982వ సంవత్సరంలో యిచ్చిన తీర్పు పార్టు పర్‌ఫారమెన్స్ అనేది చెల్లదు. అగ్రిమెంట్స్ మీద కానీ, కాన్‌ట్రాక్టు మీద కానీ అమ్మినట్లుగా కాగితాలు వ్రాసివుంటే, అది క్లియర్ అయినప్పటికి కూడా They are not valid. They cannot cannot be entertained, though they have included in the holding of the landlord. అని సుప్రీంకోర్టు

తీర్పు ఇచ్చింది. మరి అగ్రిమెంట్స్ మీద, కాన్‌ట్రాక్ట్స్ మీద వున్న వాటిని అమ్మి వేసినట్లుగా లెక్కవేసుకొని వాటిని మినహాయించమని హైకోర్టు చెబుతూ వాటిని రివర్టు చేయమని హైకోర్టు తీర్పు యిచ్చింది. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం ఇంతకు ముందు డిసైడ్ చేసిన కేసును రీ ఓపెన్ చేసి ఎగ్జామిన్ చేయమని కాని, ఒక చిన్న సవరణ పెట్టినట్లయితే కనీసం 5 లక్షల ఎకరాల భూమి వస్తుంది దానిని దానికి ఒక గంటలో ఆలోచించి పెట్టవలసిన సవరణకు మూడు సంవత్సరాలు టైమ్ చాలలేదంటున్నారు. సంవత్సరాల తరబడి ఆలోచించవలసిన మండలాల బిల్లు గంటలోనే పెడుతున్నారు. చిత్త శుద్ధి వున్నట్లయితే కనీసం వచ్చే అసెంబ్లీలో తెస్తారా? సుప్రీంకోర్టు తీర్పును అనుసరించి రీ ఓపెన్ చేస్తారు? లాండ్ సీలింగు యాక్టులో ప్రొవిజను కల్పించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, నేను యిప్పుడే మనవిచేశాను. మన యొక్క న్యాయశాఖ కోవిదులు చెప్పినది. సుప్రీం కోర్టు తీర్పు అమలు పర్చాలంటే యీ ట్రిబ్యునల్స్ ఏవయితే లాండ్ రిఫార్మ్స్ క్రింద 72 నుంచి ఇంతవరకు నెలకొలుపుతూ వచ్చామో ఆ ట్రిబ్యునల్స్ మిగతా స్థాయిలో యిచ్చిన తీర్పులు కానీ, వీటిపై హైకోర్టు వగైరా అప్పీలు చేసిన తీర్పులతో ఇప్పుడు సుప్రీం కోర్టు తీర్పులో పేర్కొన్న మాదిరిగా అవి ఏ రూపంలో మార్చుకున్నప్పటికి బినామీ కానివ్వండి మరేదయినా కానీ, ఆ మార్పులు చేయడానికి వీలు లేదు. చట్టాన్ని సవరిస్తే తప్ప చేయడానికి వీలు లేదని న్యాయశాస్త్రి కోవిదులు చెప్పడం జరిగింది. అందుకే లా డిపార్టుమెంటు వారు, పెద్దలు మాత్రం 5 నిముషాలు, 5 నెలలు కాదు-సుప్రీంకోర్టు తీర్పు వచ్చి చాలా కాలం అయింది. అయినప్పటికి సరయిన సమాధానం చెప్పలేకపోతున్నారు. ఏది ఏమైనా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మాత్రం వీలైనంత త్వరలో యీ విషయంలో ఒక నిర్ణయానికి రావాలని అనుకుంటోంది.

శ్రీ కె. వి. సుబ్బారెడ్డి :— దానిపైన సుప్రీం కోర్టు తీర్పు ఇచ్చిన దృష్ట్యా కొంత అదనంగా మనపై భారం పడుతుంది. అందు చేత యీ బడ్జెటులో చూపించిన ప్రకారం, గతంలో ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ యిచ్చారు. ఆర్డినెన్సుల రూపేణా ఏ మాత్రం మేము పన్నులు విధించము అనే దానికి మీరు కట్టుబడి ఉంటారా? ఆర్డినెన్సుల ద్వారా గానీ, జీ. వో ద్వారా గానీ ఇంకా ఎక్కువ పన్నులు ప్రజలపై వేయకుండా ఉండడానికి మీరు ఒక ఆలోచన చేశారా ?

రెండవది చాలా ముఖ్య విషయం. జనాభా పెరుగుతోంది. కుటుంబ నియంత్రణకు మనం ఏ మాత్రం ప్రాముఖ్యత చూపించడంలేదు. పెరిగిపోతున్న జనాభా సమస్యను అరికట్టడానికి కుటుంబనియంత్రణ గురించి మనం ఈ బడ్జెటులో పద్దును

చూపించలేదు. దానికి ఏమయినా కేటాయిస్తారా ? గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు అమెరికాలో వున్న నాన్ రెసిడెన్షియల్ ఇండియన్స్ సహాయంతో పరిశ్రమలను విస్తృత పరుస్తామని, నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరిస్తామని పదే పదే మాట యిచ్చారు. కానీ ఆ ఆలోచన ఏది ఈ బడ్జెట్‌లో కనిపించడంలేదు. పరిశ్రమలు హైదరాబాద్, సికిందరాబాద్ జంట నగరాల చుట్టూ వుంటున్నాయి. జిల్లాలవారీగా వికేంద్రీకరణ జరిపి మీరు పరిశ్రమలు పెట్టిస్తారా ? సంక్షేమ కార్యక్రమాల క్రింద 200 కోట్ల రూపాయలకు పైగా మీరు కేటాంచినందుకు చాలా సంతోషం. (రూ. 2 లకు కిలో బియ్యం మొదలైనవి) ఇదంతా ఎవరి డబ్బు ? కల్లు, సారాలను గ్రామాలకు విస్తృతంగా యిచ్చి తద్వారా రూ. 400, 500 కోట్ల దాకా మీరు ఆర్జిస్తున్నారు. ఒక వంక రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యంయిస్తూ, సామాన్య ప్రజల ప్రయోజనం చూడకుండా ఈ కల్లు, సారాయిలను వారికి సరఫరా చేయడం ద్వారా ఏ విధంగా సంక్షేమాన్ని సాధిస్తున్నట్లు ?

భూసంస్కరణలు మంచివే. పట్టణ ఆస్తుల విషయం ఆలోచించకుండా కేవలం రైతువర్గ ఆస్తులను విభజించినంత మాత్రాన ప్రయోజనం ఏమిటి ? పట్టణ ఆస్తులు పెరుగుతున్నాయి. పట్టణ ఆస్తుల పరిమితిని గురించి ఏవయినా చర్యలు తీసుకుంటారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, ఇవన్నీ బడ్జెట్ చర్చల్లో వచ్చిన విషయాలేనని తమరు అంటే నేను భారంగా స్వీకరించవలసి వుంటుంది. ఏది ఏమయినప్పటికీ ఈ మద్యపాన నిషేధం గురించి ఈ రోజు ఉదయమే ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు ''బీదవారికి శోషణ కలగించడం ఈ ప్రభుత్వ విధానం కాకపోయినా విధిలేని పరిస్థితులలో అనుసరిస్తున్నాము'' అని. రాష్ట్ర ఆర్థికపరిస్థితులు బాగుపడి ఏదయినా ఒక సందర్భంలో బీదవారిని బాగుచేయడానికి మద్యపాన నిషేధం గురించి ఆలోచించడానికి అవకాశం వుంటే యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందని ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా ఉదయం చెప్పారు. ఆ విషయం గురించి రేను మళ్ళీ చెప్పడం మంచిగావుండదని మనవి. గౌరవసభ్యులు పట్టణం చుటూ పరిశ్రమలు కేంద్రీకృతం అవుతున్నాయి. అవి యిక్కడ కేంద్రీకృతం కాకుండా, పొల్యూషన్‌కు దారి తీయకుండా చర్యలు తీసుకుంటారా అని అడిగారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా యీ రాజధాని నగరాన్ని పొల్యూషన్ కాకుండా అవసరమయిన చర్యలు తీసుకోవలసి వున్నది. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఆ విషయాన్ని పరిశీలిస్తుందని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

డాక్టర్ పి. రాజ్‌కుమార్ అల్లాడి :— సాయంత్రం 5 నుండి 6 గంటలవరకు కూర్చోవాలని అనుకున్నాము. సందేహాలకు అంతు అంటూ వుండదు. స్పెసిఫిక్ పాలసీ క్వశ్చన్స్ అడగవచ్చును. ఇది క్వశ్చన్ అవర్ కాదుకదా.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి :— నాకు చిన్న అనుమానం. గౌరవనీయ ఆర్థిక శాఖా మాత్యులు శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ గారు మొదట కాంగ్రెస్‌లో వున్నారు. ఇప్పుడు తెలుగుదేశంలోకి వచ్చారు. నేను వ్యక్తిగతంగా మాట్లాడడం లేదు. అయితే నేను అడిగేది ఏమంటే ఆ రోజుల్లో కాంగ్రెస్ వారు ప్రెజెంట్ చేసే బడ్జెట్‌లో కూడా ఇందిరా గాంధి గారు హరిజనులు, గిరిజనులు, పేద వారి పేర్లను చెప్పుకొని వోట్లు సంపాదించు కున్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం వారు రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం వితంతు వుల పింఛను తదితర విషయాలు చెబుతున్నారు. వీరు ఇంకో అడుగు ముందుకు పోయారు.

(అధికార పక్షం నుండి ఇంటరప్షన్స్)

దయచేసి వినండి. కాంగ్రెసు వారు, తెలుగుదేశం వారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌లలో ఏవయినా భేదం గల అంశాలు వున్నాయా ? ఏ విధంగా వున్నాయో తెలవిస్తారా ?

శ్రీ పి. మహేంద్రనాథ్ :— అధ్యక్షా, ఉదయం గవురవసభ్యులు కొంత సమయం యివ్వడానికి బాధపడినప్పటికి ఇదే పాయింట్ నేను సవివరంగా మనవి చేశాను. దేశంలో యీనాడు ఆర్థికాభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేరివుంచేస్తే అది ఆర్థికాభివృద్ధి కార్యక్రమం అనీ, లేకపోతే సంక్షేమ కార్యక్రమం లేనటువంటి అభివృద్ధి కార్యక్రమం అభివృద్ధి కార్యక్రమమే కాదని యీ ప్రభుత్వం అభిప్రాయపడు తోంది కనుకనే అభివృద్ధి కార్యక్రమంలో సంక్షేమ కార్యక్రమం ఏ మోతాదులో వుందో గీటు రాయిగా, కొలతబద్ధగా తీసుకోని ప్రభుత్వం బడ్జెట్‌లో ప్రవేశపెడుతోంది. ఇలాంటి కొలతబద్ధ యింతవరకు వుందో లేదో.........గౌరవసభ్యులు కూడా కాంగ్రెస్‌లో వున్నారు. నేను కాంగ్రెస్ (ఐ) లో వుండలేదు, మరి నర్సిరెడ్డి గారే దీనికి సమాధానం చెబితే బాగుంటుంది.

(నవ్వులు) (ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :— ఈ సమావేశం తిరిగి 28-8-85 వ తారీఖు, 6-17 p.m. బుధవారం ఉదయం 8 గంటల 30 నిముషములకు ప్రారంభమగుటకు వాయిదా వేయు చున్నాను.

(సమావేశం 28-8-85 బుధవారము ఉదయము 8-30 నిముషములకు వాయిదా పడినది.)